

MESAJUL DE ANUL NOU, ADRESAT ÎNTREGULUI POPOR, LA POSTURILE DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE, DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși și prieteni,
Cetățeni ai Republicii Socialiste România,

Anul 1979, pe care îl încheiem peste câteva minute, a marcat un nou pas înainte în dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a societății noastre, în sporirea avuției naționale și ridicarea nivelului de trai al poporului, în îndeplinirea obiectivelor edificării socialismului și comunismului pe pământul României.

La 23 August am sărbătorit împlinirea a 3 decenii și jumătate de la victoria revoluției de eliberare națională și socială, trecind în revistă victoriile epocale obținute de clasa noastră muncitoare, de întregul popor, sub conducerea Partidului Comunist în îndeplinirea revoluției și construcției socialiste, în lichidarea înapoierii țării și făurirea unei civilizații materiale și spirituale noi, în afirmarea României ca țară liberă, prosperă și independentă.

În acest an a avut loc, de asemenea, Congresul al XII-lea al partidului, care a făcut bilanțul realizărilor dobândite în actualul cincinal, a analizat stadiul actual al dezvoltării societății românești și a stabilit obiectivele și sarcinile pentru următoarea etapă istorică.

Toate marile îndepliniri în transformarea revoluționară a societății, în creșterea potențialului ei material și spiritual, sint rezultatul politicii partidului nostru, care aplică neabătut ideile socialismului științific, adevărurile universale valabile, la condițiile concrete ale României, al elanului întregului popor care îndeplinește programul partidului ce exprimă interesele și aspirațiile supreme ale întregii națiuni. Aceste realizări pun

în evidență superioritatea orinduirii noastre socialiste care asigură manifestarea pleneră a energiei și capacității creatoare a poporului nostru.

Pentru succesele de seamă realizate pe toate planurile în anul 1979, adresez, în aceste momente solemne, cele mai calde felicitări clasei muncitoare, țăranimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului popor care, sub conducerea gloriosului nostru partid, își făurește, liber și demn, propriul destin — destinul socialist și comunist.

Noul an în care intrăm este hotărâtor pentru îndeplinirea cu succes a întregului cincinal. Să ne mobilizăm toate forțele pentru transpunerea cu succes în viață a prevederilor planului pe 1980 ridicind la o calitate nouă, superioară, activitatea din industrie, agricultură, transporturi, construcții, din știință și învățămînt, din toate domeniile construcției socialiste. Să aplicăm ferm noul mecanism economico-financiar, întărind continuu autoconducerea și autogestiunea economică și ridicind eficiența întregii producții materiale. Să menținem mereu viu spiritul revoluționar în muncă și creație, să milităm neobosit pentru ridicarea nivelului de conștiință al maselor și promovarea în toate sferile de activitate a principiilor eticii și echității socialiste.

Pregătirea și desfășurarea alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare, ca și crearea organizațiilor proprii ale Frontului Unității Socialiste vor trebui să determine dezvoltarea și mai puternică a democrației noastre socialiste, participarea tot mai activă a poporului la conducerea societății, la făurirea propriei sale istorii.

Realizind obiectivele de plan în anul care începe peste câteva clipe, să asigurăm

(Continuare în pagina 2)

Cumpănă bună
între cincinale:
ANUL 1980

Cronos este cu noi.
Vom demonstra aici că am cîștigat și timpul de partea noastră. Cu secundele iute pieritoare am procedat precum cu rîurile interioare: le-am captat și, supuse în mari lacuri de acumulare, le-am obligat să lucreze pentru noi. Din ce în ce mai bine. Din ce în ce mai repede. Nici măcar nu-i vorba de vreo metaforă. Lucrurile stau exact așa — am comprimat timpul. Dovada? „Dacă industria României s-ar dezvolta în ritmul perioadei antebelice — de circa 4 la sută anual — ni-

velul producției prevăzut pentru 1980 ar fi putut fi atins abia în anul 2080! Adică, în circa 35 de ani realizăm cît în 135! Cu alte cuvinte, în 1980 vom putea spune că, în dezvoltarea industriei asigurind ritmuri înalte de creștere, am cîștigat 100 de ani. Un secol cîștigat pentru progres, un secol cîștigat pentru bunăstarea poporului!”

Rîndurile acestea au apărut în 1976. Anii au trecut și, iată, acum, cînd am intrat în ultimul an al cincinalului 1976—1980, putem spune: Da, am cîștigat o sută de ani. Ceea ce s-a întîmplat cu România în această ultimă perioadă este de-a dreptul extraordinar și mă gîndesc cu satisfacție și mîndrie că puține sint pe pămînt țările care-și permit să facă pași atît de mari și atît de siguri. Ca de atîtea alte ori s-a întîmplat exact așa cum ne-a spus-o președintele, tovarășul Nicolae Ceaușescu: „Cincinalul 1976—1980, prin amploarea obiectivelor și sarcinilor pe care le cuprinde, va marca o etapă hotărîtoare în dezvoltarea și modernizarea for-

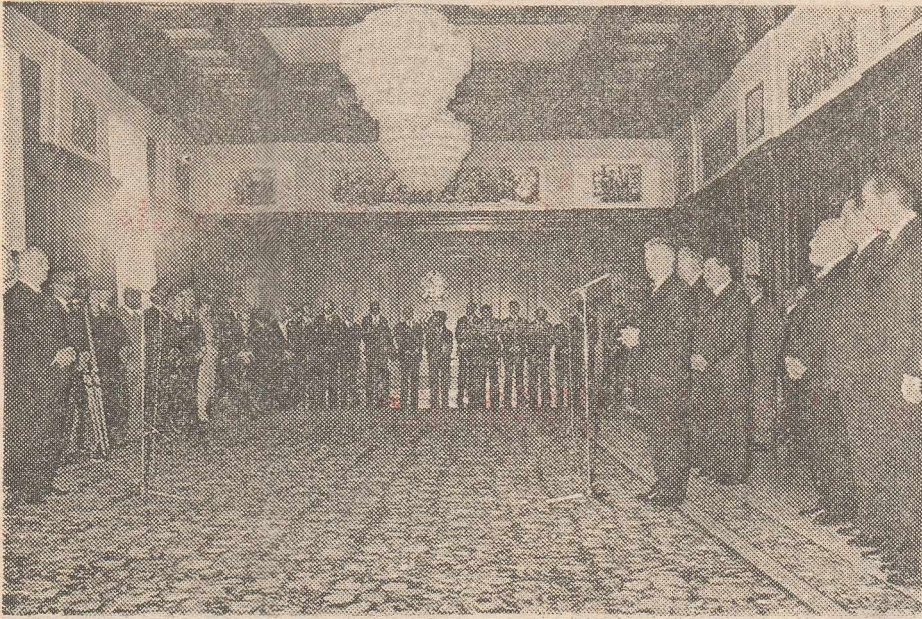
(Continuare în pag. 6)

1
ANUL XXIX (1282)
5 IANUARIE 1980
lacăra
Săptăminal editat de
Frontul
Unității
Socialiste

5004SL

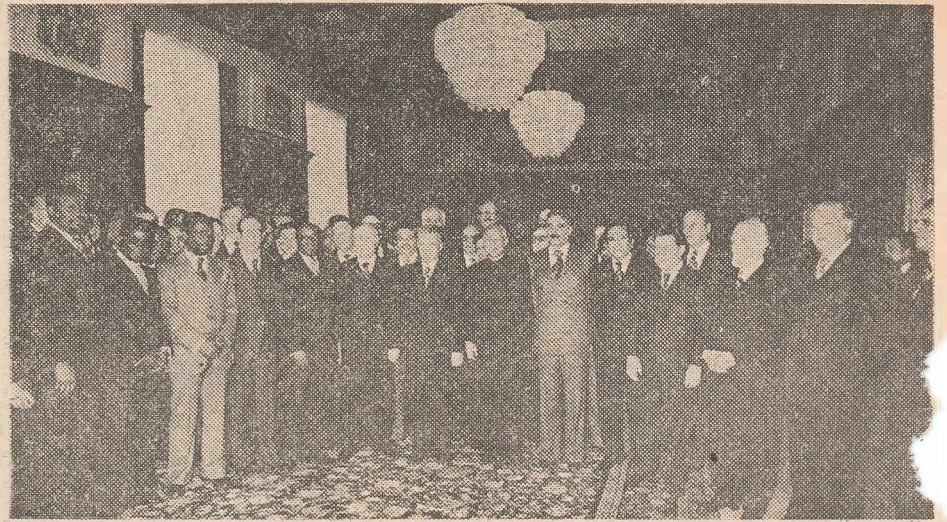
Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe șefii misiunilor diplomatice

Sâmbătă, 29 decembrie, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe șefii misiunilor diplomatice, pe reprezentanții unor organizații internaționale acreditate în țara noastră, care au prezentat felicitări cu prilejul Anului nou și al celei de-a XXXII-a aniversări a proclamării Republicii, evenimente pe care în fiecare an întregul nostru popor, toți prietenii României le sărbătoresc într-o fericită conjuncție.

În deschiderea tradiționalei festivități, decanul corpului diplomatic acreditat la București, ambasadorul Uniunii Sovietice, Vasili Ivanovici Drozdenko, a remarcat faptul că anul 1979 „a fost un an de luptă

activă a tuturor forțelor păcii de pe planetă pentru consolidarea destinderii și încetarea cursei înarmărilor, pentru trecerea la înfăptuirea unor măsuri practice de dezarmare, îndeosebi de dezarmare nucleară”. Totodată, relevând că poporul nostru pășește în noul an 1980 după Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român, înarmat cu „un program vast de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate”, decanul corpului diplomatic a rostit cuvinte de apreciere pentru aportul adus de România, împreună cu alte state, la afirmarea destinderii, cu deosebire în Europa, continent atît de încercat în trecut de conflicte și confruntări militare. „Sînt bine cunoscute efor-

turile statornice ale României — s-a adresat vorbitorul tovarășului Nicolae Ceaușescu, celorlalți participanți la festivitate —, activitatea personală a dumneavoastră îndreptate spre asigurarea securității internaționale, a păcii și colaborării între popoare”.

În cuvîntul său de răspuns, mulțumind pentru felicitările și urările adresate țării noastre, conducerii partidului și statului nostru, tuturor oamenilor muncii din patria noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit succint, sintetic, cu o remarcabilă putere de convingere, la câteva elemente de permanență ale politicii interne și internaționale a țării noastre, printre care preocuparea, comună tuturor popoarelor iubitoare de pace, „de a se pune capăt politicii de dominație, de forță, de amestec în treburile altor state, de a se respecta neabătut dreptul fiecărei națiuni de a se dezvolta independent, liber, de a-și decide de sine stătător calea dezvoltării sociale și economice, fără nici un amestec din afară”.

Urmărită cu o vie atenție și cu mult interes, subliniată în repetate rînduri cu aplauze călduroase, cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a dovedit a fi întemeiată în spiritul și litera ei de un larg consens internațional, de nedezmîntată adevărită pe care, de atîtea ori, demersurile conducătorului nostru au întrunît-o în lumea întreagă. „Trebuie să ținem seama — a declarat șeful statului român — că mai mult de două treimi din omenire trăiește în condiții de subdezvoltare, de mari lipsuri. Ele se gîndesc la 1980 ca la un an în care să se realizeze,

în fine, înțelegeri concrete în direcția înfăptuirii unor vaste programe de dezvoltare, de sprijinire a eforturilor țărilor subdezvoltate sau în curs de dezvoltare de a înainta pe calea progresului economic și social. Aceste speranțe sînt legate și de faptul că în lunile august și septembrie 1980 va avea loc o sesiune specială a Organizației Națiunilor Unite consacrată acestui obiectiv. Toate țările în curs de dezvoltare — România se numără și ea printre ele — așteaptă ca țările dezvoltate, capitaliste și socialiste, să se prezinte la această reuniune cu o poziție constructivă, ținînd seama că nu se pot realiza destinderea, pacea și colaborarea internațională dacă nu se pune capăt actualului situații, marilor inegalități în dezvoltare economică a statelor. Nimeni nu va putea împiedica popoarele să se ridice în luptă și să folosească orice formă vor considera necesară pentru a pune capăt, o dată pentru totdeauna, acestei situații, împărțirii lumii în bogați și săraci”.

Mobilizator prin clarviziunea care-l transformă într-un veritabil crez al omenirii progresiste contemporane, mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu reflectă deziderate de împlinire cărora depinde în fapt pacea lumii. În acest context, schimbul de felicitări și urări dintre șeful statului român și diplomații prezenți la festivitate s-a investit cu o dimensiune simbolică, amplificată de însuși modul hotărît, exprimat prin acțiuni concrete, prin care politica internațională a țării noastre slujește idealuri care au devenit un bun comun al întregii omeniri.

P. MIHAI ■

MESAJUL DE ANUL NOU, ADRESAT ÎNTREGULUI POPOR, LA POSTURILE DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE, DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pagina 1)

pregătirea temeinică a trecerii la noul cincinal, la înfăptuirea concretă în viață a Directivei Congresului al XII-lea și a celorlalte programe-directivă adoptate în înaltul forum al partidului.

Ștrîns uniți în jurul Partidului Comunist Român — nucleul vital al întregii noastre națiuni — să nu preocupăm nimic pentru a zidi în România cea mai dreaptă și mai umană orînduire cunoscută în istorie — orînduirea socialistă și comunistă.

Dragi tovarăși și prieteni,

Congresul al XII-lea, analizînd în spiritul concepției materialismului dialectic și istoric marile schimbări și mutații care au loc pe arena mondială, a pus în evidență atît intensificarea tot mai puternică a luptei maselor populare, a forțelor progresiste, a popoarelor pentru o viață liberă, independentă și prosperă, cît și amplificarea crizei economice, petroliere și financiare, adîncirea unor contradicții, agravarea conflictelor existente și apariția altora noi, ivirea unor momente de încordare și accentuarea instabilității în viața internațională. Pornind de la aceste realități, partidul nostru a apreciat și apreciază că singura alternativă la agravarea continuă a situației mondiale este renunțarea la politica de forță și dictat, la amestecul în treburile interne ale altor state, la politica sferelor de influență și hegemonie și promovarea unei politici noi de colaborare egală în drepturi și reciproc avantajoasă între toate statele. În acest spirit, Congresul a definit cu claritate pozițiile internaționale ale României, liniile directoare ale politicii sale externe în perioada următoare.

În anul pe care-l încheiem, patria noastră a continuat să se afirme pe plan internațional ca un puternic detașament revoluționar în lupta pentru progres social, destindere și pace.

Vom promova și în viitor, cu toată hotărîrea, o politică de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste — de care ne leagă idealurile și țelurile comune ale noii orînduiri — de relații multilaterale cu popoarele ce pășesc pe calea propășirii economico-sociale independente, lărgind, totodată, în spiritul coexistenței pașnice, raporturile cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Și în viitor vom situa consecvent, la baza întregii noastre politici externe, principiile egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forță, militînd neabătut pentru generalizarea lor în întreaga viață internațională.

Ca și pînă acum, ne vom aduce întreaga contribuție la cauza înfăptuirii securității pe continentul nostru. Împreună cu celelalte popoare europene vom participa activ la buna pregătire a reuniunii de la Madrid, astfel încît aceasta să dea un puternic impuls înfăptuirii unitare a documentelor de la Helsinki, colaborării între toate statele continentului și, în mod deosebit, trecerii la măsuri concrete și eficiente de dezangajare militară și dezarmare, fără de care nu se pot concepe pacea și securitatea în Europa și în întreaga lume. Considerăm că este în interesul vital al tuturor popoarelor Europei să împiedice amplasarea de noi rachete și arme nucleare pe continent, făcîndu-se totul pentru diminuarea înarmărilor, pentru reducerea uriașelor arsenale militare concentrate în această regiune a lumii.

O importanță hotărîtoare pentru cauza păcii are renunțarea la forță și la ame-

nițarea cu forță în relațiile dintre toate statele, soluționarea problemelor litigioase dintre ele numai pe cale politică, pașnică, prin tratative între părțile interesate. În acest context, apreciem că trebuie intensificate eforturile pentru realizarea în Orientul Mijlociu a unei păci globale, trainice și juste care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile ocupate și la asigurarea dreptului la autodeterminare pentru poporul palestinian, inclusiv constituirea unui stat propriu independent.

Imperativul cel mai arzător al timpurilor noastre, dezideratul vital al tuturor popoarelor, este realizarea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare. Asigurîndu-se un echilibru care să nu pună în pericol securitatea nici unei părți, trebuie făcut totul pentru reducerea sistematică a cheltuielilor militare, a efectivelor militare și armamentelor, retragerea trupelor străine în granițele naționale, lichidarea bazelor și a blocurilor militare și făurirea unei lumi fără arme și fără războaie. Urișele fonduri ce se cheltuiesc astăzi pentru înarmare să fie îndreptate numai spre asigurarea progresului economico-social al popoarelor, spre îmbunătățirea continuă a vieții pe planeta noastră.

Se impune, totodată, să se acționeze mai ferm pentru lichidarea subdezvoltării în care se mai află o mare parte a omenirii, precum și a oricăror forme de inegalitate și asuprire a altor popoare, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale, bazată pe relații echitabile, de deplină egalitate, care să asigure progresul tuturor țărilor și, îndeosebi, al celor rămase în urmă, să înlănească accesul neîngrădit al tuturor națiunilor la cuceririle civilizației moderne.

Soluționarea constructivă a marilor probleme ce confruntă omenirea impune, mai mult ca oricînd, participarea activă a tuturor statelor — fără deosebire de mărime sau orînduire socială — la viața internațională, democratizarea largă a relațiilor interstatale, întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite în promovarea colaborării, păcii și securității mondiale.

Realitatea demonstrează că stă în puterea popoarelor ca, acționînd unite, cu fermitate și consecvență, să împiedice agravarea climatului internațional, izbucnirea unui nou război și să impună un curs nou în politica mondială, de destindere și colaborare, să asigure triumful cauzei libertății și independenței, pacea și securitatea pe planeta noastră.

Dragi tovarăși și prieteni,

Să facem totul pentru a realiza cu deplin succes planul pe anul 1980 și pe întregul cincinal, pregătînd, totodată, temeinic trecerea la cincinalul viitor, asigurînd traducerea în viață a istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului, a marelui Program de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism !

Fie ca noul an să aducă tuturor popoarelor izbînză tot mai însemnată în realizarea aspirațiilor lor de progres și bunăstare, de dezvoltare liberă, de colaborare și pace !

Cu prilejul Anului nou, vă urez tuturor, dragi tovarăși și prieteni, succese, satisfacții și bucurii cît mai mari în muncă și viață, realizarea dorințelor și aspirațiilor de mai bine, multă sănătate și fericire !

În aceste clipe sărbătorești, vă adresez, dragi concetățeni, urarea tradițională : „La mulți ani !”

Tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu, conducerii de partid și de stat, tradiționala urare de Anul nou a tinerei generații

S-a întemeiat, ca o frumoasă și emoționantă tradiție, ca în preajma înnoirii anului, reprezentanții ai copiilor și tineretului patriei să vină în fața sediului Comitetului Central și să aducă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președinte Republicii Socialiste România, tovarășei Elena Ceaușescu, celorlalți tovarăși din conducerea de partid și de stat, urări de sănătate, fericire și viață lungă. Imbrăcați în pitorești costume populare, reprezentând toate marile zone etnografice ale țării, în uniforme de șoimi ai patriei și pionieri, în salopete de muncitori și brigadieri, în uniforme de ostași, tinerii au adus în inimi și în cuvintele lor sentimentele de dragoste fără margini cu care întreaga națiune îl inconjoară pe destoinicul bărbat care cu înțelepciune și eroism revoluționar conduce destinele României socialiste. După datină, ei au întrebat gazdele dacă primesc plugușorul. Intr-o revărsare de voieșie, de fantezie și optimism s-au derulat, astfel, câteva dintre cele mai frumoase obiceiuri de iarnă, așa cum s-au transmis ele, nealterate, prin forța geniului popular românesc. Dubașii și căiușii, cerbii cu coarne rămuroase și caprele în veșminte multicolore, tinjaua și zioritul, aduse de flăcăi și fete din Moldova, Muntenia și Transilvania au alcătuit un autentic și emoționant ceremonial vorbind prin ce au mai frumos și original străbunele datini ale poporului despre durata și continuitatea noastră neîntreruptă pe aceste binecuvântate meleaguri. S-a dat glas, totodată, sentimentelor cu care tineretul și întreaga noastră națiune cinstesc evenimentele cruciale din istoria poporului nostru, a căror sărbătorire atestă adinca cinstire pe care partidul o acordă vieții de

luptă și jertfă a generațiilor de înaintași. Prin versuri izvorite din comorile cele mai adinci și de preț ale inimii pentru conducătorul mult iubit, pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost evocat, apoi, momentul istoric al realegerii sale ca secretar general al partidului, opțiune de conștiință, suflet și voință a întregii națiuni, în care vedem cu toții amploarea și certitudinea victoriilor noastre viitoare.

„Întreaga patrie a decis: îl vrem
Pe cel ce înaripează visul suprem,
Tovarășul Nicolae Ceaușescu,
Cel mai iubit fiu al acestui popor,
Să ne conducă dirz și înțelept
spre viitor!”

Un reușit moment coregrafic executat de către copii a redat sugestiv, în continuare, aspecte din viața senină, plină de bucurii, a pionierilor, și a exprimat dorința lor de a răspunde, prin rezultate cât mai bune la învățătură, condițiilor minunate ce le sint create pentru a deveni fii de nădejde ai țării. A venit după aceea rindul puternicului detașament al uteciștilor de a-și aduce urarea de sfârșit de an, printr-un moment coregrafic de vibrantă semnificație, intitulat „Imaginea nouă a țării”, realizat de o echipă de dansatori reprezentând simbolic întregul nostru tineret care, prin munca sa înflăcărată și înalta sa conștiință revoluționară, contribuie la înflorirea continuă a României socialiste. Prin alegorii artistice bogate în semnificații, tinerii și-au exprimat adevărată plinătate la politica internă și externă a partidului, voința lor fermă de a urma întocmai pilda exemplară de muncă și abnegație a conducătorului partidului și statului nostru

de a apăra independența țării și cuceririle revoluționare ale poporului, de a duce mai departe torța fără de moarte a iubirii de glie, de a face totul ca hotărârile Congresului al XII-lea al partidului să prindă viață, pentru făurirea unei civilizații superioare pe pământul patriei și creșterea neîncetată a prestigiului României în lume.

Pe fondul unui frumos dans al „vorniceilor”, al „junilor buni” și al strigărilor pe care flăcăii și fetele și le adresează, după datina străveche, pentru sărbătorirea Anului nou, în fața sediului Comitetului Central și-a făcut apoi apariția un grup de colindători în costume populare, trăgând simbolicul plug de argint pe care se înalță un brad împodobit cu beteală, stele și daruri, evocând rodnicia pământului românesc, tinerețea veșnică a patriei. Colindătorii aduc, cu acest prilej, prinosul lor de dragoste tovarășului Nicolae Ceaușescu, aflat acum la vârsta deplinei maturități creatoare, cînd, în fruntea partidului și statului, semnifică însăși esența virtuților noastre de popor liber, muncitor și pașnic. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu, ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat răspund cu multă dragoste și căldură alaiului de colindători care revărsă asupra lor boabe de griu și le adresează, cu tradiționale sorcove în miini, urările lăstate de bătrîni.

În scurta cuvîntare rostită cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat încă o dată încrederea deosebită pe care partidul o are în tineretul țării,

adresînd acestuia, întregului nostru popor, indemnuri mobilizatoare de a face ca anul 1980, ultimul an al cincinalului revoluției tehnico-științifice, să reprezinte o treaptă importantă pe calea edificării socialismului și comunismului în patria noastră. „Intrăm în anul 1980 — a arătat secretarul general al partidului — cu perspective minunate, cu încrederea deplină că vom îndeplini actualul plan cincinal și vom pune astfel baze trainice realizării hotărîrilor Congresului al XII-lea. Avem, în această privință, drept cheazăsie realizările, munca minunată a clasei muncitoare, a țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor, care înfăptuiește neabătut politica comunistilor, politică ce corespunde năzuințelor vitale ale întregii națiuni”.

La încheierea ceremoniei prilejuite de Plugușorul copiilor și tineretului patriei cu ocazia Anului nou 1980, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu s-au fotografiat în mijlocul colindătorilor, le-au strîns miinile cu căldură, le-au adresat, la rindul lor, urări de fericire, sănătate și tot mai mari succese la învățătură, în muncă și viață. În atmosfera de entuziasm, de voie bună, caracteristică tuturor întîlnirilor tovarășului Nicolae Ceaușescu cu reprezentanții ai tinerei generații, colindătorii au fost poftiți, apoi, în sediul Comitetului Central, unde le-au fost oferite tradiționalele daruri de Anul nou.

E. DUMITRU ■

**Inimă caldă, care bați în ritmul
Cel mai scump inimii românești,
Primește astăzi gândul bun al țării:
În plină sănătate să trăiești!**

Ficele României

Cu-al slavei glas azi lira s-o ridice
îngăduit poezului să-i fie.
să-ți cînte-ntruchiparea, Românie,
în ale tale minunate fice.

Și adevăr să spună cîntărețul
că noi din leagăn îți primim icoana
și deslușim în ea pe Cosinzeana
cu-albaștri ochii ei ca Voronețul.

Ca Ana lui Manole-ntr-o baladă
tu urei sub nimbul jertfelor supreme
ca noi să dăinuim în orice vreme
și niciodată zidul să nu cadă.

Îți crești ca muma lui Ștefan, duioasă
copiii însă, neînduplecată,
pe cel întors cu fruntea aplecată
din bătălii, nu-l lași să intre-n casă.
Cu inima — o torță care arde
vestind a libertății auroră
trece înfăță-n pinză tricoloră
ca Ana Ipătescu sub stindarde.

Vrăjmașilor tu le oprești puhoiul
și îți trimiți și Jiul tău în lume
să murmure nêmuritorul nume
al Cătălinei tale Teodoroiu.

Iar azi, cînd pe o dreaptă temelie
se-nalță viitorul tău ferice,
te-arăți în cea mai scumpă

dintre fice

întruchipată dulce Românie!

Noi o numim cu dragoste adîncă
pe drumul tău ce-n glorie cutează:
Elena Ceaușescu! O vitează
și neînfrîntă comunistă! O româncă!

VICTOR TULBURE

La început de an nou, cînd nouă este și bucuria cu care întîmpinăm ziua de mîine a patriei, cînd înnoite sînt și speranțele și certitudinile cu care ne apropiem viitorul, aniversăm ziua de naștere a tovarășei Elena Ceaușescu. O aniversăm cu sentimentul plin că este un privilegiu pentru noi să fim contemporanii acestei eroine a timpului nostru, a cărei viață exemplară, de necurmată luptă și muncă, dăruită fără precupețire țării, fericirii ei, ne înobilează conștiința și privirile cu aura unei luminoase efigii.

Și acest sentiment își are temelul lui, înconfundabil, de regăsit întruna alături de toate adevărurile simple, fundamentale, prin care ființa noastră își dezvăluie statura și rostul. Tovarășa Elena Ceaușescu reprezintă pentru toți oamenii muncii din patria noastră, pentru milioane de oameni care și-au recunoscut în cuvîntul și fapta ei idealurile, aspirațiile, simbolul viu al mișcării comuniste și al omului de înaltă omenie, dedicat în egală măsură țelurilor majore ale desăvîrșirii societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintării României spre comunism și îndatoririlor prin care însăși viața de zi cu zi se dovedește a fi mai bogată în semnificații, mai demnă, mai rostuită în matca de umanitate caracteristică poporului nostru, și acum și oricînd.

Tovarășa Elena Ceaușescu, soția celui mai iubit fiu al patriei noastre, membră a Biroului Permanent al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., deputat în Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România, Eroiu al Muncii Socialiste, om de știință cu un consolidat prestigiu internațional, femeia pe care o omagiem în aceste zile, întruchipează de fapt cele mai înalte virtuți ale poporului de la Dunăre și Carpați: o supremă demnitate a omeniei în primul rînd, apoi înțeleaptă și clarvăzătoare cumpănare în gânduri și fapte, precum și o nestînsă iubire de patrie. În însăși știința pe care o slujește cu atîta devotament vede nu un scop în sine, abstract și fără legătură cu viața socială, sustras imperativelor unei epoci datoare să așeze omul în centrul preocupărilor ei, ci un mijloc concret, eficace de a contribui la propășirea poporului din care face parte și la progresul întregii omeniri, procese aflate într-o relație dialectică, indestructibilă. „Avem datoria — spunea tovarășea Elena Ceaușescu — să acționăm ca pretutindeni știința, cuceririle geniului uman să servească omului, bunăstării și fericirii sale, să servească păcii și progresului întregii umanități. Aceasta este astăzi cea mai

înaltă și mai nobilă îndatorire și răspundere a oamenilor de știință de pretutindeni”. O profesiune de credință care face cîinste nu numai omului care o afirmă și i se subordonează cu consecvență, ci și poporului căruia acest om îi aparține și cu a cărui spiritualitate se confundă, îmbogățind-o cu noi valențe, cu noi momente de altitudine, cu creații durabile.

Femeia căreia îi dedicăm aceste rînduri așază înaintea noastră exemplul luminos al cutezanței revoluționare și al patosului constructiv, definind un timp al afirmării depline a demnității umane în tiparele care-i sînt proprii. Personalitate marcantă a vieții noastre politice, remarcabil om de știință consacrat ca atare prin înaltul titlu de academician, bucurîndu-se de o înaltă apreciere în forurile de resort internaționale, care i-au acordat dealtfel distincții revelatoare pentru o activitate neostenită, marcată de largi perspective, familiarizată atît cu rigorile cercetării exacte cît și cu universul inefabil și înălțător al ortelor frumoase, destoinică activistă pe tărîm obștesc

și, nu în ultimul rînd, soție și mamă în al cărei chip luminos milioane de femei muncitoare din patria noastră își recunosc împlinirile și aspirațiile, tovarășa Elena Ceaușescu ne oferă tuturor, zi de zi, ceas de ceas, imaginea vitalității românești în acțiune. Incit, mai devreme sau mai tîrziu, sîntem dator să ne aplecăm și asupra izvoarelor acestor multiple disponibilități, asupra rădăcinilor puterii de a cuprinde cu o egală dăruire și pasiune domeniul atît de diverse de activitate și de a le imprima cu înțelepciune a orientare în consens cu exigențele cele mai acute ale actualității, asupra temelii trănice pe care s-au împlinit un caracter ferm și o voință caracterizată prin dirigenție, prin harul de a întui și urma neabătut calea cea mai directă spre miezul problemelor. Și toate acestea, desigur, se cer deslușite în primul rînd în trecutul de luptă și de muncă al omului, al comunistei Elena Ceaușescu.

A devenit membră a Partidului Comunist Român încă din 1937, de la vîrsta de 18

ani. A îndeplinit sarcini de mare răspundere în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist și în syndicate, asumîndu-și riscuri care, pentru cei neobișnuiți cu rigoarea și vigoarea militantului revoluționar, se arătau a fi prea mari pentru umerii unei femei.

Într-un muzeu care a devenit panteonul mărturiilor despre toți luptătorii pentru prezentul glorios al patriei noastre ne întîmpină o fotografie în care tovarășa Elena Ceaușescu, alături de tovarășii Nicolae Ceaușescu, însuși coeziune și încredere nestrămutată unui grup de tineri antrenat într-o acțiune în favoarea deținuturilor comuniste. O altă fotografie, din același Muzeu de istorie a Partidului Comunist Român, a mișcării revoluționare și democratice din România, ne readuce în memorie înălțătoria zi de 1 Mai 1939, cînd 20 000 de muncitori bucu-reșteni, printre ai căror organizatori de frunte se afla tovarășul Nicolae Ceaușescu, mereu alături de tovarășa sa de viață, au manifestat în Piața Palatului pentru o viață mai bună, mai omenească, împotriva tendințelor de fascizare a țării. Un alt document glorios, dintre cele ce au supra-viețuit acelor ani crînceni, surprinde momentul în care, la serbarea cîmpenească ce a urmat aceluia 1 Mai furtunos, muncitorii participanți la demonstrație au ales-o pe tovarășa Elena Ceaușescu, în semn de înaltă prețuire, Regină a Muncii. Și toate, așezate capăt la capăt, dincolo de faptul că reconstituie veridic filmul unor vieți dedicate integral izbinzii idealurilor celor mai înaintate ale națiunii, mai au o semnificație, nu mai puțin importantă: iată, eroi care ne sînt contemporani au pătruns în istorie; iată, viața lor se confundă pînă la indistinție cu însăși istoria țării.

La început de an nou, cînd ne sînt încă proaspete în memorie zilele celui de-al XII-lea Congres al partidului, aniversăm ziua de naștere a tovarășei Elena Ceaușescu înarmați cu un program cutezător de acțiune, în spirital și în litera căruia regăsim însăși cutezanța revoluționară a celor ce ne îndrumă azi pașii spre izbinzi fără precedent în întreaga istorie a poporului nostru. Viața și opera tovarășei Elena Ceaușescu fac de-acum parte integrantă din suma tuturor cuceririlor românești din această epocă de sublimă renaștere a patriei.

La mulți ani, tovarășa Elena Ceaușescu! Poporul, țara întreagă vă doresc fericire și viață lungă, bogată în împliniri!

MIHAI PELIN

URARE

E insetată mintea-i de acte principale,
Legate între ele de-același gînd înalt:
Efigie a sufletului cald,
Nadir latent al năzuinței sale.

Arc încordat pentru-al săgeții salt,
Construcție de străvezii petale,
Elastic unghi și glorioasă cale,
Această oglindire în ochii celui alt.

Urarea mea pe care mă-ncumet să o-nchin,
Și dacă mi-e cuvîntul prea slab îmi cer iertare,
Este să aibă-n anii care vin

Senine zile sub un cer senin,
Cortegii de-impliniri înnoitoare,
Un drum al biruințelor solare.

VIRGIL TEODORESCU

VĂ SPUNEM: LA MULȚI ANI CU SĂNĂTATE ALĂTURI DE AL PATRIEI EROU!

*Inimă caldă, care bați în ritmul
Cel mai scump inimii românești,
Primește astăzi gândul bun al țării:
În plină sănătate să trăiești!*

*Surîsul bun de pace și tandrețe
Să-i fie soare când e înnorat,
Fiindcă vegheați asupra țării însăși
Veghind viața Primului Bărbat.*

*Ca muncitoare între muncitoare,
Tot muncitoare ați rămas și azi,
În inimă purtînd mereu dreptatea
Și focul revoluției tot treaz.*

*Recumpănită, vremea viitoare
Va înflori și sate și țărani,
Căci niciodată n-ați uitat izvorul
Și datoriile din primii ani.*

*Mai mult să dăm pentru-nfloriri de spirit,
Sporind tezaurele de idei,
Făcînd știință, apărați știința
De corbii și risipitorii ei!*

*Fiind acestea toate împlinite
Și ca să-nvingă lupta pentru nou,
Vă spunem: La mulți ani cu sănătate
Alături de al Patriei Erou!*

*Căci este semn de sănătate
Să nu-i lăsăm pe sterpi și mincinoși,
Pe cei fără talent și conștiință
Să-i ia culturii și să-și pună-n coș.*

*Nevoie are lumea de lumină,
Vom fi puternic centru de văpăi
De n-or să se scumpească la țărițe
Anticantabilii contabili răi.*

*Ca pavăză ce sînteți și speranță,
V-o spun și-am s-o mai spun de multe ori:
Întreaga țară va trăi mai bine
Punînd un preț mai mare pe valori.*

*V-am scris și-acum un an, vă scriu și astăzi,
Scriu sufletului tandru și măreț:
Să nu fie-n paragină trecutul
La Alba, Putna și la Voroneț.*

*Inimă dragă națiunii noastre,
Noi Te rugăm cu-același ritm să bați
Și pentru soarta rîurilor țării
Și pentru soarta Munților Carpați.*

ADRIAN PAUNESCU ■

O mare personalitate a științei contemporane

Un exemplu strălucit, spre care gândurile noastre se îndreaptă cu admirație nestăvilită, îl constituie personalitatea covârșitoare a tovarășei academiciene Elena Ceaușescu, în care se îmbină cu o forță senină creativitatea originală și înainte mergătoare a omului de știință inspirat cu clarviziunea îndrăzneată și fermă a omului politic, avîntat spre obiectivele majore ale politicii științei în țara noastră.

La Congresul al XII-lea, pe care cu emoție și cu bucurie l-am urmărit în Sala Palatului, Raportul prezentat Congresului și Programul-directivă de cercetare științifică subliniau faptul că, în toate aceste domenii, se acordă o atenție deosebită cercetării, ca factor determinant al făuririi socialismului și comunismului, stabilindu-se ca deceniul viitor să devină deceniul afirmării științei, al unei noi revoluții tehnico-științifice în România. Aceste cuvinte constituie în același timp o chemare,

un îndemn și o mobilizare pentru oamenii de știință români. Exemplul personal al tovarășei Elena Ceaușescu este impresionant și mobilizator pentru orice cercetător care simte româneste.

Într-adevăr, de mulți ani și-a închinat viața, munca fără preget, talentul și forța creatoare promovării chimiei românești, ridicării sale pe treptele luminoase ale afirmării noastre la nivelul prestigiuului mondial, fructificînd în mod creator tradițiile de cinste ale științei noastre și dezvoltîndu-le cu o amploare surprinzătoare, chiar și pentru cei mai reuți savanți pe plan mondial.

Împietînd, cu acea fermitate caracteristică omului de știință care are revelația cuceririlor pe care le urmărește, munca de cercetare fără preget cu orientările inspiratoare datorite colaboratorilor săi, sub conducerea sa și în lumina fecundă a ideilor sale novatoare, chimia noastră a legat

cu o tărie și cu o eficiență care cresc din an în an, din realizare în realizare, cercetarea fundamentală de cea tehnologică. ICECHIM este astăzi o instituție cu reputație internațională, în care descoperirile teoretice capătă rapid și fructuos numeroase valențe, ce sînt în mod prodigios saturate cu ingeniozitate în industria chimică. „Cercetarea chimică”, spunea tovarășa Elena Ceaușescu în cuvîntarea ținută la Congresul al XII-lea, va acorda o atenție deosebită realizării de noi materiale sintetice cu proprietăți superioare și cu un consum inferior de energie. Pe baza dezvoltării petrochimiei se va asigura valorificarea superioară a materiilor prime. În același timp se va pune un mai mare accent pe chimia anorganică în scopul valorificării superioare a diferitelor substanțe utile.”

Iată în cîteva fraze un măreț program la realizarea căruia se va mobiliza între-

gul potențial uman și material de care dispune astăzi chimia românească și acest puternic potențial uman va urma pe conducătorul său, pe conducătorul întregului Program-directivă, pe președintele Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, fiindcă în marile acțiuni sînt urmați acei conducători care sînt în frunte prin exemplul lor personal. Acest exemplu este dat, de asemenea, prin opera sa științifică, lucrările sale fiind de mulți ani cunoscute și elogiute cu prisosință în cercurile științifice internaționale. Sînt lucrări ce acoperă domenii de vîrf ale chimiei organice, ce dezvoltă metodologii care s-au dovedit deosebit de rodnice în investigarea polimerilor și în sinteza cauciucului izoprenic.

Academicianul dr. ing. Elena Ceaușescu a adus și aduce prin cercetările sale patrimoniului științei românești contribuții care au stîrnit un interes larg și dincolo de hotarele țării, propagînd ecouri răsunătoare și recunoașterea meritelor sale științifice. Diploma de onoare pe care i-a conferit-o Societatea Internațională de chimie industrială în 1970 este urmată în 1973 de titlul de membru activ al Academiei de Științe din New York, de cel de membru de onoare al Colegiului inginerilor și inginerilor chimiști din Costa Rica. În același an, 1973, Consiliul universitar și Consiliul de conducere al Universității centrale din Ecuador îi acordau titlul de membru de onoare, iar Peru pe cel de profesor onorific al Universității Naționale de Inginerie.

Pe linia onorurilor academice, Academia din Atena o alege în 1976 membru de onoare, iar orașul Atena îi acordă medalia de aur de onoare. În anul următor, 1977, este rîndul Academiei de Arte și Științe din Ghana de a o alege membru de onoare. Anul 1978 aduce alte distincții cu care se mindrește întreaga știință românească: membru de onoare al Academiei de Științe din statul Illinois — S.U.A., al Institutului Regal de chimie din Marea Britanie și Profesor Honoris Causa al Institutului Politehnic din Londra Centrală, titlu acordat pentru prima dată unui savant străin. Titlul de Doctor Honoris Causa, de veche și glorioasă tradiție medievală, i-a fost acordat tovarășei academiciene dr. ing. Elena Ceaușescu de Universitățile din Buenos Aires și Sud-Bahia Blanca în 1974, iar de cele din Manila, Yukatan și Teheran în 1975, ca o încoronare a prestigiului său internațional.

Oamenii de știință români se alătură cu respect și admirație oamenilor muncii de pe tot cuprinsul țării pentru a-i aduce, și cu prilejul aniversării sale, un profund omagiu și cele mai inimoase urări de noi și strălucite izbînzii în năzuințele și înfăptuirile sale, atît în țară cît și departe peste hotare, unde poartă pretutindeni falma științei românești.

Acad. NICOLAE TEODORESCU ■

(Urmare din pag. 1)

țelor de producție ale țării, în înflorirea economiei, științei și culturii, în satisfacerea tot mai deplină a cerințelor de viață ale maselor largi populare. Și știm că s-a întâmplat așa pentru că, pe drept cuvânt, acest cincinal și-a transformat numele — de cincinal al revoluției tehnico-științifice — în renume. Dar a ști înseamnă a deosebi, iar a deosebi înseamnă a compara. Poți să compari fapte, lucruri, procese și fenomene folosindu-te de descrieri. N-ai decît să le așezi unele lângă altele, ori unele sub altele, să vezi ce le aseamănă, să vezi ce le deosebește și gata — știi. Dar, de regulă, descrierile sînt lungi, uneori plicticoase și — viciu fundamental — răpesc timp. Motiv pentru care apelez la cifre. Să rememorăm împreună numai anul trecut : în 1979 au fost puse în funcțiune 800 de noi unități economice a căror valoare se ridică la 233 miliarde de lei. Agenda de puneri în funcțiune a anului pe care abia l-am încheiat a fost plină ochi cu succese de anvergură. Citez o infimă parte dintre „piscuri” : Tașca — unde s-au bătut toate recordurile naționale în materie de montaj, 38 de luni — a devenit cea mai mare unitate producătoare de ciment din România ; singură, din producția unui an, poate oferi cimentul necesar înălțării a 80 000 de apartamente. I.M.G.B.-ul a oferit țării cel mai mare strung pe care aceasta l-a construit vreodată — strungul cu diametrul de 16 m. Borzești au mai cîștigat o rafinărie care o întrece de departe pe aceea edificată abia acum două decenii. Rogojelu a deschis cea mai mare mină (1 000 tone de lignit pe zi) din bazinul Rovinariilor. Craiova a raportat cea mai puternică locomotivă — de 4 000 CP — construită pînă acum, iar Brăila a construit cea mai mare draglină, sută la sută românească. Iertați, rogu-vă, frecvența cu care uzec de gradul superlativ al adjectivelor ; nu avem nici o vină dacă — ca să continuăm cu exemple — la Călărași a fost închis pentagonul ofelului românesc cu un combinat care va fi cel mai... sordid de pe soada marină „Gloria” au obținut cea mai... la Porțile de Fier II, cea mai... Acestea au fost citeva din '79.

Priviți însă și cifrele anului 1980 : Vor fi puse în funcțiune în lunile care urmează 670 de capacități de producție industriale și agrotehnice mai importante (volumul total al investițiilor în economia națională va fi în acest an de 244,5 miliarde de lei). Producția netă industrială va atinge 331,6 miliarde de lei, iar producția globală industrială 1 004,3 miliarde de lei, în timp ce pentru, în condițiile unui an agricol normal, ca să se poată estima o producție globală de 148,3—163,8 miliarde lei, s-a spus clar că agricultura va fi dotată cu încă 14 800 de tractoare, 6 400 de combine autopropulsate pentru recoltat păioase și porumb, echipamente de recoltat floarea-soarelui, combine de recoltat sfeclă, combine de recoltat cartofi, echipamente de mecanizare a lucrărilor de udare, alte mașini agricole ; se vor amenaja pentru irigații 496 mii de hectare... (Fie permis, în această paranteză, tot pentru a se ști, să dăm și alte cifre. Anume tocmai pe acelea ale anului de vîrf și de grație al regimului burghezo-moșieresc. Ca să știm de unde s-a plecat și în această ramură care a fost agricultura în această țară pe care unii se străduiau s-o mențină eminentar agrară. Deci, eminentar falimentară. În acel an 1938 tractoarele reprezentau în România 8,7 la sută din structura bazei energetice, iar tracțiunea animală 91,3 la sută. A fost anul cînd unui tractor îi reveneau 2 500 de hectare și anul în care 700 000 de familii țărănești erau complet lipsite de pămînt. Acestea erau virtuțile unei societăți pe care unii, de departe, deci lași, au îndrăznit iar, zilele trecute, s-o numească liberă. Să le rea-

mintim aceloră cu memoria săracă: țărani erau liberi să umble desculți ; deh, blazoanele costă, talpa țării ! ; liberi să moară de foame ; și analfabeți ; și să se nască pe cîmp ; și... Libertatea omului confundată cu libertatea animalului de poară. Crivățul era liber să se distreze răsucindu-și pilni din ciulinii și colbul bă-răganelor. Era la mare preț țaranul (și nu numai) liber de orice. Prețul țaranului liber de orice era sărăcia ; prețul ciulinilor și al colbului era pîrloaga ; pînă și prețul cerului liber de nori era seceta. Închidem paranteza). Se spune că, de obicei, lucrurile bune sînt trei. Amintesc pe cele desemnate de cuvintele : proprietar, producător, beneficiar. Este ceea ce ne-a scos la putere și la lumină. Este ceea ce ne-a permis să smulgem România din rîndurile aceloră în care omul nu-i altceva decît un cocș de vînt, o simplă giruetă pusă în calea cicloanelor sociale. Încordate de brațe viguroase și îndreptate de ochi ageri, arcurile menite să marcheze etape au cutecat să trimită săgeata tot mai departe. Noile altare ale socialismu-

marcabile au fost obținute și în înfăptuirea programului de dezvoltare teritorială a țării pe baza repartizării raționale, într-o concepție unitară și armonioasă, a forțelor de producție, a accelerării progresului economic-social al județelor și localităților rămase în urmă. Pentru că dacă în 1965 numai Capitala și trei județe realizau o producție industrială de 10 miliarde de lei, în 1980 în toate județele s-au creat capacități pentru realizarea acestui nivel ; ba, chiar, în 24 de județe, în acest an se asigură o producție industrială de peste 15 miliarde. Pînă în decembrie circa 700 de localități vor dispune de unități industriale republicane. Intensificarea procesului de industrializare a tuturor județelor țării a fost însoțită (firesc) de extinderea rețelei localităților urbane. Au fost, sînt și vor fi tot mai multe satele care lasă moștenire cite un oraș. Pe drumul care trece de la platforma agricolă la platforma industrială, de la porumbul siloz la microprocesoare, au pornit să circule, numai în cincinalul acesta, 120 de localități. Urmarea ? Iată că în acest an ponderea

Industria va înregistra un ritm de creștere de 10 la sută la producția netă și de 9 la sută la producția globală, ceea ce va permite ca pe întregul cincinal să se obțină un spor egal cu întreaga producție a anului 1975 și de trei ori mai mare decît cea a anului 1965. Un obiectiv esențial al cincinalului viitor este înfăptuirea unei profunde revoluții agrare, cuprinzînd atît baza tehnico-materială, cît și organizarea producției. Pentru aceasta se vor aloca investiții în valoare de circa 155 miliarde de lei, cu 22 miliarde de lei peste prevederile din Directive. Dotarea cu tractoare, combine și alte mașini agricole va permite realizarea lucrărilor de înșămînțat în 15 zile, recoltarea grîului în 8 zile și a porumbului în cel mult 25—30 de zile, executarea în bune condiții a lucrărilor în agricultură, legumicultură, pomicultură, viticultură, a stringerii furajelor. Vor fi create și condiții pentru mecanizarea complexă a lucrărilor în zootehnie. În 1985, agricultura va dispune de 320 kg substanță activă de îngrășăminte chimice la hectarul de teren arabil, vii și livezi. Producția de cereale trebuie să ajungă la 24,5—27,5, 27—28 milioane de tone anual. Calea ferată va constitui în continuare principalul mijloc de transport, asigurîndu-se dotarea ei cu locomotive și vagoane de mare capacitate, dublarea și electrificarea liniilor cu trafic intens. În transportul rutier se va mări dotarea cu autovehicule de capacități sporite, iar transportul fluvial va crește de 2,0—2,2 ori prin dotarea cu nave de puteri mai mari, precum și prin intrarea în funcțiune a Canalului Dunăre—Marea Neagră. Va începe construirea canalului navigabil București — Dunăre. Creșterea capacității flotei maritime va asigura sporirea de 2,2—2,5 a traficului. Va intra în funcțiune noul port Constanța-Sud—Agigea. Transportul aerian va fi dotat cu noi avioane și va crește în cincinalul următor cu 30 la sută. Pentru acestea urmează să se realizeze un volum de investiții de 1 300—1 350 miliarde de lei localizate în peste 1 200 noi capacități și în modernizarea a circa 1 100 unități industriale importante. În agricultură vor fi create 375 noi capacități. În 1985, ca urmare a programului de investiții, fondurile fixe totale vor ajunge la 3 000 miliarde de lei, din care 77 la sută productive. Dacă s-ar repartiza aceste fonduri pe fiecare proprietar, deci pe cei peste 23 milioane de locuitori din 1985, înseamnă că fiecare va fi de fapt posesorul a unor mijloace fixe de circa 120 000 lei.

Unde vor conduce toate acestea ? La sporirea bunăstării materiale și spirituale a poporului, la apropierea și pe mai departe de modelul de om-uman prefigurată de codul eticii și echității socialiste. Grijă față de om, față de nevoile, față de aspirațiile sale, iată ce va rămîne în centrul atenției și al cincinalului 1981—1985. Faptul că în cincinalul viitor se vor construi 1 100 000 de apartamente din fondurile de investiții ale statului, că se va trece la săptămîna de lucru de 44 de ore, în timp ce retribuția medie reală va crește cu 10—18 la sută, că învățămîntul va contribui și pe mai departe și în proporții sporite la fundamentarea culturală a personalității ne îndreptățește la o speranță de viață în jurul a 71 de ani. Vom reuși să îndeplinim toate acestea ? Bineînțeles. În Partidul Comunist Român avem nu numai un conducător încercat, dar și un îndemn și un sprijin permanent, iar în personalitatea președintelui țării, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un permanent exemplu de muncă și dăruire, capabil să capatizeze, așa cum am văzut, însuși timpul.

MIRCEA BUNEA ■

Cumpănă bună între cincinale ANUL 1980

lui — borne ale vieții noi — au fost numite dinamism și optimism. Și acestea pot fi exprimate în cifre.

Deci, din nou despre cifrele lui 1980 : venitul național va crește cu 8,8 la sută față de 1979 ; volumul total al desfacerilor de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist — 219,4 miliarde lei ; prestările de servicii — 50,5 miliarde de lei ; retribuția medie nominală — 2 267 lei, lunar ; veniturile nominale ale țărănimii provenite din munca în cooperativele agricole de producție, calculate pe o persoană activă — 1 380 lei, lunar ; pensia medie nominală — 1 265 lei, lunar ; 44 904 mp — noi suprafețe în învățămîntul superior și 4 184 — locuri în cîminele studențești ; în licee, învățămînt gimnazial și tehnico-economic profesional — 3 277 săli de clasă, 30 229 locuri în internate, 11 022 locuri de muncă în ateliere școlare și 113 săli de gimnastică ; 1 095 locuri în creșe ; 87 dispensare policlinici, 14 835 paturi de spital ; în anul 1980 se vor da în folosință 244,7 mii apartamente și 5,3 mii garsoniere ; ultimul an al revoluției tehnico-științifice nu se dezmente — în cursul lui vor fi executate alte 624 obiective principale de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică.

Cifre. Iar cifrele arată că s-a întâmplat sau se va întîmpla ceva și cit s-a întîmplat. Sînt cifre reale dar suferă de defectul dintotdeauna al cifrelor. Adică nu răspund la întrebarea de ce s-a întîmplat așa și nu altcum. Ori altfel : cine și ce se ascunde în spatele acestor cifre ? Răspunsul este simplu — comuniștii și munca. Datorită acestora în România tot și toate au intrat ireversibil în conul albastrului de salopetă. Datorită acestora, succese re-

populației orașenești în totalul populației va fi de circa 52 la sută, față de 33,7 la sută cit era în 1965. Comparativ cu 1938 — s-a arătat la Congresul al XII-lea al partidului — venitul național va fi în 1980 de 16 ori mai mare, iar averea națională a țării a crescut în anii construcției socialiste de circa 7,6 ori. Dispunem azi de o puternică bază materială și tehnică, fondurile fixe ale economiei noastre naționale reprezentînd circa 1 800 de miliarde de lei, din care 60 la sută sînt puse în funcțiune în ultimul deceniu. Iar ceea ce a început la 1 ianuarie 1978 — reducerea treptată a săptămîinii de lucru — se va desăvîrși pînă în decembrie cînd, practic, întregul personal muncitor va beneficia de săptămîna de lucru de 46 de ore.

Am început acum ultimul an al cincinalului 1976—1980. Am început să fie așezate în operă primele succese ale viitorului plan pe cinci ani. Pentru că pe aceste temelii, pe trîncina acestora sînt gîndite a fi așezate structurile de rezistență ale anilor ce vin. Obiectivul fundamental al viitorului plan cincinal îl constituie continuarea, pe o treaptă superioară, a îndeplinirii Programului partidului, creșterea în ritm susținut a economiei naționale, afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activități economico-sociale. Pe această bază se asigură consolidarea și mai puternică a modului de producție socialist, ridicarea gradului de civilizație a întregului popor, întărirea forței materiale și spirituale a țării, independenței și suveranității României socialiste. România va depăși astfel stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și va deveni o țară socialistă mediu dezvoltată. În perioada 1981—1985,

NICOLAE ANDREI, excavatorist, Exploatarea minieră Călimani :

Lucrez la decopertarea Călimanilor din 1971. La fiecare mușcătură a cupei distric 4,6 metri cubi de rocă. Practic, în toți anii aceștia eră că am mutat din loc un întreg masiv. Cu fiecare manevră, de atîția ani pregătesc și eu lângă toți ceilalți clipa cea mare : 1980 este anul intrării parțiale în folosință a ceea ce am creat noi aici în vîrf de munte românesc.

Inginer DOINA ANDONE, șefa atelierului proiectare-cercetare de la Întreprinderea „Dacia” București :

Anul pe care abia l-am încheiat a fost pentru noi o nouă dovadă că ne aflăm pe drumul cel bun. Succesele pe care le-am înregistrat pe piețele S.U.A. și ale Canadei, jesusurile din celofibra românească superioară, finisată, neșifonabilă, cu contracția redusă, ne aduc o dublă satisfacție : aceea a efortului împodobit de succes și tocmai pe această bază posibilitatea continuării relațiilor cu respectivelor piețe.

Pentru 1980 am pregătit cite două tipuri de jesusuri de o și mai bună calitate. Ne bucurăm cu atît mai mult cu cit industria ușoară nu e tocmai ușoară și noi am avut și mai avem încă de înfruntat firme cu vechi tradiții și ambi-

ții. Anul 1980 va fi și pentru noi ca și pentru toți ceilalți un an hotărîtor. Ne preocupăm printre altele reducerea greutății pe metru pătrat a jesusurilor, realizarea unor articole noi cu desene în poziții coloristice inedite, altfel zis ne preocupăm traducerea în viață, pînă la amănunt, a hotărîrilor de partid și de stat, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu privind industria ușoară.

GRIGORE LUPES, muncitor specialist la Întreprinderea de țevi Roman, Erou al Muncii Socialiste :

În calitatea mea de muncitor mecanic specialist am avut prilejul să cunosc multe întreprinderi din țară. Am fost solicitat să-i ajut pe alții și m-am dus. Călătorînd astfel am constatat ce schimbări, unele radicale, s-au produs în țara noastră în ultimele cincinale, mai precis de cînd în fruntea partidului, în înalta funcție de secretar general, se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. Viața economică, socială și culturală a tuturor zonelor țării s-a înscris pe curbe permanente ascendente. Cu oamenii s-a petrecut același lucru. Sînt un simplu mecanic, unul dintre mii asemenea, dar cită deosebire e între ceea ce am fost și ceea ce sînt. În 1954, cînd în orașul nostru s-a conturat șantierul Uzinei de țevi, m-am încadrat acolo ca montor. În 1957, cînd s-a dat prima țevă făcută în Moldova am trecut la beneficiar, la laminor. Am

pus mîna pe carte. Am citit pe rupe Tovarășii m-au trimis și la specializare. Poate că nu vorbesc perfect și nu poate, sigur că nu, dar mă înțeleg foarte bine cu străinii care vorbesc franceza ori italiana. Am avut prilejul și în țară și afară să lucrez alături de belgieni, francezi, italieni, nemți ruși, polonezi și dîncolo de dialogurile firești ale meseriei noastre am constatat, din aceste discuții, că nu există străin care să nu-l recunoască pe tovarășul Nicolae Ceaușescu ca pe unul dintre cei mai activi, cei mai neobosiți luptători pentru pacea lumii, iar despre România să nu vorbească ca despre un miracol. Pentru străinii probabil că va fi fiind miracol ca de numai citiva ani să aduci toate județele țării să contribuie la venitul național cu producții de cel puțin 10 miliarde. Dar numai noi știm cit talent, efort și perseverență încorporează aceste cifre. Calități umane și cifre pe care, în 1930, le vom spori în continuare, spre binele nostru și al țării.

VASILE BALĂȘOIU, economist, Întreprinderea de mecanică fină București :

În ultima lună a anului trecut preza a făcut cunoscut un deosebit succes al nostru : primele ceasuri cu afișaj electronic au fost livrate pieței. Evenimentul marca, așa cum s-a și spus, ora exactă a mecanicii noastre fine. Dar pentru cei care lucrează aici semnificațiile sînt mult mai adînci. N-am fi pu-

tut obține respectivul succes cu aparatură veche și depășită, fiindcă, trebuie precizat, 68 la sută din valoarea producției anului 1979 o constituie produsele noi ori reparate. Pentru asemenea performanțe ai nevoie de utilaje pe măsură. Marea majoritate a mașinilor pe care lucrăm sînt mașini de prelucrat prin coordonate, mașini cu comandă program și prin eroziune. Acestea ne permit o productivitate a muncii de nevisat chiar în condițiile de producție din urmă cu cinci ani.

Înainte o placă de bază sau un poanson le realizăm într-o lună. Acum în maximum 12 ore. Lucrăm cu precizii de jumătate de micron iar micronul este, după cum se știe, a mia parte dintr-un milimetru. Este firesc : oamenii care lucrează în astfel de condiții trebuie să fie de o calitate deosebită, cel puțin egală cu a mașinilor pe care le au la dispoziție. Motiv pentru care în ultimul an am sporit eforturile pentru pregătirea tutror încadrărilor în condiții cu totul deosebite : acum 70 la sută din personalul muncitor al întreprinderii are liceul terminat. Există preocupare pentru ridicarea calificării, pentru toate profesiile. Au fost și cazuri și vor mai fi — cînd la specializare au fost trimiși oameni tocmai în S.U.A. În 1979 pot oferi exemplele lui Nicolae Mocanu, Stan Nicolae, Eugenia Lester, Floarea Zikeli și subinginerului Ștefan Blaier.

1980 îl dorim și pe acest țărîm al calității oamenilor un an plin de succese.

ÎN ACȚIUNE: ORGANIZAȚIILE FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

Pentru că își iubesc munca, își iubesc orașul

Din 1964 și până azi, petroliștii din Videle au dat an de an industriei țării cea mai mare producție de țitei, făcându-și astfel un bun renume și dând orașului tefermănean, aflat doar la o azvilitură de băț de Capitală, prestigiul pe care-l meritau harnicii săi locuitori. Și ca să fim sinceri până la capăt, i-au oferit nu numai prestigiu, dar și înfățișarea unui oraș în plină dezvoltare. Nu insistăm asupra vechilor imagini din Videle pentru că mare lucru n-am putea arăta. Dar vrem să spunem că orașul Videle, cu o gară importantă pe distanța București-Craiova-Timișoara, prima magistrală feroviară a țării, calcă pe urmele unor experiențe celebre, cum ar fi Hunedoara sau Reșița, orașe ale siderurgistilor, tinzând să se numească oraș al petroliștilor. Desigur, mai rămân de îndeplinit două condiții, tradiția și mărimea, și când spunem mărime ne gândim nu atât la suprafață cât la anvergură, la deschidere, la respirația orașului. Dar cite nu ne-au învățat pe noi, numai ultimii ani de exemplu, în materie de tradiție, de dezvoltare! Gîndurile acestea își au temelia în frumoasele vorbe ale unor videleni cu stagiul sau de ultim moment, cum sînt petroliștii Radu Alecu, secretar al comitetului de partid de la șchelele Videle, inginerul Nicușor Vladimir Trocan, Maria Voicu Tudor, mecanic compresoare, Elefterie Popescu, subinginer, Vasile Dan, mecanic auto, oameni cu care am avut prilejul să stau de vorbă la puține zile după constituirea celei de-a treia organizații proprii a Frontului Unității Socialiste.

„Experimentăm acum, ne explică subinginerul Elefterie Popescu, procedeu de combustibil subteran la adîncimi mai mari, peste 700 de metri. Notați că sîntem printre primele șchele din lume care întreprindem acest experiment. Desigur,

despre asta ar putea să vă vorbească mai bine unul din specialiștii noștri, dar vă mărturisesc că o fac și eu cu egală mîndrie și bucurie. Și ar face-o oricare din cei peste două mii de oameni ai muncii de la șchele. Pentru că își iubesc locul de muncă, pentru că își iubesc orașul, pentru că, iată, amîndouă, și țiteiul și orașul, sînt bucuria și mîndria lui. Știți că vin să lucreze la sondele șchelei oameni din Videle, dar și din comunele învecinate, Coșoala, Mereni și altele, oameni care au și lot C.A.P. în folosință și după ce ferează adînc în măruntălele pămîntului, lucrează la cîmp, ară pămîntul, însămînțează, pregătesc recolta viitoare. În cele trei organizații ale Frontului Unității Socialiste de la secțiile Ciupereni, Anghelști și energomecanic s-au înscris pînă azi 460 de membri. Sînt o parte din oamenii de care vă vorbeam mai sus. Ne întrebă cineva ce am reușit pînă acum, ce ne-am propus să facem, mă întrebați și dumneavoastră. Eu am răspuns atunci ca și acum. Am vorbit mai înții de oameni, de problemele lor personale, ale șchelei, ale orașului, care sînt de fapt tot ale lor. Am să vă răspund, pînă una alta, ceva mai concret. Este vorba de o propunere pe care vrem s-o facem și la Congresul F.U.S. Ea se referă la structura organizatorică care să corespundă cit mai bine realității pentru că, iată, avem azi 260 de membri într-o secție”.

Cum lucrează o organizație proprie a Frontului Unității Socialiste? Simplu. Mai simplu decît s-ar crede. Oamenii se întrunesc, discută, dezbate. Iată unul din marile cîștiguri: participarea. Problemele sînt ale orașului, ale șchelei, sînt problemele lor care îi frămîntă, care îi bucură, care îi dor. Și-au propus să-și organizeze bibliotecă volante la secțiile de producție, nu pentru că, din exces de zel, ar vrea să

citească și în minutele de pauză, ci pentru că distanțele sînt mari și o singură bibliotecă la sediu nu era mereu eficientă. Au nevoie de cărți pentru că veacul înaintea-ză, nu ajunge să scoți cit mai mult petrol, dar, așa cum spunea un cunoscut inventator din petrol, oamenii trebuie să cunoască și istoria aurului negru. Trebuie să știe bine ce face astăzi petrolul, care sînt dimensiunile pe care le oferă dezvoltării țării tale țiteiul extras de mîinile tale. „Și lucrul acesta trebuie să-l știe toți, ne lămurește Maria Voicu Tudor, o fată de 20 de ani, proaspăt absolventă a liceului industrial de petrol, după cum chiar calificarea fiecăruia trebuie să crească de la o zi la alta. Așa ne-am gîndit, este tot unul din primii pași ai organizației noastre, ca oamenii mai în vîrstă, meseriași vechi din șchele, să-și ia în grijă pe tineri pe perioade mai îndelungate, să-și învețe ce știu ei, dar să și răspundă de treaba asta. Este una dintre propunerile noastre. La nivelul întregii șchele mai sînt și altele. În toate secțiile, o atenție deosebită s-a acordat dezbaterii documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., în strînsă legătură cu sarcinile ce revin petroliștilor de la șchelele Videle, prilej care a dat posibilitatea tuturor membrilor F.U.S. să-și spună părerea asupra problemelor noastre. Larga participare este un fapt care stă la temelia democrației noastre. Peste cîteva zile vor începe lucrările celui de-al doilea Congres al Frontului Unității Socialiste și pot să afirm, în numele colectivului din care fac parte, în numele celor înscrisi în organizația noastră F.U.S., al celor care așteaptă cu nerăbdare rezoluțiile acestui înalt forum, că organizațiile Frontului Unității Socialiste își vor spori și mai mult contribuția la mobilizarea tuturor energiilor harnicului nostru colectiv”. Prețul pe care îl pun pe-

trolisții din Videle pe profesionalism poate fi apreciat și din măsura care figurează, de asemenea, printre propunerile noilor organizații ale Frontului Unității Socialiste, referitoare la completarea studiilor de către toți oamenii muncii din șchele. Specialistul nu se naște din vorbe și peste noapte, argumenta cineva, cu atît mai mult cu cit calitatea oamenilor, în totalitate, este un proces de durată. De aceeași părere este și mecanicul auto Vasile Dan, de fel de prin părțile locului, care amintea, completîndu-l pe subinginerul Elefterie Popescu, că delegații la Congresul Mondial al Petrolului, (ținut de curînd la București, au fost impresionați de experimentul cu combustia subterană la adîncimi mai mari. „Oamenii care îl aplică sînt localnici, au învățat meserie aici. Sînt tineri din «noul val» care au terminat liceul de petrol din oraș. Mulți dintre ei s-au înscris în organizația F.U.S. odată cu mine. Unul mi-a spus chiar că a făcut-o cu credința că într-o bună zi, cînd orașul va fi mult mai mare, mult mai dezvoltat, aici se va construi și o facultate de petrol și că, nu se știe, poate el va preda de la una din catedrele ei. Ne-a mișcat credința lui că orașul nu va rămîne așa, că el va crește, că el va crește datorită muncii noastre unite, a gîndurilor noastre comune”.

Desigur, noile organizații proprii ale F.U.S. și-au propus foarte multe alte lucruri. Majoritatea vizează calitatea muncii petroliștilor, a organizării lor: economii de combustibili, realizarea unor instalații de recondiționare a diferitelor utilaje etc. Dar ceea ce am reținut din discuțiile cu inimoșii petroliști videleni, ceea ce m-a impresionat în primul rînd a fost acea credință, de care vorbea Vasile Dan, că orașul, munca lor vor cîștiga enorm din participarea tuturor la treburile obștii, la viața șchelei, la realizarea planurilor lor de oameni, care, anii în urmă, nu visau să ajungă orășeni.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Pe un șantier din inima Bucureștiului constructorii scriu o epopee

Prima zi după solstițiul de iarnă. Atară, cînd plouă placid, ca într-o toamnă tîrzie, bacoviană, cînd burnițează sau bate un vînt necruțător, de te pătrunde la oase. Cu toate acestea, sus, pe planșeul etajului cinci al unui bloc din bulevardul Titulescu, constructorii Șantierului 3 nu iau cituși de puțin în seamă capriciile sezonului și realizează aici, chiar în inima Bucureștiului, momente de adevărată epopee. Iată-l suspendat la postul de lucru pe dulgherul Nicolae Neagoe, alias Mustăș-Mustașon, cum îl răsfață, franțuzindu-l, prietenii cei mai apropiați, pentru mustața-i enormă, căzută pe oală... Impreună cu confrății lui într-ale meseriei — o duzină de dulgheri și fierari betonisți — zorește cu atîta înverșunare de parcă ar da acum cel mai dificil examen. Ținta tuturor e una: să termine, măcar cu o zi înainte de prevederile graficului, structura de rezistență a celui de-al treilea bloc ce deschide frontul de lucru pentru anul '80. Atingerea acestei ținte este mai mult ca sigură și, în virtutea unei atare certitudini, teslele dulgherilor bat de mama focului, macaralele își agită gitlejurile de cocostire, iar ferăstraiele, minuște abili, reteză cu repeziune cherestea treburtoare cofrajului. Peste tot e atîta încordare, atîta dezlănțuire de energii mecanice și umane, încît larma luptei constructive se aude în ecouri reverberate pînă, hăt, în Banu Manta, bulevardul 1 Mai și mai departe.

De jos, de la parterul unui bloc vecin, aflat și el în gheenele genezei, răspund întrecerii, cu aceeași înverșunare, fierar-betonisții comunistului Dumitru Ștefan, frații dulgheri Marin și Toma Alexe — doi dintre tinerii cei mai de ispravă ai șantierului. Alături de dulgherul Nicolae Neagoe, de fierar-betonistul Ștefan Chiriac sau de macarașii Nicolae Matinca, oamenii aceștia vrednici, adevărați eroi de epopee, se pot mîndri, la cumpăna de ani, cu performanțele remarcabile ale muncii lor. Ei sînt și prietenii primii înscrisi în organizația proprie a Frontului Unității Socialiste. Dealțul, ca și Cerel Stelian, Gheorghe Cristina, tot tineri și ei, zbatărelnici și nepăsători la vremea de afară, doritori să se afirme și în noua calitate.

Înfășurați în pufoaicele lor, cu greu îi distingî pe ingineri sau maistri de dulgheri ori de fierari-betonisți, sudori și lăcătuși. Printre sutele de constructori, angajați fiecare cu rostul lui precis definit în această mare bătălie a muncii, trei personaje se disting cu deosebire. Tocmai acum, ei escaladează dezinvolt, etaj după etaj, dau îndemnuri și îndrumări în stînga și în dreapta, pun ei înșiși umărul la treabă, acolo unde nevoie o cer. Cine-s ei, bărbații ce se încumetă, sfidînd vicisitudinile, să se avînte pe scări improvizate pînă la etajul nouă? Primul, cel mai în vîrstă, e șeful de șantier, Comunistul Covaci Putna Anton. Celălalt, puțin mai subțire și mai negricios, cu ochii de cărbune, e secretarul adjunct al organizației de partid, inginerul Eftimie Dăneș, iar cel mai înalt dintre ei, tînărul cu părul gîlbului ca griul dat în

pirgă, este inginerul stagiar Alexandru Marinescu, președintele organizației proprii a Frontului Unității Socialiste.

Aveam să-i cunosc mai bine pe toți trei, ceva mai tîrziu, într-o mică încăpere ce le servește vremelnic drept birou, într-un imobil vechi, aproape dărăpănat, ce va fi supus curînd demolării. Acolo, în căsuța de pe bulevardul Nicolae Titulescu, prin bunăvoința tovarășei Irina Goană, membră a comitetului F.U.S. din șantier, am reușit să-i rețin cîteva minute, înainte de a intra într-o ședință operativă de lucru, și să schimbăm cîteva vorbe. Concis, fără introduceri gratuite, dar binevoitor, a intrat direct în subiect șeful șantierului. De la el am aflat că aici lucrează 300 de constructori a căror sarcină este de a realiza structurile de rezistență ale blocurilor. Cel care se ocupă cu partea de finisaj interior și exterior, adică zidarii, mozaicarii, instalații sanitare și electricieni, aparțin altui șantier din cadrul Grupului 1 al Centralei de construcții-montaj a municipiului București. În ce îi privește pe ei, adică pe dulgheri, fierar-betonisți, sudori și lăcătuși, sînt în devans cu îndeplinirea prevederilor de plan: odată cu predarea la finisaj a structurii blocului 9-A din bulevardul Titulescu, sarcina de plan de 1200 apartamente este îndeplinită. Acum sînt mobilizați cu toții la finalizarea primelor structuri ce constituie front de lucru pentru anul 1980, cînd Șantierul 3 are în plan să realizeze structuri de blocuri însumînd 1600 de apartamente. Pe șantier lucrează 50 de comunisti, numeroși uteciști și nemembri de partid dintre care mulți, vreo șaiszeci, au devenit, cu trei săptămîni în urmă, membri ai Frontului Unității Socialiste.

— Iată, așadar, o nouă forță: Organizația celor 60. Are și un plan propriu de muncă? Întreb.

— Se înțelege, răspunde Alexandru Marinescu, președintele. Creșterea numărului de membri de la 60 la 80 într-o primă etapă, economisirea a 2,5 metri cubi de cherestea și a 1,5 tone fier-beton, reducerea cu cel puțin o zi a termenelor de predare a fiecărei structuri de rezistență, calificarea unui număr de 25 constructori, întărirea disciplinei în muncă, creșterea calității lucrărilor și lichidarea aproape totală a absențelor nemotivate sînt principalele puncte de rezistență ale planului organizației noastre. Referitor la primul bilanț al realizărilor, deși a trecut puțin timp de la constituire, el poate fi făcut pe loc: 2 metri cubi de cherestea și o tonă fier-beton economii, reducerea cu o zi a termenelor de predare a ultimelor structuri, pregătirea unui număr de 8 constructori spre a deveni foarte curînd membri ai organizației, reducerea substanțială a numărului de absențe nemotivate. Și cam atît, pînă acum. Dar tot ce vedeți aici, în cartier, blocurile acestea înalte, moderne, sînt făcute de mîinile acestor bravi constructori.

Peste puțin timp vor începe lucrările Congresului Frontului Unității Socialiste și doresc să îmi exprim și cu acest

prilej recunoștința și totala adeziune pentru preocupările permanente ale partidului nostru, ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru continua adîncire a democrației noastre socialiste. Personal vreau să arăt că nu voi precupeți nici un efort pentru traducerea în viață a hotărîrilor celui de-al XII-lea Congres al P.C.R., printr-o participare mai activă la viața întreprinderii, a șantierului, pentru îndeplinirea sarcinilor ce ne revin. Și principala noastră sarcină este ridicarea a noi și noi locuințe. De realizarea ei, de acest efort neîntreput al constructorului depînd și ridicarea Bucureștiului și bunăstarea locuitorilor săi.

Copiii, iarna.

Fotografie de SORIN POSTOLACHE ■

În munții Coziei, deasupra Oltului energetic

OCHEAN SPRE VIITOR

În sistemul hidrocentralelor de pe Olt — această salbă de centrale, baraje și lacuri-oglinzi care sar în cascadă, cu intermitență ritmică, fără să se spargă, între munți și Dunăre, ca o suită de ceruri așezate în trepte, alcătuind unul din cele mai fastuoase ansambluri ale luminii din câte s-au ridicat sub cerul țării — cea mai tinără, cea mai mare și cea mai spectaculoasă este hidrocentrala Turnu. E cea mai tinără, construcția ei începându-se la 7 septembrie 1977. E cea mai mare, prevăzându-se a avea o putere instalată de 70 MW (de două ori puterea tuturor centralelor hidro din România anulul 1938). E cea mai spectaculoasă, opera supunerii Oltului săvârșindu-se într-un punct în care Oltul, încă strâns în clestele de piatră al defileului, se rostogolește vijelios pe o albie foarte îngustă, nemăilăsindu-le constructorilor, ca teritoriu, decât o coastă abruptă, loc de curse cu obstacole pentru capre negre. Pe acest teritoriu restrins, de pe stinga riului, mai trebuie ocrotit și un castru (castrul roman Arutela și, lângă el, vestigiile unor terme, bănuite pe-aici de Gr. Tocilescu, dar, de decenii, rămase numai ca bănuială, ca legendă, descoperirea lor făcând-o constructorii hidrocentralei). Pe acest teritoriu restrins, pe pante în acerbă rostogolire spre ape, trebuie operată o vastă modificare a geografiei, de fapt un vast, surprinzător transfer de elemente, în rimă cu fantezia naturii locului și, evident, cu cea a constructorilor. Pe locul strămilenei albie a riului vor fi centrala electrică și barajul (un baraj de „tip fluvial“, cu o „cădere“ de 26 de metri, un unicat, ni se spune, al genului, fără rival pe continent, o construcție deopotrivă „sensibilă“ și puternică, captând cu fine antene mișcările năvalnice ale riului, stăpânindu-le și drenându-le). Pe locul vechii căi ferate a defileului va curge Oltul, calea ferată va fi mutată, dalele de granit care poartă urmele trecerii legiunilor Romei vor cobori sub apele lacului de acumulare, cu un volum de 200 000 metri cubi, pe versantul din dreapta riului va trece noua șosea națională. Toate aceste monumentale construcții (pe care constructorii le numesc „obiecte“, nu știm cu cit umor, sau, poate, nu cu umor, poate că ei așa le văd, ca unii care le făuresc și le domină, având asupra lor o privire de sus, văzându-le deci mai mici decât sint sau decât le vedem noi, ceilalți) se află în plină edificare, grăbind clipa când cea mai tinără, cea mai mare, cea

mai spectaculoasă centrală electrică de pe Olt va furniza energie.

Ultimul „obiect“ făurit de constructori este tunelul de la Cozia — primul, dintr-un șir de tunele ce vor ferăstrui acești munți — străpuns pe o distanță de 732 de metri, pentru ridicarea căii ferate deasupra lacului de acumulare al mării hidrocentrale. Străpungerea s-a făcut la 7 decembrie 1979, la capătul unei lupte cu muntele începută în octombrie 1977 și a cărei scadență, prevăzută în graficele de execuție, era 30 martie 1980. Deci „obiectul“ a fost făurit cu 120 de zile mai repede, într-o cursă contracronometră a hărniciei echivalând cu un adevărat record. Cum s-a ajuns la el?

Acum, la început de '80, la începutul deceniului în care România socialistă va fi una din nu prea multele țări ale lumii independente energetice, bătălia din defileul Oltului e mai intensă ca niciodată. Oamenii, pășind în noua etapă, decisivă pentru destinele energiei românești, pentru forța patriei, pentru cristalizarea în fapte majore a hotărârilor Congresului al XII-lea al partidului, nu prea au timp nici de primit întrebări, nici de răspuns la ele. Au trecut dintr-un an într-altul „în foc continuu“, parcă fără să simtă trecerea, potrivit și cronometrele după orele energiei, potrivit și minutarele trăirilor, ale emoțiilor, după marile cadran al bătăliei din defileu, sustras calendarului, luând-o de fapt înaintea lui. Sint grăbiți, la fel de grăbiți ca și în decembrie, când, cu un ultim efort, pus pisc peste multe și grele eforturi, au accelerat străpungerea tunelului, cu acea febră, cu acea precipitare, proprii constructorilor, spre ultima clipă a anului, a etapei, spre ultima fărîmă de secundă ce se cuvine acaparată, spre a nu pierde, din timp, nimic. Și nu numai că n-au pierdut, dar au câștigat. Au câștigat 120 de zile! Cum au făcut-o?

Tunelul în care pătrundem e o veritabilă, vastă și somptuoasă operă arhitectonică, de cea mai modernă, de cea mai contemporană tinută. Folosirea unor tehnologii de ultimă oră (excavarea cu secțiune totală, în două trepte de pușcare și armare, susținerea galeriei cu elemente metalice ușoare, înlocuirea ale lemnului și utilizabile în mai multe cicluri de execuție) a imprimat și ritmuri înalte, viteză înaltă înaintării, a dat construcției și alura arhitectonică pe care o admirăm. Cuvinte de mult tocite, devenite clișeu, precum

„catedrală“, „catedrală subpămînteană“, îți vin pe buze fără să vrei. Ne știim de astfel de cuvinte, după ce, mai întâi, am uzat de ele în chip indiferent (sau abuziv!) în reportajele noastre dedicate altor construcții industriale subterane, astfel încît, stioarse fiind de bruma de materie vie închisă în cutia de sunete, sintem, de fiecare dată, pentru a le sili să se mai miște, obligați să le căutăm înțelesuri noi. Aici, aceste înțelesuri există. Și încă din plin.

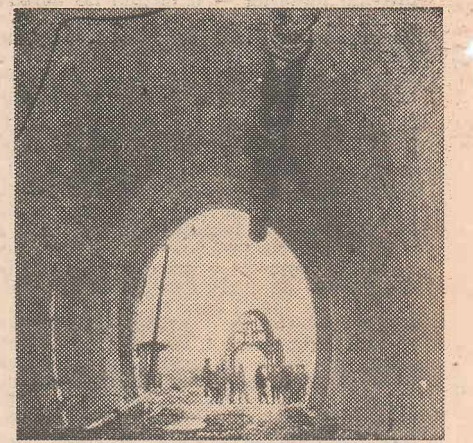
Tunelul-catedrală pe care-l străbatem, tunelul străpuns cu o lună în urmă, începe, la ceasul de față, să se îmbrace dinăuntru în cămașa proaspătă a betonului, care-l scaldă într-un hieratic „halo“ de alb. Ajungem într-un punct în care se scot apele infiltrate, sub picioarele noastre curg, tumultuos și năpraznic, alte ape, apele Oltului, și totuși nu se aude nici un zgomot, nici un susur, nici un fișit. Opera făurită de om se dovedește compactă, masivă, puternică, legindu-se parcă, intențional, de trănicia munților. Dacă ai pune urechea pe sol, ai auzi, poate, tumultul de energie care frământă albia Oltului, colosală trepidație de talazuri și valuri abia strunite de țărniuri. Dacă...

Dar inginerul Traian Sabău, șeful șantierului 82-tunele Valea Oltului, nu pare să guste metafora. El e încă preocupat, ca și maestrul principal Nicolae Negoită, șeful de lot, de comportarea rocilor. Ne aflăm în inima unora dintre cele mai vechi roci ale pămîntului nostru, în orizontul arhaic, față de care existența Oltului e doar o filă din uriașul calendar al geologiei. Sint roci bătrîne, care au suportat călcîiul citorva ere, iar azi — un azi geologic! — au trebuit să suporte desferecarea din ere, și asta într-un timp care, raportat la timpul cel mai mare al geologiei, nu înseamnă nici măcar o fracțiune de secundă. Cei ce au făcut isprava desferecării sint minierii. Ne sint prezentați cei doi șefi de brigăzi, minierii Nicolae Bogdan și Ilie Velea, care, începînd din octombrie 1977, au început să se caute prin munte, tăindu-și drumuri frenetice, prin aprige „pușcături“, spre înțînirea de la 7 decembrie anul trecut. Sint amîndoi minieri cu o veche experiență, începută din vremea când galeriile se armau cu lemn, cînd lămpile cu carbid minuite de ei scoteau din bezele subpămîntului, la tot pasul, cite-o fisură, o burdușire a peretelui, o crăpătură în grinzile încovioate sub presiunea munților. „Cum

ați muncit?“, întrebăm. „Așa cum știți, zice Ilie Velea. Cu metode noi, cu o nouă tehnologie de susținere și înaintare, bazată pe elemente metalice ușoare... „Așa ați obținut recordul?“, „Așa“, „Cînd v-a fost cel mai greu?“, Cei doi se privesc. Cînd le-a fost cel mai greu? „Cînd ați dat de cea mai afurisită rocă, de cea mai tare?“, „Cel mai greu — suride Nicolae Bogdan — n-a fost cu roca tare, mai greu a fost să înaintăm prin roca moale. Dar ne-am ajutat cu tehnologia de care zise tovarășul meu și am răzbătut... „Care sint cei mai buni minieri din brigăzile dv.? Care sint oamenii cu care v-ați ajutat cel mai mult?“, De data asta, cei doi devin, brusc, vorbăreți. Zelul reporterului de a transcrie nume se dizolvă într-o întreagă listă onomastică. E o familie cu multe nume. A reține doar cîteva e puțin, prea puțin. Notăm totuși, sub dictarea celor doi, ajutați de inginerul Traian Sabău, șeful șantierului, și de inginerul șef Gheorghe Moraru, mai multe nume, printre care artificierul Aurel Capotă, maștrii și minierii Ion Crîngaru, Ion Gheorghe, Titu Ciocan, Mihai Neagu, Grigore Poată, Ilie Tecioiu, Ștefan Birdeș, Romică Bircă, Ion Rotaru... Ei și alții ca ei au făurit acest „obiect“ care se cheamă tunelul Cozia, lung de 732 metri, această monumentală operă de arhitectură a noului sculptată în piatră, deschizînd șirul altora, de pe aceeași mareașă și fastuoasă, dar atît de sălbatică Vale a Oltului. Au făcut-o în niște locuri în care, aflăm, nu exista, pînă la ei, nici un drum, era doar muntele, nezgîriat nici măcar de cărările caprelor. Și au făcut-o într-un timp record, într-un timp în care, zi de zi, noaptea de noaptea, trudind în trei schimburi, au luptat cu rocile, cu aceste bătrîne și măcinăte roci, totdeauna gata să se prăvale, cerînd maxime precauții, care ar fi putut să întîrzie străpungerea din decembrie.

Dar înainte de a fi opera muncitorilor, a tehnicienilor și a inginerilor care l-au construit, tunelul Cozia a fost o operă abstractă, făurită în atelierul de creație, pe planșete. La această operă intelectuală au conlucrat, prin studiile lor, cercetători și proiectanți din cadrul Institutului de proiectări căi ferate, avîndu-l ca șef de proiect pe ing. Ion Zamfir. Ei au supus această zonă a Văii Oltului unui asiduu și complex examen, de teren și de bibliotecă, din care s-a cristalizat, pînă la urmă, imaginea definitivă a muntelui învins. Prima victorie asupra muntelui s-a repercutat deci pe planșetă, în atelier, în laborator, în bibliotecă, prin eforturile unor oameni de concepție, prin ceea ce ne-am deprins să numim o prețioasă, poate cea mai prețioasă dintre investițiile pe care le facem, la ceasul de față, pentru prezent și pentru viitor: investiția de inteligență proprie. Întregul mod constructiv din această zonă, adică centrala electrică și barajul, noua șosea și noua cale ferată, alcătuind unul dintre cele mai spectaculoase ansambluri hidrotehnice ale țării și unul dintre cele mai interesante ale continentului, e o lucrare de concepție românească, gîndită exclusiv de mințile noastre, executată exclusiv cu forțele noastre. E încă unul din motivele ce înaltă mindria constructorilor și, implicit, voința lor de lucru făcut și repede, dar și bine.

Acum, spuneam, oamenii sint grăbiți, au în față încă destule treburi, minierii se pregătesc să deschidă noi ferestre prin munte (tunelele de la Turnu, Cîrligu Mic și

Cîrligu Mare), constructorii centralei și al barajului dau zor la lucrările lor, aflate și ele într-o decisivă etapă, mai au de furcă și constructorii noli șosele (ea însăși un monument de arhitectură, asupra căruia vom reveni cu un alt prilej), anul '80 a început într-un ritm intens, promițînd noi și prestigioase victorii. Numai Oltul, la acest ceas al dimineții în care îl contemplăm, este calm (cit va mai fi?), cufundat în aburii iernii, deși apele n-au ațipit, frămîntate, s-ar zice, de niște tulburii insomnii sau, poate, de presimțirea destinului nou care le așteaptă. E ora cînd riul și se pare enorm. Invăluit în aburi, el crește, parcă, nu numai din orizont în orizont, ci și pe verticală, cîrgind la vale cu munți cu tot, într-un gigantic huriu de pietre și valuri, care e simfonia lui milenară.

La gura tunelului Cozia, un miner feșit din schimbul de noaptea își destinde spînarea și miinile, după efort, cu un gest care, fără să fie statuar, e simbolic. Am senzația că acest miner ține în brațele întinse arc toată albia de piatră a Oltului, gata să plece cu ea, grăbit, către ziua de mine, către întîlnirea cu energia.

Și această zi — prin tunelul tăiat în munte ca un ochean — se vede aproape, foarte aproape.

ILIE PURCARU
Fotografii de ELENA GHERA

Munții noștri aur poartă...

O zi, o noapte și încă o zi, într-o singură zi, alături de minerii din Rodna

Dincolo de Anieș, sat cu nume de ibovnică răsfățată, în care rînduiețile patriarhale ale vieții de zi cu zi încă nu și-au istovit înțelesurile, pătrundem în Rodna, străveche așezare de mineri, de oameni viteji și destoinici chiar și atunci cînd nu au apucat să devină mineri și se mărginesc să se ia de piept cu păcurile, intrînd în ele cu uneltele pe umeri, cîntînd, și ieșind de sub poala lor cu sumanele lac de sudoare, călare pe bușteni cît corăbiile altui veac. La Anieș, îmbrăcate în dulcele strai de pe valea Someșului, femeile încă își mai trec colaci peste garduri, la ceasul cînd pomenește cite un dus de pe lume și bărbații încă se mai dau în vînt după chimire brodate la Caila, Sieuș sau Chiuză. La Rodna, în schimb, duduie fără stavilă și fără răgaz motoarele secolului XX.

Dar, pentru a înțelege mai bine ce se petrece pe Valea Vinului și pe Valea Blaznei, în cele două mine ale Exploatării miniere din Rodna, trebuie să ne întoarcem cu vreo zece ani înapoi. „În vederea creșterii producției de minereuri — consemna o monografie a județului Bistrița-Năsăud apărută acum un deceniu — se vor deschide noi exploatări, astfel că în anul 1975 producția va ajunge la 200 000 tone”. Zis și făcut! Astăzi se extrag la Rodna 240 000 tone de rocă nobilă într-un an. „Pentru prelucrarea complexă a minereurilor — mai consemna monografia amintită — se va construi o flotatie”. Zis și făcut! Flotatie există, este una dintre cele mai moderne flotatii din sud-estul bătrînului nostru continent.

De asemenea, pentru a înțelege mai bine ce se va petrece pe Valea Vinului și pe Valea Blaznei, în anul care vine și în cincinalul care urmează, trebuie să corelăm proiectele de azi ale țării cu obiceiul încă nedezmîntit al minerilor Rodnei de a-și ține cuvîntul dat. Pe Valea Blaznei au intrat demult în producție cincisase abataje de mare productivitate. La orizonturile 1 240 și 1 340, prin 20 km de galerii și laterale săpate în stîncă dură a Carpaților septentrionali, fronturile de lucru ale cincinalului viitor au fost pregătite din vreme.

Din satul Șanț, pe 20 de kilometri frîntă în 37 de serpentine, drumul urcă îndărătnic, spre un fărîm care ar trebui să fie doar al acvilelor de stîncă al caprelor negre și al florii de colț. Întîi pare un chiot țîșnit dintr-o legendă eroică, zămislită cîndva pe valea Someșului Mare, însă, iată, vestitul sat Șanț, cu acoperisurile lui pastelate sclipind sub razele unui soare cu dinți, cu apa repede care taie hotar între gospodăriile lui încheiate și trupul întunecat al pădurilor Rodnei, cu toate eresurile lui, a rămas demult în urmă, ca o tîpsie cu jăratice de care armăsarul din poveste nu s-a atins. Apoi, drumul pare o cobră care ascultă de cîntecul magic al unui fachir ascuns printre nori, însă, iată, norii au rămas și ei în urmă și roțile microbuzului lui Ionel Anca patinează de-a dreptul pe acoperisul lumii.

Înainte de a urca pe Valea Blaznei, cele 12 autobuze și 70 de basculante ale Exploatării miniere din Rodna, Roman Diesele de 17 tone, Tatre de 12 tone și Dac Diesele de 10 tone, sau microbuzul acesta firav pe lingă numele numite, care le duce minerilor, sus, hrana caldă, la fiecare intrare în schimb sau salvarea pe care nimeni n-o dorește plecată în cursă, rămîn un timp drămuț pe mina șefului de coloană Emil Știopan pe mina maistrului Victor Sasu, pe mina mecanicilor Alexa Bordiheic și Ioan Pop. Li se verifică cu mișcă mîdularele din metal. Li se schimbă plesele umbrite de neîncredere, sînt încercate la cald iar și iar. Și nu exagerăm cu nimic atunci cînd afirmăm că atenția pe care o investesc ei în aceste motoare, din multe puncte de vedere, se ridică deasupra atenției investite în alte motoare, de mecanicii de avion. Ei știu ce răspundere grea apasă pe umerii lor. Ei știu demult ceea ce reporterul află abia acum, și anume că mai-marul întreprinderilor de transport auto au refuzat cu o încăpăținare demnă de cauze mai bune să-și asume răspunderea circulației pe acest drum dificil, dintre flotatie din Rodna și orizontul 1 240 al minelor de pe Valea Blaznei, cu o pantă continuă de 9 la sută, în răsucirile cărui, mai rău decît la Nürburgring sau Le Mans, șoferii sînt nevoiți să opereze citeva mil de schimbări de viteză. Ei pregătesc autocamioanele pentru croaziera lor zilnică cu aceeași meticulozitate cu care ar pregăti o lansare în Lună.

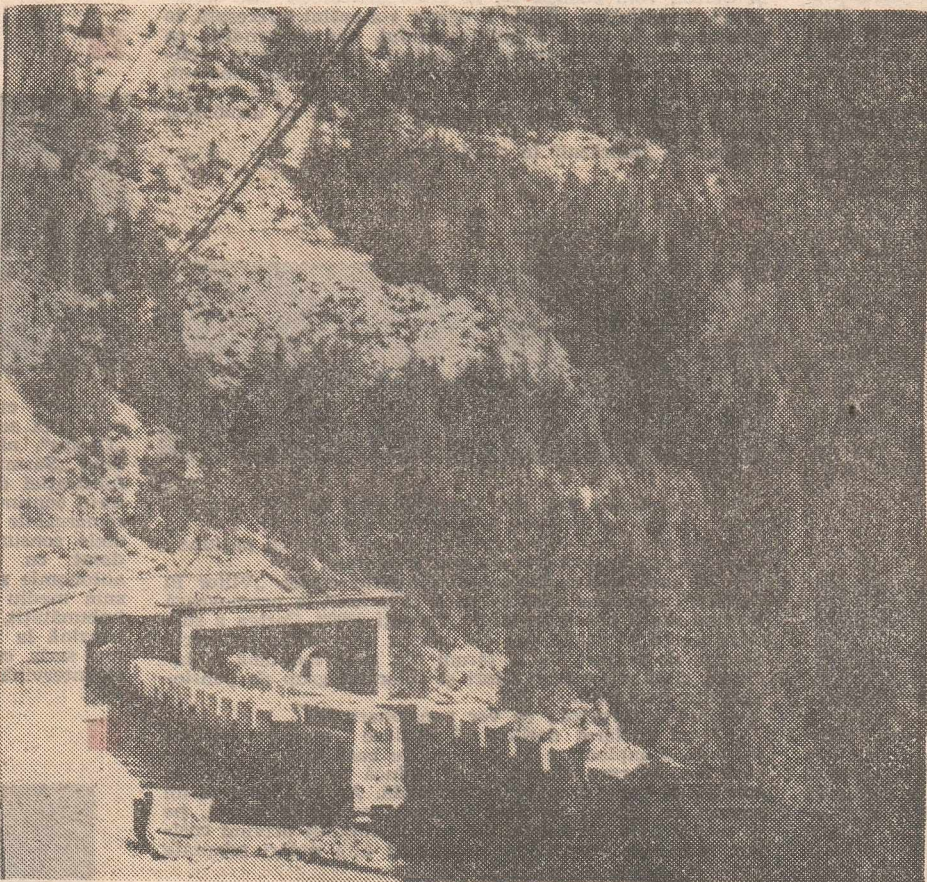
Apoi, dintr-o dată, cînd am ajuns sus, Anton Bauer, inginerul șef al Exploatării

miniere din Rodna, împinge cu putere limbile ceasului înapoi, pînă cînd se arată și semnele dinții ale zilei care începe: șoferii Iosif Florian, Titus Domide și Ion Degeratu, sau Ion Gușă, sau Iosif Miskolczi, știind că autocamioanele lor vor trebui literalmente să zboare, se catără la volan cum s-ar cățăra în carlinga unui avion. Parte din ei vor urca oamenii primului schimb sus, deasupra norilor, apoi îi vor readuce pe pămînt pe cei ieșiți din schimbul de noapte. Alții se vor înscrie, curînd, într-un ritm reglat contractonomu, în naveta frenetică prin care minereul este coborît din cer în flotatie, tonă cu tonă, bulgăre cu bulgăre, în valuri de 1 000, 1 100 de tone pe zi. În zilele normale, fiecare dintre ei întreprinde cinci drumuri dus și cinci drumuri întors. În zilele bune, izbutesc să întreprindă și șase sau șapte drumuri. Și nu numai un curaj de toate zilele întrezărim în destoinicia care s-a zidit în viața lor aspră, ci de-a dreptul temeritate. Și ei sînt de-a dreptul dați dracului! Într-adevăr, par a fi niște șoferi ai iadului, dar prețul muncii lor nu este un salariu al groazei...

Și odată cu zorile, șirul lung al autocamioanelor încărcate cu sfîrîmăturile din care exală un straniu parfum mineral coboară în șir indian, păstrînd între ele distanțe calculate la milimetru. Altfel, dacă s-ar îngrămădi pe palierele

Truda aceasta sisifică a lăsat în urmă peste 80 km de galerii și peste 5 km de suitori. În 1932, minele au fost abandonate. S-au redeschis în 1940. Și iar s-a crezut că zăcămintele ar fi iremediabil epuizate și nu ar mai merita osteneala. Prin '52, au fost relansate cercetările geologice, pe un perimetru considerabil extins și s-a ajuns la concluzia că zona mai poate furniza minereu, la nivelul de atunci al producției, încă 50 de ani. Evident, o concluzie pripită! Pînă prin '55, s-au extras între 5 și 10 mii de tone pe an. În '73, prin deschiderea minelor de pe Valea Blaznei, paralelă cu Valea Vinului, producția a fost ridicată la 60 000 tone. În '74, a ajuns la 80 000 tone. În '78, prin mecanizarea intensivă a muncii în subteran, prin abordarea unei tehnologii de mare productivitate, în abataje cu front lung, înzestrate cu screpere electrice, care trag minereul după fiecare pușcare în colectoare funcționînd gravitațional, cu un consum de energie mai mult decît minim, producția a atins nivelul ei actual: 240 000 tone pe an! Cifra dincolo de care se deschid larg și ferestrele spre viitor: în '83, se vor extrage aici 520 000 tone minereu; în '85, capacitatea Exploatării miniere din Rodna se va ridica la 610 000 tone de minereuri complexe.

Și dacă am ajuns aici, între două fe-

munților, ar surveni oricînd riscul alunecărilor de teren. Altfel, rodul fără preț al unei munci istovitoare s-ar risipi prin prăpăștiile care se cascade în jur. Altfel, viața însăși s-ar risipi ca un fum în decorul fastuos al unei naturi nu o dată ostilă pînă la încrîncenare.

Nu demult, desprins din cele 37 de serpentine ale drumului de pe Valea Blaznei, un autocamion de 17 tone, defilînd prin centrul Rodnei, a rămas întepenit în caldarimul care a cedat sub roțile lui ca o coajă de ou. De sub rîngile care au săltat roata din gol s-au ivit în privirile locuitorilor galerii dintr-o vîrstă uitată a Rodnei. Au înțeles toți că știința de a înainta prin interstițiile stîncilor, de a bolți drumuri săpate prin stîncă cu lespezi rupte și ele din stîncă nu este nouă pe aceste meleaguri. Mai mult, au aflat cu acest prilej că există în Rodna un bărbat în măsură să le povestească mai multe despre trecutul mineritului din zarea de nord a Carpaților. Se numește Vasile Petri, este profesor de biologie și geografie la școala generală din localitate, și o înțînire cu el merită a fi relatată. Cu atît mai mult, cu cît monografia pe care a adus-o la zi le restituie minerilor locului conștiința de sine a vechimii lor pe pămînt.

Lăsăm de o parte subtilitățile raționamentelor care se străduiesc să stoarcă din toponimie mai mult decît poate ea da, în favoarea certitudinii că tirnăcoapele, spițurile, dălțile și trocurile minerilor se țîrăsc prin măruntaiele munților de la Valea Vinului de aproape un mileniu întreg.

restre, una deschisă spre ieri și alta deschisă spre mine, sîntem dator să consemnăm și faptul că drumul parcurs de minerii din Rodna, în sfertul de veac care a trecut de la relansarea minelor lor în circuitul economic al țării, nu a fost nici ușor și nici neted din cale afară. Nu numai o revoluție tehnică întîlnim în temeliile acestui drum, ci și o tradiție consolidată. De la tată la fiu, de la frate la frate, atașamentul pentru această profesie dură, ținîndu-se de mină cu neprevăzutul și riscul, s-a transmis, se transmite și se va transmite întocmai ca un mesaj imperios, ca un imperativ categoric. Iacob Filipșanu, unul dintre cei mai experimentați mineri de pe Valea Vinului, a fost distins recent cu Ordinul Muncii. Tatăl său, tot Iacob și tot Filipșan, este tot miner. Bunicul său, Constantin Filipșan, a fost tot miner. O dinastie de mineri împlinește aici și familia Terșanschi, în care meseria s-a transmis de la Ștefan la Iosif și de la Iosif la tinărul electrician de mină Anton Terșanschi. Tot dintr-o familie de mineri se trage și tinărul maistr Ștefan Scundea, membru în Consiliul Național al Oamenilor Muncii. Laolaltă intră în șut frații Ludovic, Francisc și Ștefan Capdebo. Sau frații Dănilă, Onisim și Emil Culcă.

Din anul în care s-a declanșat exploatarea minereului din primele trei orizonturi de pe Valea Blaznei, însăși viața minerilor Rodnei s-a îndreptat spre un orizont nou. Curtad, prin lansarea în producție a complexului de galerii din Făget, în existența lor se vor insinua rit-

muri noi, îndatoriri noi, izbinzi noi. Infiante, resursele lor de tenacitate se vădese cu adevărat abia atunci cînd îi însoțim pe baricadele din adînc, strălucite de flăcările unor explozii fertile. Alături de ei, reporterul a traversat o zi, o noapte și încă o zi, într-o singură zi, a trăit un răstimp în care secunda e mai grea, mai rotundă, mai plină de sens și sudoare.

Pe Valea Vinului, cel dintîi orizont al minei vechi se deschide la 778 m deasupra nivelului mării. Pe Valea Blaznei, ofensiva minerilor împotriva pereților compacți de stîncă se declanșează la 1 240 m altitudine. Rațiunea drumului descris la începutul reportajului nostru abia acum se dezvăluie. Și primele ore ale dimineții minerilor de la Rodna își macină secundele în zgomotul motoarelor ambalate care rup din distanță cu o nerăbdare de-a dreptul flămîndă. Metru cu metru, pneurile caută puncte de sprijin într-o rocă ce se poate dovedi oricînd mai friabilă decît este. Rămîne în urmă Masa haiducilor, o stîncă ciudată, cu o conformație care amintește de Masa tăcerii. Rămîne în urmă și derivația care conduce spre baricadele minerilor antrenați în prospectări geologice. Rămîne în urmă și granița greu sesizabilă dincolo de care bradul renunță să-și mai infoaie coroanele brumate cu zăpadă subțire. În sfîrșit, pe o prispă priporoasă a muntelui apar estacadele de la intrarea în mină, compresoarele care ventilează intrura galeriile orizontului 1 240, vagonetii și perechea de șine care își preling lucul stîns într-o beznă crispată și grea. Și începe apelul minerilor, ceremonie de neevitat, atît la intrarea, cît și la ieșirea din schimb.

Rînd pe rînd se decupează din penumbrelor dimineții de decembrie profilul minerului șef de brigadă Vasile Terec, al șefului de echipă Florea Nacu, al ajutorului de miner Ilie Pop, al vagonetarului Alexandru Muraveț. Mai răspund prezent la apel Viorel Ometiță, Alexandru Török și Onisim Șot. Sau artificierii Pamfil Slăvoacă și Larian Nacu. Sau tehnicianul geolog Virgil Mocodean, în timp ce șeful sectorului, inginerul Anton Stei, alt miner din tată în fiu, veghează ceremonialul cu un ochi sever și neimblînzit de mușcătura tăioasă a gerului. Apoi roata lămpilor aprinse chiar din clipa în care au coborît toți din mașini se deșiră spre abatajele din adînc.

Și totul reîncepe din punctul zero al unui ciclu mereu repetat. Screperele electrice tocmai au tras minereul pușcat noaptea spre rostogolele care-l transportă gravitațional de la un orizont la alt orizont. Locul fiind curat, perforatoarele pot intra în acțiune. La distanțe egale, într-un perete lung de 40—50 de metri și înalt cît un stat și jumătate de om, sînt practicate orificiile în care artificierii vor introduce patroanele de dinamită. Și operația aceasta nu se curmă înainte de jumătatea schimbului următor, pe care-l conduce șeful de echipă Nicolae Seni. Atunci intră în acțiune și Larian Nacu, împingînd cu buratorul, în stîncile perforate, cartușele de dinamită tip 2, de 10 sau 20 cm lungime. Reoforii sînt legați cap la cap, în paralel sau în serie. Mosorul explozorului se derulează lent pe drumul pe care minerii, conform dispoziției de pușcare, se retrag pe o galerie de refugiu, la cel puțin 100 de metri distanță. Înaintea reoforilor, care tremură imperceptibil în vibrația exploziilor declanșate la alte orizonturi ale minei, rămîn numai plasele de sîrmă căptușite cu cauciuc desfășurat în perdele. În ele se prapătește violent toată masa minereului smuls de explozie dintr-un perete care a mai dat cu un pas înapoi. Prin telecomandă, este acționată instalația de ceață artificială, destinată să stopeze expansiunea necontrolată a prafului. Compresoarele de la suprafață împing în galeriile cu pereții maltratați de ecouri învălmășite aer proaspăt. Se poate respira, se poate trăi, se poate munci iar, mai cu spor. Și pînă la ieșirea din schimb, echipa lui Nicolae Seni, cu screpere electrice acționate prin cabluri, abia are timp să curețe locul de maldărele minereului abia dislocat. Odată cu schimbul următor, al șefului de echipă Rudolf Gurski, acest ciclu e reluat de la capăt Mereu și mereu.

Am scris în carnetul mînjit de severitățile stîncii, fără reticență: fantastic. Apoi revăd cuvintele așternute pe hîrtie și încep să înțeleg cît de puțin pot cuprinde cuvintele din conversațiile noastre de zi cu zi. Cît de neputincioase rămîn ele înaintea spectacolului laborios care se desfășoară în minele din Valea Blaznei, de patru ori într-o zi, în spațiul în care o zi începe o zi, o noapte și încă o zi. Și ridicăm ancora, navigînd pe sub un cer din piatră spre lumina unei zile în aerul căreia nu mai regăsim nici una din culorile zilei care a fost. Ca și cum, atunci cînd am coborît sub acest munte sfîrțecat fără patimă, metodic și cu luciditate rece, aș fi pierdut ceva și aș fi cîștigat ceva, în același timp. Minerii, care își măsoară puterile cu puterile veșniciei, ar numi acest sentiment veșnicie. Și chiar îmi propun să-l întreb pe Igor Bădașcu, directorul Exploatării miniere din Rodna, dacă am gîndit bine sau am gîndit rău. Inșă, iată, ajuns înaintea lui, îi adresez o întrebare stupid de banală: „Din ce an muncii pe aceste meleaguri?” „Din 1957” — sună răspunsul. „Și înainte unde ați mai muncit?” — mai întreb. Nedumerit, interlocutorul meu ridică din umeri. Înainte n-a mai muncit nimeni. Aici a început să muncească și el, desigur, aici va ieși la pensie. Dar mai are vreo 13 ani pînă atunci. De data asta am impresia că am cîștigat ceva, fără să pierd nimic. Minerii, care din statornicie își adună puterea de a lupta cu puterile veșniciei, ar numi acest sentiment statornicie.

MIHAI PELIN ■

NOUL - OFENSIVA

Titlurile reproduse în paginile alăturate își propun să aducă în atenția cititorilor noștri mai multe articole publicate în revista noastră în cursul anului 1979. Este vorba de o suită de însemnări, reportaje, anchete prin mijlocirea cărora am adus la cunoștința publicului larg și cercurilor de specialitate situația de fapt a unor creații originale, aparținând unor inventatori de cele mai diverse profesii. Am făcut-o de fiecare dată dintr-un pios respect pentru pasiunea și munca lor entuziastă, pentru ideile lor novatoare și originale, apreciindu-le realizările ca simple ipoteze de lucru și invitând forurile în drept la o cercetare nepărtinitoare a cazurilor prezentate.

Mai trebuie să precizăm, totodată, că retrospectiva noastră vizează în mod expres invențiile și descoperirile care au făcut în mai multe rânduri obiectul unor dezbateri apărute în „Flacăra”. Este necesar de asemenea să menționăm că grupajul nostru nu a inclus referiri privind statutul actual al unor creații tehnice și științifice despre care am vorbit pe larg în ultimele numere ale revistei Flacăra pe anul 1979 (între acestea, de pildă, remarcabilele realizări ale doctorului Mihai Leontopol, prestigioasele creații ale inventatorului Petre Milu, sau succesele internaționale ale doctorului Florin Dumitrescu și dr. chimist Tina Covaliu).

Care este, așadar, acum la început de an, situația de drept și de ultimă oră a cercetărilor științifice la care ne referim? Vom răspunde acestei întrebări, folosind declarațiile încredințate redactorilor noștri de către autorii invențiilor menționate, sau de către alte persoane angajate în promovarea și valorificarea acestor idei și creații originale.

fi prescris de orice medic. Pentru a se ajunge la o astfel de situație va fi necesar ca Ministerul Sănătății să comande fabricarea preparatului, ceea ce, presupunem, nu se va întâmpla mai înainte de încheierea experimentării sale. Oricum, serul D. Ranetescu este pus la adăpost de posibile „reproduceri” în afara țării noastre.

Testată pe 600 de cazuri, seroreacția fizicianului Ion Dinu a oferit rezultate încurajatoare

Serodiagnoza, metodă elaborată de fizicianul Ion Dinu și destinată depistării precoce a maladiilor neoplazice, a făcut în mai multe rânduri obiectul unor articole prin care solicităm forurilor în drept verificarea procedurii în cadrul unor așezăminte spitalicești și laboratoare de profil. În sfârșit, anul trecut, prin solicitudinea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și în colaborare cu un cerc larg de specialiști, s-a procedat la testarea metodei pe un larg esanșion de subiecți. Rezultatele au justificat în mare măsură valoarea metodei, dar din păcate, din nou, cercetările fizicianului Ion Dinu au ieșit din atenția cercurilor științifice.

La ora actuală simțim totuși în măsură să comunicăm cititorilor noștri că — prin grija și sub direcția supravegherii a unor reprezentanți ai C.N.S.T. — experimentele vor fi reluate în scurtă vreme pe un număr mult mai mare de cazuri, iar în cadrul unor laboratoare de specialitate se va acorda o atenție expresă verificării și perfectării metodei propuse.

Un accident de schi cu urmări terifiante

Sub acest titlu, cu exact un an în urmă, prezentăm cititorilor noștri o remarcabilă realizare datorată medicului ortoped Ion Scarbură de la Spitalul Județean Brașov. Perfectată în colaborare cu inginerul electronist Virgil Bărbulescu, metoda și aparatul pentru stimularea electrică a oaselor fracturate își demonstrase eficiența, pină la data respectivă, în treizeci de cazuri.

Aparatul, reamintim, s-a dovedit capabil de a reproduce cit mai fidel cu puțină sistemul biocibernetic de autoreglare a proceselor de osteogeneză, recomandându-se ca un veritabil adjuvant bioenergetic, capabil de a înlocui funcțiile întrerupte sau deteriorate ale oaselor fracturate.

Cîteva luni mai târziu, în cadrul unei noi relatări, consemnam cu bucurie faptul că invenția doctorului Scarbură a fost expusă în Salonul județean de invenții. Cu acest prilej ne-am exprimat din nou regretul că această însemnată realizare continuă să fie ignorată de către forurile în drept și în primul rînd de către Ministerul Sănătății.

În urmă cu numai trei săptămîni, medicul Ion Scarbură a fost, în sfârșit, în măsură să ne declare că: „Ministerul Sănătății, prin serviciul de aparatură medicală, urmează ca în primele zile ale lunii ianuarie să comande un număr de 10 aparate”. Interlocutorul nostru ne-a înștiințat de asemenea că în cursul acestui an urmează să breveteze o nouă metodă de osteosinteză centro-medulară ce și-a dovedit pină în prezent eficiența în peste o sută de cazuri.

Un dosar repus pe rol: cercelările doctorului Dănilă

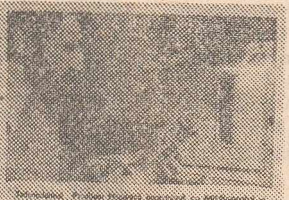
Este primul, dintr-o suită de articole, care a supus atenției opiniei publice, cit și Ministerului Sănătății, metoda originală de tratament a unor forme neoplazice, propusă de doctorul Mihai Dănilă: „În acest răstimp, ne relatează autorul, am fost detașat să lucrez la Policlinica universitară „Titan” din București, unde am consultat și luat în tratament, pină la ora acestui dialog, 7370 pacienți. Dintre aceștia, peste 5000 sînt bolnavi de neoplasm (diferite forme), peste 1300 sînt suferinzi de hepatită cronică agresivă, iar ceilalți sînt tratați de diferite maladii nerelzolvate de medicina clasică. Starea sănătății lor, în covârșitoare majoritate, este bună și foarte bună, mulți bolnavi au renunțat la pensia de boală și s-au întors la lucru.

A fost fabricată prima sarjă din medicamentul C-17, în condiții farmacologice foarte bune, și l-am dori cit mai repede în farmacii.

Două dintre brevetele mele de invenții au obținut premiul al II-lea la Salonul național de invenții, pe anul 1979, organizat în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”.

Pentru anul 1980 am predat la O.S.I.M. alte trei brevete de invenții, pe care le doresc brevetate în folosul bolnavilor; îmi propun, de asemenea, să perfectez la maximum potențialul farmacodinamic conceput de mine. Rețineți, la 7370 de bolnavi tratați cu medicamentele noastre nu există nici un caz de intoleranță!”

Cine are nevoie de „Mildiograf”?

Invenția denumită „Mildiograf”, aparținînd dr. Constantin Răfăilă, premiata cu 17 ani în urmă de către Academia Republicii Socialiste România, a trecut din stadiul de obiect amorf în cel de exploatare; atît în stațiunea din comuna Măgurele cit și la Băicoi, ambele din județul Pra-

hova, mildiografu a fost adoptat și, prin rezultatele obținute chiar în toamna trecută, i-a răsplătit pe cei care au îndrăznit să-l utilizeze. Trecînd peste faptul că o invenție premiata de un for științific de prim ordin, cum este Academia, ar trebui să se bucure nu numai de „îndrăzneala” unor beneficiari pentru a fi pusă în practică, de spiritul lor gospodăresc, ori pur și simplu să se impună prin necesitate, așa cum s-a întîmplat la Măgurele și Băicoi, vom adăuga că, în urma articolelor din „Flacăra”, Cooperativa „Radio Progres” s-a arătat interesată de producerea în serie a mildiografului, dar cu condiția ca inventatorul ori institutul în cadrul căruia acesta activează, să-i procure piesele necesare... În ultimul moment, sîntem informați că și în localitatea Greaca, din județul Ilfov, mildiografu va fi introdus începînd cu următorul sezon agricol.

Cine va „îndrăzni” în continuare?

Carpați 2000 — o masă rotundă care continuă

Doctorul Radu Rey din Vatra Dornei ne vorbește, fi-rește, despre principalul eveniment survenit în 1979 în viața sa și în activitatea căreia i se consacră cu pasiune: valorificarea superioară a zonei carpatine.

— În anul care a trecut mi-a apărut cartea „Viitor în Carpați”, ale cărei idei de bază „Flacăra” le promovează de mai mulți ani în serialul „Carpați 2000”. Cartea a suscitată reacții încurajatoare din partea unor categorii foarte diverse de cititori, de la tărani din zona montană la ingineri, chimiști, mecanizatori și chiar un grup de pensionari din București.

— Iată o surpriză: ce vor pensionarii?
— S-au declarat doritori să inițieze un experiment montan, o exploatare în Carpați, pe bază de strictă auto-gestiune, la care fiecare să-și aducă o contribuție, în funcție de pregătirea sa profesională. Au prezentat și un proiect la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, pe 40 pagini! De asemenea, am primit sugestii privind cositorii mecanice, microhidrocentrale și alte dotări adaptate zonei montane.

— Și 1980?
— Cred că s-au creat premisele pentru studierea în profunzime a soluțiilor posibile de valorificare complexă și în forme superioare celor actuale a potențialului nostru montan. Este nevoie acum, cred eu, de o acțiune concertată, pe baze interdisciplinare, cu aport colectiv, în care să se elaboreze în detaliu forme și mijloace de valorificare montană sub raport zootehnic, meșteșugăresc, turistic. E necesar să apară inițiative centrale și locale, să se pună bazele unui centru de cercetare și experimentare a unuia sau mai multor modele de organizare montană, în funcție de condițiile foarte variate ale Carpaților noștri — această mîndră podoabă și inestimabilă bogăție a țării noastre.

Noi dovezi în favoarea redeschiderii dosarului Ranetescu

De curînd, serul anticanceros realizat de dr. Dimitrie Ranetescu a fost brevetat. Este, desigur, o veste bună, corespunzînd unui prim pas pe drumul valorificării (posibile) a unui preparat aflat încă în stadiul de experiment. Lăsînd la o parte felul în care se desfășoară experimentul (subiectul unui articol aparte), trebuie să precizăm că brevetarea produsului dr. D. Ranetescu nu înseamnă că el va putea fi găsit în farmacii și că va putea

Ce se întîmplă cu INVENȚIILE LUI JUSTIN CAPRĂ?

Practic, cu invențiile lui Justin Capră nu se întîmplă nimic, în sensul că nici una din ele, nici electroscuterul „Oroles”, nici miniautomobilul „Soleta”, nici electromobilul „Sarmis”, n-au fost preluate de industrie în vederea fabricației de serie! Asta în ciuda faptului că inventatorul continuă să circule pe șoselele țării cu prototipurile, remarcabile prin soluțiile tehnice avansate și prin minimele consumuri de carburanți. Astfel, perfecționat și dotat cu o baterie perfecționată, „Oroles” are o autonomie mergînd pină la 175 de kilometri, cu un consum mediu de 2 lei la 100 de kilometri. De asemenea îmbunătățit, motorul „Soletei” consumă sub 3 litri de benzină la 100 de kilometri. Dar despre toate acestea am mai scris, cu lux de amănunte, fără ca forurile de resort să intervină în sprijinul invențiilor lui Justin Capră.

Cartea doctorului Caba readuce în discuție statutul de comușareasă al homeopatiei

Deși n-am primit nici un răspuns oficial din partea Ministerului Sănătății în ceea ce privește acest articol, există suficiente indicii că el a avut un ecou pozitiv. S-a renunțat la ideea dezafectării Farmaciei 80, singura din țară cu profil homeopat, a cărei existență părea, la un moment dat, pusă sub semnul întrebării. Ba mai mult, în ultima vreme, ea este vizitată de farmaciștii care urmează, la București, cursuri de perfecționare. În altă ordine de idei, Oficiul farmaceutic numărul 1 a făcut propuneri în vederea stabilirii prețurilor pentru dozele homeopate, propuneri pe care le-a înaintat Ministerului Sănătății și celorlalte organisme în măsură să decidă. În cadrul Laboratorului de control al medicamentului din Capitală, pe strada Schitu Măgureanu 27, a continuat să se reunească Cercul de homeopatie, condus de Victor Săhleanu. La una din întrunirile sale a luat parte și profesorul Marin Voiculescu, președinte al Uniunii Societăților de Științe Medicale, promițînd membrilor cercului mai mult sprijin, eventual în ideea înființării unui ciclu de lecții de informare și inițiere în homeopatie, deschise medicilor interesați, studenților, altor persoane cu preocupări în domeniul respectiv. În altă ordine de idei, la Sebeș, în județul Alba, a avut loc, între 6-7 octombrie, un Simpozion de medicină și farmacie dedicat progreselor și realizărilor în domeniul fitoterapiei, în cadrul căruia doctorul Teodor Caba din Călan, unul din animatorii homeopatiei noastre, farmacistul Cezarina Tucleș și doctorii Gheorghe Bungeteanu și Constantin Neacșu au prezentat comunicări cu subiecte din homeopatie, aceasta fiind prima manifestare științifică medicală la care homeopatia a fost admisă. Din cîte sîntem informați, 3 lucrări de diplomă de la Facultatea de farmacie a I.M.F.

NEÎNTRERUPTĂ

din Tirgu Mureș vor avea ca obiect teme inspirate din homeopatie. Manifestându-ne satisfacția față de acești primi pași, chiar dacă întirziați, credem că se pune în prezent, tot mai acut, problema înființării unui cabinet specializat într-una din policlinicile bucureștene, practicantii acestei discipline declarându-se de acord să dea consultații gratuite, prin rotație.

din 1 martie 1979, în care s-a vorbit pentru prima oară despre betonul fără ciment, „dacă nu ne grăbim noi, se grăbesc alții”.

SĂ GÎNDIM CU CAPETELE NOASTRE

„Că gândim cu capetele noastre”

Moștenirea Odobleja

În cursul anului 1979, lucrările marelui om de știință român doctorul Ștefan Odobleja s-au bucurat de o sporită atenție din partea unor numeroase cercuri de specialiști, psihologi, ciberneticieni, medici, cadre universitare. În numeroase articole publicate au fost aduse noi dovezi privind paternitatea ciberneticii generalizate, faptul că această ramură prioritară a științei contemporane s-a născut în România și că autorul ei este de drept și de fapt savantul severinean, medicul Ștefan Odobleja. Amintim în acest sens, deopotrivă, Simpozionul Odobleja, desfășurat la Drobeta-Turnu Severin cu concursul unor numeroși oameni de știință din țara noastră.

În anul 1980, la Editura științifică și enciclopedică din București urmează să apară, în traducere românească, opera capitală a doctorului Ștefan Odobleja, „Psihologia consonantistă”.

Situația doctorului Florea Dinu

— În februarie anul trecut, stimate tovarășe dr. Florea Dinu, redactorul șef al revistei vă întreba „la locul dumneavoastră de muncă de la Cimpina, cum stăm cu noutățile promise de către Ministerul Sănătății și anunțate de noi în revistă” privind valorificarea metodei dumneavoastră de tratament și a invențiilor dumneavoastră în domeniul aparatului medicale și a unor medicamente. Care e situația ACUM?

— Nimic nou în legătură cu emiterea ordinului de înființare a Centrului de cercetări și asistență în stomatologie, ca unitate integrată, deși așa lucrăm practic de peste 2 ani. La capitolul îndatoriri profesionale sîntem concomitent cercetători și cadre de asistență medicală, la capitolul drepturi — doar personal de asistență, cu retribuții și regim de policlinică. În consecință nimic nou nici în legătură cu achiziția titlului meu de doctor în medicină cu titlul din rețea de medic primar ori de cercetător principal (dacă nu există instituția, nu poate exista funcția !?).

— Dar cu medicamentul împotriva paradontozei? — „Efidinogenul” a fost distins cu premiul I la Salonul național de invenții din 1979. S-au realizat toate demersurile pentru producția lui de serie la Întreprinderea „Biofarm”. Este prevăzut ca în anul 1980 să fie pe piață.

— Și aparatul? — Doar unuia dintre ele, „Dimistoma”, care a ajuns la faza de serie zero, cele 15 bucăți despre care am mai vorbit, i s-a pregătit documentația în vederea fabricației, dar cite și cînd se vor fabrica industrial nu știu încă. Deși și în anul 1979 au trezit mult interes în cadrul EREN.

— Cu valorificarea „protezei din fibră de sticlă” — premiul al II-lea la ediția 1979 a Salonului național de invenții — cum stăm?

— Am cunoștință că la sfîrșitul anului 1980 va fi preluată de către Clinica de protetică dentară și astfel generalizată. Noi, la Cimpina, de 3 ani de cînd o folosim, cu foarte bune rezultate, am ajuns la peste 8 000 asemenea piese protetice.

— Și cercetările în curs?

— Deocamdată vă voi vorbi doar despre un nou medicament, „VITADINOGEN”, aflat în fază foarte avansată de cercetare. Porneste tot de la extractul din pulpă dentară de bovină, dar cu o altă formulă, și se referă la păstrarea vitalității unor structuri biologice și se adresează unei game mai largi de afecțiuni atît din sfera bucodentară cît și din patologia generală. În stări de denutriție, de decalciferi, osteoporoză, atrofii, extrofii. Am efectuat experimentările de laborator și clinice, îl experimentăm acum în tratamentul bolnavilor.

Metoda „SANAB”, între formularistică și necesitate

După ședința de la C.N.S.T., în care a fost analizată metoda SANAB, de reparare a arborilor cotiți ruți, realizată de inginerul brăilean Petre Buleci, împreună cu un colectiv din cadrul Șantierelor navale Brăila, era de așteptat ca hotărârile luate, cu acel prilej, să devină fapte. Este adevărat că termenele stabilite pentru unele acțiuni nu au fost încă depășite. Sîntem informați că C.N.S.T. a expediat formularele cerute de inventator tuturor ministerelor care dețin motoare în stare de nefuncționare ca urmare a ruperii arborilor cotiți, pentru a fi completate cu toate datele tehnice, în vederea întocmirii unui graf al defecțiunilor. În schimb, la O.S.I.M. formalitățile de brevetare a metodei SANAB par, din nou, împotmolite, ceea ce-l împiedică pe inginerul Petre Buleci să răspundă cererilor, din ce în ce mai numeroase, ce i se adresează pentru obținerea tehnologiei de reparare a arborilor cotiți ruți, întrucît aceasta constituie, potrivit legislației în vigoare, un secret pînă la data la care metoda va fi protejată.

38 invenții în căutarea unor căutători de invenții

Desigur, nu numai numărul, ci și calitatea esențiale a invențiilor și a inventatorilor. În acest sens, la 25 de ani de la înființarea Institutului de Cercetări și Proiectări de Invenții, în anul 1979, au fost realizate 38 invenții.

Nicolae Teț, laborant chimist, este deținătorul a 38 brevete de invenții cu utilizare practică în industrie. Nici un brevet aplicat — pînă la apariția articolului din „Flacăra”, la începutul anului 1979, cu titlul „38 invenții în căutarea unor căutători de invenții”. Articolul nu a rămas fără efect, în sensul că o serie de idei ale pasionatului chimist Nicolae Teț, care riscau, poate, să rămână ignorate din lipsă de publicitate, au ajuns — pe calea presei dacă nu pe alta — la cunoștința beneficiarilor potențiali.

— Centrala industrială de medicamente, cosmetice, lacuri, vopsele, tovarășul director general inginer Mihai Gheorghiu, — ne spune Nicolae Teț —, și-a manifestat interes pentru brevetul privind obținerea trioxidului de sulf, substanță necesară în fabricarea industrială a acidului sulfuric. Procedul sugerat de mine nu necesită temperaturi înalte, ca în metoda clasică. La centrală s-a proiectat instalația-pilot, care va intra în funcțiune în viitoarele zile. În anul 1980, după cum am fost informat, ei ar dori să folosească și alte brevete ale mele, după ce, firește, vor trece examenul verificării semindustrială. Mă refer la următoarele procedee: benzină din oxid de carbon, obținut direct din cărbune, alcool etilic și alcool metilic din gaz metan și oxid de carbon, anilină din gaz metan și oxid de carbon, pila ionică, debitînd curent pe bază de acid sulfuric (mai exact: transformînd în energie electrică energia chimică a acidului, deci pila nu are nimic comun cu acumulatorii obișnuiți). Amperaj mare, randament ridicat. Iată planurile mele pentru 1980 și anii următori. Ce altă satisfacție își poate dori un inventator decît să-și vadă materializate ideile?

CĂTINA ALBĂ

Un fel de tonic de vitamină
peste valorificat:

După cum i-am mai anunțat pe cititorii noștri, pentru a urgenta finalizarea cercetărilor și studiilor de pînă acum efectuate pe o perioadă de aproape 25 de ani, profesorul Ion Brad a fost detașat pe timp de 3 luni, ultimele luni ale anului 1979, la Centrala medicamentului, mai exact spus la Întreprinderea „Biofarm”, unde, iată, spre satisfacția noastră și a tuturor celor interesați de miraculoasele proprietăți terapeutice ale cîtinei albe, au fost elaborate șarjele zero pentru cele trei mari extracte din cîtină albă: uleiul de cîtină, pulberea sau praful de cîtină și suc concentrat de cîtină. Aceste șarje, extrase din recolta de cîtină din toamna și iarna anului 1979, vor lua drumul Institutului de cercetări chimico-farmaceutice, de unde, după întocmirea documentației științifice de rigoare, vor fi supuse controlului de specialitate a medicamentului în vederea obținerii și celorlalte avize, clinic, terapeutic și de fabricație.

Deci, după șarjele zero, cu adevărat primul pas al cîtinei albe spre marele public, mai sînt de făcut alți cîțiva pași despre care profesorul Ion Brad afirmă că, date fiind incontestabilele și evidentele virtuți ale cîtinei albe, vor fi parcursi fără greutate și, amănunt foarte important, într-un timp record, ceea ce vrea să însemne primul trimestru al acestui an de curînd început.

POLLUAREA MEDIULUI

Deocamdată, hidrositele de la I.S.C.I.P. — Tomești cern numai dezinteres

„Deocamdată, hidrositele de la I.S.C.I.P. — Tomești cern numai dezinteres”

După o cercetare care a durat aproape 3 ani, dar care s-ar fi putut scurta simțitor, la numai un an și jumătate, hidrositele de la ISICP-Tomești, județul Iași, au fost supuse testării în luna septembrie a anului trecut. Rezultatele excepționale obținute la filtrarea apelor reziduale rezultate în marile crescătorii de porci, rezultate care depășesc pînă și performanțele unor instalații similare aduse din import, i-au determinat pe specialiștii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare să propună construirea în anul 1980 a peste 30 de hidrosite care să fie repartizate marilor crescătorii de porci din țară. Mai mult decît atât, în urma testărilor și omologărilor de la ISICP-Tomești, două crescătorii din județul Bacău au încheiat contracte ferme pentru montarea a 5 hidrosite în primul trimestru al anului 1980, aceste 5 hidrosite adăugîndu-se celorlalte 7 astfel de instalații care sînt în stare de funcționare la ISICP-Tomești și în județul Constanța.

Asadar, motive de deplină satisfacție pentru inginerul Mihail Preța, cercetător principal II la ICSITEEMR, autorul hidrositelor, precum și pentru toți ceilalți colaboratori ai săi.

OVIDIU IOANITOIAIA ■ CICI IORDACHE ■
N. GRIGORE MARAȘANU ■ VICTOR NIȚA ■
LIONEL NIȚESCU ■ EMANUEL VALERIU ■

EXPERIMENTUL DE LA PERIS

Experimentul de la Peris

Doctorul Constantin Băcanu :

În 1979, autovaccinul total celulomicrobian dezintegrat a fost recomandat spre generalizare în mai multe centre din țară printr-o circulară a Ministerului Sănătății. Prin acest autovaccin pot fi rezolvate infecțiile frecvent declanșate azi de virusurile de largă circulație (gripal, herpetic, hepatitic etc.), urmate de exacerbaria florei bacteriene, devenite, în mare măsură, rezistente la antibiotice și care pun probleme grave la bătrîni, copii și cei cu infecții cronice. Deși la omul bine dezvoltat ele nu sînt prea grave, totuși afectează negativ activitățile de zi cu zi și scad „productivitatea” organismului. De aceea, este foarte important ca să fie stopate. O cercetare efectuată la Spitalul clinic de urgență din București împreună cu colectivul laboratorului de bacteriologie și imunologie condus de doctorul Gheorghe Miloși, cu sprijinul și concursul profesorului doctor docent Iuliu Șuteu și doctorului Andrei Firică, directorul spitalului — despre care s-a scris recent în „Flacăra” — a evidențiat, o dată mai mult, eficiența autovaccinului.

„Din păcate, — ne declară doctorul Băcanu — instrucțiunile Ministerului Sănătății au rămas, după cite știu, doar la stadiu de circulară, adică de hirtie. Iată de ce doresc ca 1980 să aducă — nu mie, ci bolnavilor care necesită autovaccinul! — realizarea în fapt a acestei acțiuni de mare perspectivă în domeniul imunologiei. Tot în 1980 intenționez să cercetez un autovaccin per cutan care — datorită dezintegrării cu ultrasunete, deci evitîndu-se fierberea la 100 grade Celsius — să conțină o gamă mai largă de antigene decît autovaccinul actual. În sfîrșit, în 1980 aș dori să se înființeze o stație-pilot pentru producerea, în condiții adecvate, a autovaccinului. După cum vedeți, nici anul 1980 nu-l vreau „liniștit”. E drept, în 1979, conform legii, m-am pensionat, dar nu am încă mentalitate de pensionar, adică de om „care s-a retras”, și asta e principalul.

BETONUL FĂRĂ CIMENT: DACĂ NU NE GRĂBIM NOI, SE GRĂBESC ALȚI

— În 1979 am pus în funcțiune, ajutat de colectivul de cercetare și inginerie tehnologică pentru noi materiale de la Institutul de construcții București, stația-pilot de la Curcani pentru experimentarea betonului fără ciment, invenție brevetată și în Statele Unite, Franța, Republica Federală Germania etc. — ne declară profesorul universitar doctor inginer Nicolae Volna, de la Institutul de construcții București. Am fost sprijinit de înalte foruri de partid și de stat. În 1980 ar trebui trecut la o fază superioară, la faza semiindustrială, la accelerarea experimentărilor și verificărilor. În acest domeniu, Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții ar trebui, după părerea mea, să fie mult mai activ. Fiindcă, după cum se arată și în titlul articolului din „Flacăra”

1

ATENȚIUNE! Se c

Numele viitorului port maritim : Constanța Sud — Agigea. Miercuri, 19 decembrie 1979. Fotoreporterul Aurel Mihailopol încearcă (și reușește) să rețină pe peliculă mai multe imagini din activitatea constructorilor. Din fotografia lipsește vântul. Năprasnic, uneori. Vuietul mării, vuiet de iarnă, straniu, neliniștitor, continuu. (foto 1)

Vă amintiți epava din largul mării, înspre Eforie Nord? Priviți-o în foto 8! Tot ce se vede a fost adăugat mării după ce ea a fost constrinsă să se retragă spre larg. Drumul trece acum peste corpul navei. Iată autorii, o parte dintre ei, scafandri: 100 ore imersie la 20 metri adâncime. Pilonii montați de ei în mare, o duzină, au înălțimea unui bloc turn. La stația N.R. 30—49 (foto 2) scafandrii Constantin Feștilă din Fălciu, Petre Renescu și Ion Radu din Constanța se pregătesc, sub conducerea calificată a maestrului constructor Aurel Juratu, să coboare în mare pentru operația numită „scoaterea șinelor de control al patului fundatiei”.

Miercuri, 19 decembrie, deci. În fotografia nu se vede frigul. Cumplit, de cele mai multe ori. Navigatorii marelui port la oceanul plăneta nu vor cunoaște niciodată bucuriile și tristețile Elenei Grigoriuță (foto 4). Femeia deopotrivă frumoasă și vajnică din fotografie lucrează în poligonul de stabilopozi.

15 kilometri de tărâm, 2 300 de hectare scoase din mare, 80 milioane metri cubi calcar sarmatic, 130 milioane metri cubi de pământ basculat în mare de benzi transportoare pornind de la marele canal, digul de larg — 7 kilometri, digurile de înaintare în larg — 4 kilometri, lățimea de fund a digului — 140 metri. Ce nu se vede în fotografia : mișcarea. Amețitoare. Ziua, noaptea... Mișcarea oamenilor, mișcarea mării și a vieții care pregătește o altă viață : viața viitorului port maritim Constanța Sud — Agigea, cel mai mare port al Mării Negre, unul din primele 10 porturi ale lumii.

Tineretea lui Ion Agafiță (foto 6) — efigie din panoplia eroilor acestui tumultuos și fără precedent sfârșit de veac la români. 700 de oameni de bază, constructorii, nucleul și sufletul Grupului de șantier construcții hidrotehnice Constanța condus de inginerul Nicolae Sotir. Un basc și un fular peste o inimă bătând pentru eternitate (foto 7) — ele aparțin soferului de înaltă clasă Radu Gheorghe.

La Midia, al treilea viitor mare port dobrogean înaintează în mare. Veniți vapoare! 150 000—200 000 tdw : aceasta este capacitatea de primire a portului. Pescajul : 18 metri.

Atențiune ! Se construiește unul din primele 10 porturi ale lumii. Se lucrează în larg, la lumina zilei, la lumina reflectoarelor, se lucrează în mare și se lucrează pe mare, pretutindeni. Foto 3 și 5. Amploarea muncii are precedente glorioase, le cunoaștem, aici parcă le întrec pe toate.

Mai priviți o dată fotografiile. Împreună, toate, vorbesc despre tenacitatea oamenilor, despre bucuria lor, despre înclăstarea nu de puține ori eroică, despre furia mării : învinsă.

NICOLAE CRISTACHE ■

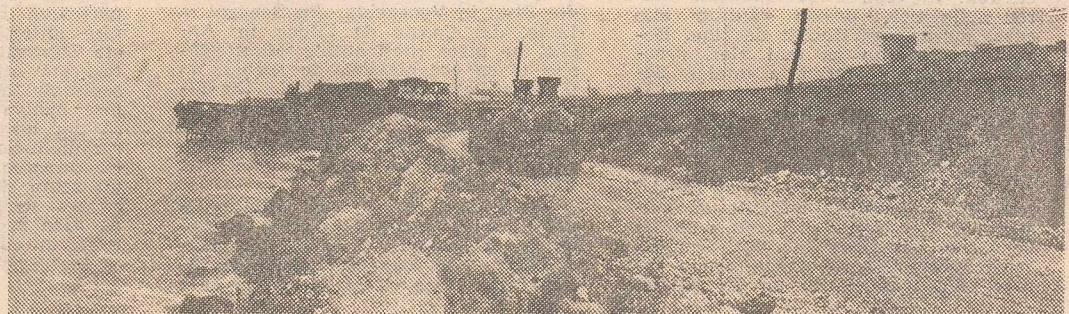
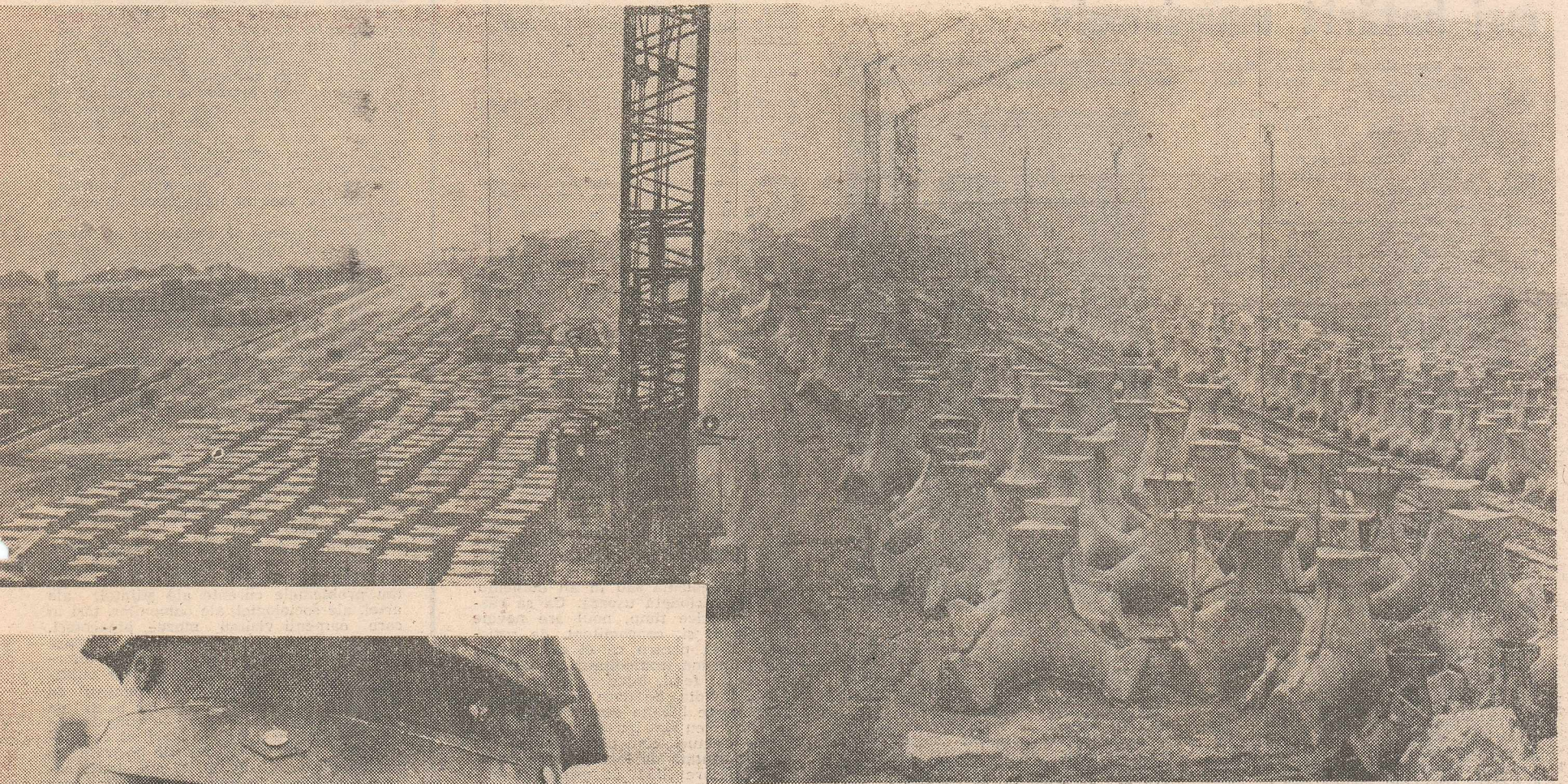
Fotografii de AUREL MIHAILOPOL ■

2

truieste unul din primele 10 porturi ale lumii

Mitică Popescu-Buzeu

„Să profesăm mai mult, mai hotărât umanismul“

— Ni se pare firesc să vă întrebăm, pentru început, de ce vă numiți cum vă numiți, ce ziceți?

— Treaba dumneavoastră. Vreau însă să vă atrag atenția că aveți în față un medic și, în același timp, un gazetar bătrîn, care nu se sperie cu una, cu două! Cred că nici nu erați născut în 1934, așa-i?

— Asa-i, dar de unde pină unde 1934? Ce s-a întimplat în anul acela?

— Am fondat, la București, „Revista română de urologie“. Azi conduc publicațiile Uniunii Medicale Balcanice, redactate în limba franceză.

— Ne-am lămurit. Luind act de acest avertisment, vom renunța la întrebarea de mai devreme. Ce-ar fi să ne spuneți, tovarășe doctor, de ce vă numiți cum vă numiți?

— Pentru că sint buzoian și pentru că, la data nasterii mele, la începutul secolului, orașul se chema Buzeu. Parcă văd și acum frontispiciul gării, pe care scria chiar așa, Buzeu. Dealtfel, dacă nu greșesc, se mai boartă încă discuții cu privire la numele întemeietorului său. Unii zic că pe pircălab îl chema Buză, alții susțin că-l chema Buzea. Clar?

— Clar. Ce-a urmat?

— Gimnaziul și facultatea. Gimnaziul la Buzeu, facultatea la București, cu observația că pe primul l-am întrerupt, din cauza războiului, în care m-am înscris, ca voluntar. Sfârșitul lui m-a prins la Bacău, în triaj, făcînd pe sanitarul.

— Vorbii-ne de facultate, de dascălii auți. După atîta vreme, pe care îi tîneți minte cel mai bine?

— Cea mai luminoasă figură a fost, fără îndoială, cea a lui Victor Babeș. I-am fost student și, mai tîrziu, i-am fost, timp de 4 ani, asistent la Institutul care-i purta și-i poartă numele. El a făcut parte din jurul tezel de doctorat, întocmită în domeniul explorărilor funcționale urinare, președintele comisiei fiind o altă personalitate de seamă, profesorul Nicolae Paulescu.

— Cel cu insulina?

— Exact, savantul căruia istoria medicinei i-a făcut o mare nedreptate. Revenind, mi-aduc aminte că teza a fost bine primită. De-atunci însă au trecut, iată, 53 de ani, o viață de om, ea și-a pierdut din importanță, nu-mi fac nici o iluzie. Recitînd-o, am fost dezamăgit, trăire firească intrucît medicina n-a stat pe loc. Valabil a rămas numai ceea ce am scris pe prima pagină a ei, un fel de moto, un fel de crez, căruia m-am străduit să-i fiu fidel totdeauna. Privind înapoi, vreau să cred că am reușit.

— Ce scria pe pagina aceea?

— Pofțiți, citiți.

— „Într-o teză este obicinuit a înșira uneori și amicii; cel mai bun dintre ei mi-a fost munca, melodică, zilnică, stăruitoare“. Frumos spus, tovarășe doctor.

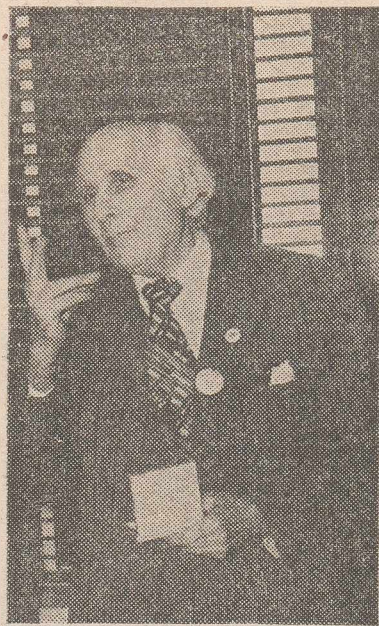
— Munca susținută, intelectuală și fizică, mi-a călăuzit mereu pașii. Și azi, de cite ori am timp, nu mă dau în lături să pun mina pe sapă, cot la cot cu tinerii. La 78 de ani împliniți, cred că sint în măsură să afirm că munca e cea dintîi explicație a tinereții fără bătrînețe.

— Da, aveți dreptate. Oprind nițel dialogul nostru, v-am ruga să ne mai vorbiți despre Victor Babeș. Înțelegem că l-ați cunoscut bine pe cel care a scris, împreună cu profesorul parizian Cornil, primul tratat de microbiologie din istoria medicinei, ați lucrat alături de el, ce fel de om era Victor Babeș?

— Înainte de toate, un mare patriot. I s-a propus, poate că știți, să rămîna în Franța, i s-au oferit mari onoruri în străinătate, dar Babeș a refuzat, întorcîndu-se acasă. Cartea lui despre pelagră a fost zguduitoare, atît prin noutățile științifice cit și prin aspectele de nedreptate socială dezvăluite. Deschizător de drumuri largi, descoperitor de microbi și de categorii de boli, Babeș a rămas în amintirea mea ca un om modest. Nu era comunicativ, dar asculta opinia oricui, nedorind să impună altora punctul său de vedere. Avea un singur defect, dacă se poate spune așa. Scria absolut indiscutabil. În rest, o personalitate mereu neliniștită, mereu căutînd cite ceva, mereu nemulțumit de sine. Devotat teoretician și, mai ales, practicant al umanismului, a înțeles de vreme, înaintea multora dintre frații săi, că medicina e strîns legată de nivelul de viață al populației. A militat, din răspuțeri, pentru împrietenirea tîranilor.

— Era un om dur, era un om blind?

— Nu-i plăceau jumătățile de măsură. În prezența lenei sau a lipsel de răspundere devenea dur, rupînd orice punte. Babeș semăna, așa a rămas pentru mine, cu un alt patriot

Mitică Popescu-Buzeu; născut la 1 decembrie 1901, la Buzău; absolvent al Facultății de medicină din București, promoția 1926; fost șef al Serviciului de urologie de la Spitalul Militar Central; fost secretar general și președinte (1963-1973) al Societății române de urologie, delegat național în Comitetul permanent al Societății internaționale de urologie; autor a peste 100 de lucrări științifice, publicate în țară și peste hotare; membru al societăților de urologie din Franța, Belgia, Italia și Portugalia, membru de onoare al Asociației chirurgilor militari din Statele Unite, al Uniunii medicale a Mediteranei latine, al Asociației franceze pentru dezvoltarea stomatologiei, al Uniunii societăților medicale din Iugoslavia; dublu laureat al Academiei franceze de medicină, medalia de vermeil în 1964, cea de argint în 1974; cofondator, 1974, al Antantel medicale mediteraneene; distins cu ordine și medalii, românești și străine, între care ordinele „Palme Académiques“ (Franța), „Chiril și Metodiu“ (Bulgaria), „Drapelul roșu cu Steaua de aur“ (Iugoslavia), „Phoenix“ (Grecia) etc.; membru fondator, președinte de onoare și secretar general al Uniunii Medicale Balcanice, redactor șef al publicațiilor acesteia, „Archives“, „Bulletin“ și „Annuaire“ de P.U.M.B.

de seamă pe care am avut onoarea să-l cunosc, cu Nicolae Titulescu. Prin acțiunea acestuia, am putut fonda, în 1932, Uniunea Medicală Balcanică, al cărei președinte de onoare și secretar general sint. Întemeierea s-a petrecut la București.

— Dacă v-am cere o definiție a Uniunii Medicale Balcanice, ce ne-ați răspunde?

— Că e o organizație internațională neguvernamentală avînd drept scop, pe de o parte, studiul problemelor de morbiditate, de profilaxie și terapeutică medicală legate de afecțiunile specifice zonei balcanice, pe baza căruia își propune să contribuie la realizarea celui mai înalt nivel de sănătate al popoarelor din regiunea respectivă. Pe de altă parte, căutînd să formeze membrilor săi o conștiință medicală umanistă și umanitară, uniunea militează pentru cunoașterea reciprocă a medicilor din Balcani, pentru stringerea relațiilor științifice dintre aceștia, pentru prietenie. Mijloacele ei de acțiune sint 3, Săptămînale medicale balcanice, Zilele medicale balcanice și Cursurile internaționale de perfecționare, la care trebuie adăugate schimburile de conferențieri, de bursieri și așa mai departe. Ea are membri în Albania, Bulgaria, Cipru, Grecia, România, Turcia și Iugoslavia, precum și membri asociați în alte 29 de țări, din Algeria în Statele Unite, din Siria în Venezuela, din Senegal în India, din Coasta de Fildeș în Anglia, pe toate continentele. Manifestările ei se organizează, de regulă, în țările afiliate, dar și în altele. De pildă, în 1973, un curs de perfecționare a fost găzduit la Roma, iar cea de-a 7-a sesiune a Zilelor medicale balcanice se va ține, între 3 și 7 septembrie 1981, la Paris.

— Tovarășe doctor, vă mulțumim pentru toate aceste informații, deosebit de interesante. Am dori, în continuare, să vă punem o altfel de întrebare, pe care vă rugăm să nu ne-o

luați în nume de rău. Am dori să ne spuneți cit de receptivă la nou este organizația al cărei președinte de onoare sinteți?

— Deși înființată în urmă cu 47 de ani, Uniunea Medicală Balcanică și-a păstrat prospețimea. Nu s-a sclerosat, asta pentru că n-a avut nici un motiv să se sclerozeze. A rămas, voi a-duce îndată argumente în acest sens, un organism viu, disponibil la nou, adunînd în jurul aceluiași mese academicienii de renume din țările respective și medicii tineri, aflați la începuturile afirmării internaționale. Din România, de pildă, au fost promovați și publicați doctorii Florea Dinu, Elisabeta Timar și Ioan Pușcas, în cariera cărora, după cite știu, revista „Flacăra“ a avut un rol deosebit de important. Poate că au fost și alții, dar de aceștia îmi aduc aminte acum. Toți 3 mi-au lăsat o foarte bună impresie. Pușcas, de exemplu, a fost prezent, anul acesta, la Ankara, unde a susținut, el și colaboratorii săi, un număr impresionant de lucrări, primite cu mare interes de participanții Zilelor medicale balcanice. Ca unul care am văzut multe în viață, pot afirma că doctorul Ioan Pușcas e croit să învingă. Inteligent, dotat, foarte dinamic, activ, el a făcut dintr-un orașel din județul Sălaj, mai refer la Șimleu Silvaniei, un centru redevabil al gastroenterologiei românești și, nu greșesc, europene.

— Pentru că tot veni vorba, citiți „Flacăra“? Dacă da, cum vi se pare ea în ceea ce privește lupta purtată pentru promovarea și impunerea noului în medicină?

— O citesc, cine n-o citește?! Ca unul care am parcurs 3 sferturi de secol, păstrîndu-mi limpezimea cugetului, vă pot spune că lupta pentru nou, în medicină sau în alt domeniu, n-a fost niciodată ușoară. Ca să răzbată, în orice timp, noul are nevoie de valoare și, concomitent, de rezistență. Asta pentru că el are de înfruntat rutina, comoditatea, adversitățile de tot felul, între care, la loc de cinste, invidia. Se vede azi, la noi, o tulburătoare bătaie pentru impunerea noului, iar eu sint bucuros că am prins aceste vremuri, cînd pătrunderea noului e garantată de legi și impulsivitatea, în fiecare clipă, de exemplul destoinicului bărbat care se află în fruntea țării, patriotul fără egal care este tovarășul Nicolae Ceaușescu. Vremurile acestea sint limpezite și fructuoase, iar noul are o atmosferă mai propice ca oricînd. Din acest punct de vedere, cred că „Flacăra“ are merite de necontestat. Poate că ea își propune neori mai mult decît realizează, dar e mai bine să te lupți pentru 10 idei, din care numai 5 să izbîndească, decît să stai cu bratele încruciate. Asta e sigur. Asta e verificat.

— Ați obosit?

— Nicidecum. După ce plecați, am de gînd să grădînesc puțin.

— Nu-l de mirare că sinteți așa cum sinteți. Cu un cuget ca al dumneavoastră se îmbătrînește nevie, așa-i?

— Poate, dar de îmbătrînit, se îmbătrînește. Depinde cum o face fiecare.

— Tovarășe doctor Buzeu, sinteți aproape de-o vîrstă cu secolul pe care-l trăim. Ați trecut prin multe, unele mai bune, altele mai rele, ați prins tramvaiul cu cai și pelagra, boală de care azi se știe numai din cărți, ați făcut războaie și ați ajuns, iată, să umblați cu metrul. Vă invităm să priviți în urmă și vă mai invităm să priviți înainte și, din prezent, să ne spuneți dacă dețineți suficiente motive să fiți optimist. Da sau nu?

— România de azi trăiește timpurile cele mai frumoase, cînd visele noastre de altădată, vise de medici și de cetățeni, s-au transformat în realități palpabile. Pe vremea tinereții mele, ca să dau un exemplu, mortalitatea infantilă era un dezastru. În prezent, grație atenției pe care partidul și statul o acordă mamei și copilului, ea a scăzut pină la cote minime. În general, omenirea e mai zbuciumată, mai stresată, poate că ea s-a lăsat prea mult stăpînită de tehnică, e greu de pus un diagnostic. N-ar strica, îmi dau cu părerea, ca gînditorii ei să profeseze mai mult, mai hotărît, umanismul. În orice caz, român fiind, simtînd așa și acționînd în consecință, păstrez o nealterată doză de optimism.

— Înainte de a incheia, v-am propune să ne vorbiți despre ultima din călătoriile dumneavoastră. Se poate?

— Firește că se poate. M-am întors, de curînd, din Gabon, unde am participat, la Libreville, la o manifestare intitulată Primele zile medicale ale Gabonului, reuniune științifică desfășurată sub înaltul patronaj al președintelui țării gazdă, Omar Bongo. A fost pentru mine o deosebită cinste să pot lua cuvîntul în numele tuturor medicilor din Europa invitați acolo. Onoarea care mi s-a făcut a fost un semn de stimă și de prețuire la adresa școlii românești de medicină, pe care m-am străduit totdeauna s-o reprezint cu demnitate.

VIDIU IOANIȚOIA

Cuget, deci exist

Civilizație și cultură

Pentru mine fiecare din aceste noțiuni are o anumită sferă de cuprindere: **civilizația** este dată de toate mijloacele care ne ușurează viața: case, îmbrăcăminte, transporturi de toate felurile, mașini casnice și culinare ce robotesc pentru noi, ferină-ne sănătatea etc., iar **cultura** cuprinde tot ceea ce desface mințea, fie în înțelegerea unor fenomene ale naturii, fie în sentimentul de frumos și de măreție pe care și-l dă citirea unor opere literare, audierea unor piese muzicale, vederea unor tablouri, sculpturi, peisaje etc. Consider că civilizația într-o înțelegere mai directă se adresează nevoilor trupului, iar cultura duce la îmbogățirea minții și sufletului.

Am avut ocazia să constat că nu întotdeauna civilizația este de egală valoare cu cultura. Am cunoscut țări în care omul trăiește în case splendide, cu spații largi și multe camere, în care sint bucătării automatizate, aer condiționat, fiecare membru al familiei își are mașina sa, simbăta ies la pescuit, la plimbare cu iahtul, la mese imbelsgutate. Oamenii se zbateau să ciștițe cit mai mulți bani ca să-și poată satisface toate dorințele trupului. Nu m-am simțit bine între ei, fiindcă în țara respectivă erau puțini în această situație și mai ales fiindcă cultura lor nu corespundea deloc nivelului lor de civilizație. Citeau aproape numai romane polițiste, vedeau filme sexi, jucau cărți pe bani și beau în orice moment al zilei. Sint convins că mulți dintre ei nu știu cine a fost Shakespeare!

Am cunoscut și țări în care majoritatea oamenilor erau imbibăți de cultură, în care la toate nivelurile societății se discuteau problemele curente ale științei, ale artei, ale sociologiei, ale oamenilor, țări în care oamenii vizitau muzee, pinacoteci, expoziții, în care zărele aveau numeroase pagini de literatură, de eseuri, de informații asupra tuturor problemelor culturale. Oamenii aceștia nu dispuneau de civilizația amintită mai sus, iar banii pe care îi ciștițeau îi foloseau la cumpărarea de cărți, pentru a face călătorii să cunoască orașe, oameni și comorile păstrate în marile muzee ale lumii. M-am simțit oarecum stînjent în anumite probleme, dar m-am simțit mult mai bine decît în țările foarte civilizate.

Cred că acestea sint două aspecte reale, pe care mulți din cei ce au avut ocazia să cunoască meleaguri străine, le-au constatat adesea.

Cînd mă întorceam acasă eram mulțumit că nu găsesc exagerarea civilizației tehnice lipsită de cultură. La noi este un echilibru între gradul de civilizație și gradul de cultură medie și noi mergem paralel pe ambele fronturi. Este adevărat că acest mers este încă încet, dar este un mers echilibrat și numai înainte. Și mă simt bine într-o astfel de societate.

Cred că acest mers echilibrat între civilizație și cultură este caracteristic popoarelor care acum urcă pe scara istoriei. Acest drum duce la mulțumirea individului, dar și la progresul omenirii. Să nu uităm că am pornit mai tîrziu la cucerirea bunestării materiale și spirituale a omului, dar că în ultimele decenii am făcut pentru omul țării noastre mai mult decît s-a făcut în alte țări azi de virf plafonat, în sute de ani. Aceasta și este garanția că mergem bine înainte și nu ne este permis să ne lăsăm amăgiți de strălucirea unei civilizații tehnice lipsite de un fundament asemănător de cultură.

EUGEN A. PORA

Tatara Podina
Drașneț

Angela Stenoiu, Craiova: Am lucrat la C.A.P. „8 Martie” Bariera Vilcii 11 ani neîntrerupt, până la sfârșitul lui 1978, când am împlinit vârsta pensionării. Mi-am îndeplinit în fiecare an norma de zile stabilită de adunarea generală. Am depus dosarul cu actele necesare pensionării la 7 noiembrie 1978, dosar înregistrat cu nr. 474. Dar pensia încă n-o primesc.

Responsabilii unităților comerciale din complexul DUNĂREA, Hunedoara: În fiecare an avem necazuri deoarece conducerea OCL Alimentara nu încadrează personal de la IGO să repare țevile sparte la instalațiile din subsol. Pe jos avem ciment, iar peste el apă. Din octombrie s-a făcut rece și stăm îmbrăcate cu cojoace peste halatele albe.

Ion Găman, Rimnicu Vilcea: Trenul care pleacă din Sibiu la ora 16 și 11 minute, pe ruta Sibiu — Craiova, nu pleacă de la peron ca toate trenurile, ci din triaj, unde celelalte garnituri fac manevră. Toți cei ce luăm acest tren din Sibiu — după ce cumparam bilet în stație — îl căutăm, apoi, la circa 600 de metri, mergând printre linii, cu ochii la alte trenuri, să nu ne lovească. Apoi, fără peron, urcarea e un chin. Femei, bătrini își murdăresc, își rup hainele, punind, cu greu, genunchii pe prima treaptă, în timp ce feferiștii garniturii privesc „spectacolul” și se amuză.

Ministerul Muncii: Urmare scrisorii tovarășei Croitoru Angela din Drobeta-Turnu Severin, situația medicală a soțului ei a fost analizată de Comisia centrală de pensii care, constatând pierderea totală a capacității de muncă precum și a celei de autoservire a hotărât încadrarea acestuia în gradul I de invaliditate.

Comitetul municipal Bistrița al P.C.R.: Am luat legătura cu conducerea C.P.L. Bistrița, însă, în prezent, nu există nici un post vacant la oficiul de calcul, iar tovarășa Costescu Lidia a refuzat să lucreze, până la apariția unui post de calculator, ca muncitoare la secția de tapietarie, muncă pe care a efectuat-o și la C.P.L. Brașov, înainte de a se califica operatoare de calcul. S-a intervenit la I.F.E.T. Bistrița, unde, în trimestrul I/1980, este prevăzută o dezvoltare la oficiul de calcul, iar tovarășa Costescu Lidia va fi avută în vedere — cu prioritate — pentru ocuparea unui post de operator mașini calcul.

Comitetul municipal Baia Mare al P.C.R.: În urma scrisorii lui Pașcanu Nicolae din Baia Mare, situația reclamată — gradul depășit de noxe în anumite zone ale orașului — a fost analizată la nivelul conducerii I.M.M.N. Baia Mare, al Centralei miniere și al organului județean de partid, stabilindu-se măsurile necesare. S-au efectuat reparațiile capitale la sistemul de filtrare, în urma cărora se poate constata o remediare a situației, gradul de noxe încadrându-se în limitele admise de lege.

Întreprinderea de pescuit oceanic Tulcea: Corcetinul dosarul s-a scrisoarea, nu am aflat adresa exactă a tovarășului Nicolaiță M. Dumitru, căruia trebuie să-i răspundem la aspectele semnlate revistei FLACĂRA. Studiind dosarul acestuia reiese că, înainte de a urma cursurile Institutului de marină, a absolvit o școală tehnică postliceală de comerț, dobândind o meserie pe care, din motive subiective, nu a profesat-o. Între 1976 și 1979 a urmat cursurile Institutului de marină din Constanța, la încheierea situației la învățătură fiind declarat repetent. Pentru perioada 15.09.1976 — 15.09.1979 datorează cheltuieli de întreținere în valoare de 37.956 lei către forul tutelar cu care a încheiat contract pe 10 ani. În contextul în care tovarășul Nicolaiță M. Dumitru, având o profesie pe linie de comerț, pentru profesia de ofițer marin nu a manifestat seriozitate, noi nu putem să ne asumăm răspunderea pentru avizul de navigabilitate în apele maritime internaționale.

Mă numesc Marinescu Vasilița și locuiesc în Zimnicea, stra-

da 30 Decembrie nr. 155. Sint singură, bătrână și bolnavă și nu am nici un venit. În 1977, tovarășul George Almășan, președintele Cooperativei meșteșugărești „Dunărea”, m-a rugat să le dau voie să facă o baracă în curtea mea, pe locul unde îmi puneam zarzavaturi, în schimbul unei chirii de 100 lei lunar. Eu i-am înțeles, dar când n-au mai avut nevoie de baracă, fără să mă întrebe dacă mai sint de acord s-o mențin, au subînchiriat-o spitalului, de la care ei primesc 550 de lei pe lună. Mie, pentru chiria de 100 lei lunar, tovarășul contabil șef al cooperativei mi-a calculat un impozit de 360 lei anual, iar tovarășul Almășan a aprobat. Tovarășii de la consiliul popular au zis că nu este corect, dar nimeni nu mă ajută să se procedeze cum se cuvine.

Ștefan Mihăilescu, satul Săvești, comuna Braniște, Dimbovița: Școala elementară de la noi din sat are numai clasele I—IV. Pentru celelalte, până la clasa a X-a, copiii merg la școala din comuna Conțești, distanță de 4—4,5 kilometri. Datorită traficului rutier intens, acest drum a devenit aproape impracticabil. Elevii merg prin noroi și apă, ajung la școală murdari, uzi și obosiți.

Sint încadrat muncitor tipograf la Institutul de cercetare și proiectare Cluj-Napoca și locuiesc în strada Clăbucet nr. 2, bloc A4, apartament 68. Din 1976, în apartamentul meu a apărut fenomenul de condens. În 1977, la o sesizare, G.I.G.C.L. mi-a comunicat că repararea apartamentului se va executa în cursul anului 1978. Dar nu s-a făcut nimic și, la altă sesizare mi se răspundea, în februarie 1979 că repararea este în atenția dîșilor și se va executa în trimestrul II/1979. Cu toată atenția dîșilor, lucrarea e și acum neexecutată. Fenomenul s-a accentuat și ne periclitează sănătatea. Fetitele mele sint, din această cauză, mereu bolnave, mai ales că nici apă caldă nu avem și nici încălzire cum trebuie. (Emeric Szabo)

Primim din partea UCECOM: În legătură cu scrisoarea tovarășei Aldea Violeta din Cluj-Napoca, vă comunicăm că este scutită de plata cheltuielilor de școlarizare, deoarece a trecut de la o unitate a cooperativei meșteșugărești la alta tot din cadrul UCECOM.

Lucrez la fabrica de PAL a U.F.E.T. Brezoi, de la care am primit și apartament. Dar a apărut mușcăi pe ziduri pentru că pereții exteriori sint uzi de vreun metru înălțime. Stau de 2 ani aici și în dormitor caloriferul nu funcționează de cînd s-a dat blocul în folosință. Am tot reclamat la primărie și la întreprindere dar degeaba. Am un copil de un an și patru luni. Cum să încălzesc eu ca să nu se îmbolnăvească, dacă nu consumînd curent electric, acum cînd ar trebui să-l economisim? (Lungu Vasile)

Am 22 de ani. De la naștere, în urma unei hemoragii cerebrale, mi s-a instalat o paralizie facială periferică stîngă. Pînă anul acesta n-am făcut nici un tratament, pentru că știam că această gravă afecțiune nu se poate vindeca niciodată. Dar în FLACĂRA din 17 mai 1979 am citit despre rezultatele doctorului Constantin Tuculescu în chirurgia maxilo-facială. În august m-am dus la dumnealui. M-a internat imediat. M-a operat. De două ori. Acum, fața mea a căpătat un aspect normal, ochiul sting închizindu-mi-se perfect, după 22 de ani. Paralizia facială a dispărut complet și pentru totdeauna. De asemenea a dispărut complet asimetria facială. Mă simt un alt om și vreau să mulțumesc din suflet celor care m-au ajutat, cu deosebire minunatului om și doctor Constantin Tuculescu. (Floarea Augustin, comuna Săpata, Argeș)

Josef Hopp, Cimpulung Moldovenesc: Între 1 aprilie 1977 și 1 august 1979, fiul meu a fost înscris la creșa de copii nr. 1 din oraș. În acest timp am plătit, în fiecare lună, taxele legale. După ce n-a mai mers la creșă, n-am mai păstrat chitanțele, întrucît regulamentul de funcționare prevede că, dacă nu plătești pînă

în ziua de 20 a fiecărei luni, copilul este exmatriculat. Dar la 6 decembrie a.c. mi s-a comunicat în scris că am de plătit o restanță de 1.214 lei, pe perioada 1975—1979. Menționez că perioada 1975—1976 este anterioară chiar nașterii fiului meu. Iar de plătit am plătit corect cît trebuia. Într-o situație asemănătoare cu a mea se află aproape 100 de părinți.

O scrisoare semnată de 22 de cetățeni din București: În FLACĂRA din 1 noiembrie a.c. am avut nespuza bucurie să citim despre propunerea ca Spitalul clinic de copii din Bulevardul Muncii să poarte numele doctorului Victor Gomoiu, cîtorul acestui edificiu. Cunoșcînd de-a lungul timpului această marcantă personalitate medicală, acest savant patriot, gîndurile noastre se îndreaptă cu recunoștință către lucrătorii revistei care au readus în conștiința contemporanilor figura luminoasă a acestui om de omenie. Alături de mulțumirile călduroase pe care vi le adresăm, vă împărtășim și dorința de a cunoaște cursul propunerii făcute.

Sintem oameni ai muncii la I.T. „Bucegi”. Pucioasa. Naveta cu trenul ne îngreunează viața. Trenul întirzie foarte des, vagoanele nu sint încălzite cum trebuie, sint foarte murdare, ușile sint deteriorate, iar noaptea iluminatul nu funcționează în majoritatea vagoanelor. Menționăm că circa 70 la sută din navețiștii sintem femei. (Scrisoarea poartă, printre altele, următoarele semnături: Elena Furnică, Zoia Oană, Niculina Ismail, Elena Barbu, Maria Iancu, Elena Bucur, Maria Marica)

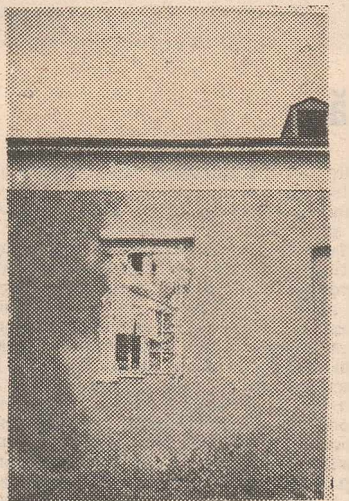
Mă numesc Bocicariu Eftimie și locuiesc în Baile Herculane, strada Trandafirilor nr. 54, blocul 6/7, scara B, apartamentul 12. Ca și ceilalți locatari, am contractat apartamentul proprietate personală — construirea — cu O.C.V.L. Caraș Severin-Reșița, cu termen de predare la 30 iunie 1977. În 1978 am fost obligați să semnăm de recepție, deși apartamentele nu erau bine terminate, iar anexe — boxa, baia, camera de alimente — lăsaus de dorit. Remedieri a trebuit să facem singuri cu alți bani, dați altor meșteri. Dar n-am putut face nimic la boxele din subsolul care, de la construirea blocului, au mereu un strat de 10—15 centimetri de apă. De ani de zile ni se promit remediile necesare.

Maria Baul, Ineu, strada Octavian Goga nr. 19, județul Arad: De peste doi ani am încheiat contract cu Cooperativa „Constructorul” Arad pentru tenacuirea casei proprietate personală. Bineînțeles am și plătit. Anul trecut au tencuit doar exteriorul. De atunci nimeni nu s-a mai sinchisit să termine lucrarea.

Din noiembrie a.c., autobaza nr. 5 Gugești, care deservește traseul de transport în comun Gugești-Lacu Baban, nu mai poate face față solicitărilor, circulația autobuzelor fiind întirziată cu 1—2 ore, iar, în unele cazuri, cursele neefectuîndu-se deloc. Necazul s-ar putea rezolva, de pildă, prin prelungirea traseului autobuzelor care pleacă din Focșani pe ruta Focșani — Gura Calitei, pînă în satul Lacu Baban, fără modificarea orarului de plecare din Focșani. (Scrisoarea este semnată de 41 de cetățeni)

Radu Gh. Dumitru, satul Hăbud, comuna Șirna, Prahova: Căminul cultural din satul nostru a fost avariat la cutremur. S-a dărîmat peretele din spate, atît cît ține sala de festivități. În loc să se ia măsuri de remediare, s-a luat totul din cămin — care mai are și bibliotecă și club — de la canapele pînă la perdele și s-a transferat conținutul instituției în satul Tărceni, centru de comună. Ni s-a tot promis pînă acum că se va reconstrui clădirea, dar în realitate ea a devenit magazie pentru C.A.P. Celor care trebuia să mobilizeze cetățenii și tinerii la remedieri le-a fost mai ușor să „zidească” peretele din spate de cocieni. În loc de geamuri avem baloturi de paie. Să nu înghețe cartofii. Dar fără cutremur, conducerea C.A.P.-ului unde ar fi adăpostit oare acești cartofi? Nu de alta dar, în 1977, această

conducere făgăduise sprijin pentru refacerea clădirii. Și iată cum s-a ținut de cuvînt.

Mircea Răcaru, Ploiești: În decembrie 1978 am cumpărat o canapea cu bibliotecă produsă de Fabrica mixtă din Găești, subordonată Întreprinderii de prelucrare a lemnului din Pucioasa. Deși păstrată coresponszător, la această mobilă au apărut defecțiuni intolerabile. La cererea mea, un delegat al întreprinderii din Pucioasa a venit și a confirmat în scris defectele. Întreprinderea mi-a comunicat tot scris, în luna mai 1979, că, în termen de 30 de zile, se va proceda la înlocuirea părții de bibliotecă defectă și se vor remedia celelalte defecțiuni constatate. De atunci, cu toate insistențele mele, lunile trec și eu aștept degeaba onorarea acestor promisiuni, de fapt a unei obligații a producătorului.

Comitetul de partid al sectorului 2 București: În legătură cu scrisoarea lui Căldăruș Liviu vă comunicăm: petiționarul are domiciliul stabil în orașul Suceava și a venit în București la mama sa. După decesul mamei, solicită legalizarea formelor pentru locuința ei. Întrucît el nu se încadrează în prevederile Decretului 68/1977, garsoniera respectivă a fost repartizată unei familii evacuate dintr-un imobil ce urmează a fi demolat pentru crearea frontului de construcții.

George Anton Dăscălescu, București: Doresc să transmit din toată inima LA MULTI ANI! soților CHAMILA din zona Altaiului — Mongolia, care, în anul 1979, și-au sărbătorit nunta de briliant, adică 100 de ani de la căsătorie. Acestui moment, posibil și frumos în viața oamenilor, i-am închinat, cu mai mulți ani în urmă, romanța „Bătrînețe ultim val” — versurile: subsemnatul; muzica: compozitorul Alexandru Corfescu — pentru a fi cîntată în primă audiere acelei perechi care își va sărbători nunta de briliant. Doresc din toată inima ca nunta de briliant să devină cea mai caldă urare adresată tuturor căsătoriților, urare născută aici, pe pămîntul plin de omenie al României. Mulțumesc pe această cale redacției ziarului ȘCITEIA care, prin inserarea la rubrica „De pretutindeni”, din 8 martie 1979, a mult așteptatei știri, a contribuit ca romanța „Bătrînețe ultim val” să fie cîntată în primă audiere primilor sărbătoriți la nunta lor de briliant. Cei doi sint în vîrstă de 115 și, respectiv, 118 ani.

Consiliul popular al sectorului 2 al Capitalei: Întrucît Petrescu Nicolae nu are domiciliul stabil în București, nu i se poate încheia contract de închiriere pentru locuința pe care o deține. În vederea rezolvării situației locative, el a fost îndrumat să depună actele necesare pentru aprobarea de către comitetul executiv a cazării provizorii.

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Poșta redacției

INVĂȚĂMINT

Aslău Traian — Ineu, Arad: Urmare prevederilor Legii educației și învățămîntului, admiterea în clasa a XI-a de liceu, învățămînt de zi și seral, se face pe bază de concurs la toate profilurile de liceu. Întrucît dv. nu ați participat la examenul de admitere, nu puteți fi înscris în clasa a XI-a. Dacă doriți să continuați pregătirea în treapta a II-a de liceu, aveți posibilitatea să vă înscrieți pentru concursul de admitere care se va organiza în anul 1980 ● **Luminița Dumitrache — Săvinești, Neamț:** M.E.I. ne informează că facultățile de biologie cu durata de 4—5 ani vor organiza concurs de admitere pentru anul 1981. Pentru pregătirea candidaților sint indicate edițiile manualelor după care s-au pregătit absolvenții de liceu din promoția anului 1980 (1976 pentru clasa a IX-a, 1977 pentru clasa a X-a și 1978 pentru clasa a XII-a) ● **Nicolae Călin — Focșani:** Da, în situația dv. este necesară adevărîta de timpul prestat în producție, pentru înscrierea la facultate ● **Ruxandra Martinou — București:** Vedeti răspunsul anterior (N.C.) ● **Iuliana Miha — Dorohei:** „Vă rog frumos spuneti-mi unde aș putea să trimit am un text făcut este compus de mine după care aș vrea să dau la făcut este un film pe care vreau să fac la cine laș putea da pentru-că să pot face vă rog foarte frumos spuneți-mi la care casă de filme pot să trimit?” ...La oricare: tot aia e! ● **Petru Lînadoriu — Darabani, Botoșani:** M.E.I. ne informează că a intervenit pe lîngă Ministerul Sănătății pentru suplimentarea planului de burse pe anul școlar în curs, cu una bursă la Liceul sanitar din Botoșani.

HORIA PĂTRAȘCU

ADMINISTRATIV

Asociația locatarilor, str. Lotusului nr. 10 — București. Lucrarea privind repararea ascensorului la blocul dv. a fost planificată în trimestrul II al anului 1980 ● **Grup lucrători Combinatul minier Oltenia:** Prevederile art. 3 (1) din Decretul nr. 280/1979 stabilesc că majorarea retribuției în etapa a II-a (1979—1980) se aplică la aceeași dată întregului personal muncitor al unei uzine sau altei unități similare, coresponszător ramurii în care se încadrează activitatea de bază a acesteia, potrivit planului național unic, indiferent de organul central căruia îi este subordonată. Unitatea dv. execută lucrări necesare construcției de cariere pentru cărbune, lucrări cuprinse la ramura construcții, majorarea se aplică odată cu această ramură, chiar dacă unitatea este subordonată Combinatului minier Oltenia ● **Maria Vieru — Adjud:** Nu vi se poate acorda pensie de urmaș în condițiile art. 41 (1) din Legea 3/1977, întrucît durata căsătoriei cu soțul a fost mai mică de 10 ani și nu vi se poate acorda pensie nici în condițiile prevăzute de art. 41 (3) din aceeași lege, deoarece la examinarea medicală făcută de organele competente ați fost găsită aptă de muncă ● **Niculina Constantinescu, T. Aldea și Ion Bibeanu — București:** Răspunsurile pe care le-ați primit de la forurile cărora v-ați adresat sint legale ● **Ion Predescu — București:** Pentru a vă veni în ajutor, să ne trimiteți o scrisoare cu situația de fapt.

MARGA NEDELEA

Eveniment cultural

Teatrul ca viață

Actuala stagiune ne permite să înregistrăm un reviriment al piesei românești contemporane. Înregistrăm spectacole cu un bogat conținut de idei, cu un profund mesaj uman, bine susținute în planul artistic. Un asemenea eveniment ne-a chemat și la Iași. Prestigioasa scenă a Naționalului ieșean și-a avut în decursul îndelungatei sale existente epoci de glorie, dar și zile intrate în cenășul neîntimplării. Un suflu nou s-a abătut iar asupra scenei ieșene, și nu vom poposi chiar acum pentru a trece în revistă succesele pe care colectivul de actori și regizorii pe care i-a avut au meritat să le aibă. Vom spune doar că am regăsit Teatrul Național în zilele lui bune. Încă de la deschiderea stagiunii se joacă acolo piesa ieșeanului, orice ar face, Nelu Ionescu, **Cum s-a făcut de a rămas Catinca fată bătrână**. Cu multă vreme înainte de spectacol nu se mai găsesse bilete, la reprezentările lumea stă în picioare. Am fiut să vedem și de ce? Pentru că este o piesă ca o bucată de viață, pentru că spectatorul nu sesizează în ea nimic convențional, nu i se propune să creadă una și să privească alta, și asta se aude în oraș. Este meritul autorului Nelu Ionescu, lansat de mai multă vreme în dramaturgie, și sub bune auspicii, dar munca de gazetar la o revistă foarte citită nu i-a permis poate consecvența dorită în casa Thaliei. Și iată că astăzi, tocmai această muncă îl răsplătește, piesa vădind un atent și sensibil cunoașcător al vieții, capabil să selecteze semnificativul, să-l consemneze direct și emoționant, încercând de simbol, cu abilitatea ziaristului și talentul unui conturat dramaturg, Nelu Ionescu se apleacă asupra destulului unei femei din societatea contemporană, care, firește, conform unui țel major, merge tot timpul înainte, însă adoma unui fluxiu, duce cu ea și leșul dar și corăbule mari. O astfel de corabie, cu toate pinzela întinse, care nu și le coboară însă precut de cite ori bat vânturi potrivnice, este Catinca Dragomirescu, o finară de o mare frumusețe morală, mereu pierzind și dispusă a lua viața în piept, și mereu de la capăt. Un temperament robust, o femeie fără ascunzături, în care sensibilitatea se cimentează la lumină ca apele adânci într-un chihlimbar. Similitudinile între datele personajului și interpreta lui, actrița Despina Marcu, au condus la realizarea unui rol de o cuceritoare autenticitate, cistigind aderența publicului la spectacol. Oricui îi apare în față, Catinca îi acordă creditul său moral, numai că toți cei investiti cu încrederea ei abdică treptat de la această calitate, fiind aproape toți, fatalmente, niște tipi interesați de a parveni, până la caricatură, pe scara socială, cu orice preț, apărându-i meschini, lași. Totodată tratată drept o manta de vreme rea, Catinca îi înțelege, dar în fata radiografiei morale pe care le-o face, aceștia se dizolvă, mărungi. Replicile ei memorabile sînt tăioase, ironice sau pur și simplu dezarmant de lirice. După fiecare experiență nu-i rămîne decît un singur tovarăș credincios: geamantanul. Piesa este o permanentă confesiune a unui suflet ce ne invită să privim în lumea sa. Deși structurat din scene care se decupează aparte, spectacolul se organizează în jurul singurului personaj central care îi dinamizează pe toți. Despina Marcu devine prin acest rol o prezență scenică puternic conturată, ea fiind o actriță cu largi disponibilități fiindu-ne permanent la aceleași cote ale emoției artistice, dînd spectacolului suflul pe care îl merită. Partenerul ce i-a permis etalarea unei game policrome, cu multă știință a dozajului afectiv, a fost Petrică Ciubotaru, în rolul lui Andu, care a creat la rîndul său un personaj nuanțat, scăpînd unei anumite scheme în care și-a încadrat autorul celelalte personaje, marcînd cu bunăștiință actoricească evoluția interioară a unui tip ros de ambiția de a ajunge la o distincție petrecere cu costum de imprumut și cu femeie de ochii lumii. Din acest moment, prin acumulări, spectacolul cistigă pe plan emotional, accentele de comic fin plutind deasupra unor dominante grave, lucru de mare efect în penetrarea ideii și priza la public. Retinem o replică dintre altele altele care s-ar putea cita: „Cînd oamenii se despart, avem sentimentul că întreaga viață a suferit o înfrîngere”. Și Catinca se desparte, se desparte mereu. Pe fondul acestor eșecuri, întîlnirea ei cu Mihai (Emil Coseru), comandantul secund al unui vas, pregătirea rochiei de nuntă, devin stîngerea nesperată a unui țărîm însoțit. Dar totul se întîneacă repede și ca în tragediile clasice, eroina bea pină la capăt și acest pahar al amărăciunii. Spirit robust, ea nu se lasă fîrîtă de eșecurile repetate, ci își găsește salvarea în acțiune. Modestă, voluntară, dar cu mult mai precută, ea lasă să cadă perdeaua unui laborator de farmacie ori de cite ori trecutul îi va da tîncăle. O complicitate de culoare, adevărată, plină de umor, realizează în rolul primarului Adrian Tuca. Regizorul Eugen Tudoran a jutat mult de inspirată scenografie a lui Vasile Rotaru, s-a conjugat cu virtuțile textului care, drept și sim, merita un titlu mai fericit. Nelu Ionescu, acest dramaturg de talent, cu un admirabil simț al construcției scenice, și-a găsit în colectivul Teatrului Național din Iași echipa capabilă să-i valorifice cele mai subtile intenții.

În nota talentului cu care ne-au obișnuit, au evoluat în spectacol Adina Popa, Virginia Raicu, Marcel Finchelescu, Valeriu Oțeleanu, Valentin Ionescu, Constantin Popa.

Spectacolul lui Nelu Ionescu pe scena Naționalului ieșean vine cu succes în întîmpinarea dezideratului ca dramaturgia contemporană de azi să reflecte viața în toată complexitatea ei. Să reflecte o societate care, edificîndu-se pe sine, se perfecționează în primul rînd în planul conștiinței.

ADI CUSIN

Mult e dulce

O întîmplare veche

În copilăria mea (numai a mea?) se petreceau în noaptea revelionului întîmplări, căzute — unele, parcă din ramuri aduse de la Ierusalim, altele, parcă din blesteme grele.

Mai întii, bunica punea din timp griu să răsară în străchini, după credința: griul luminează orice început de lume.

Fetele puneau să inflorescă în ulcele și cofețe nalbe și mușcate roșii.

La prînzul cu palat în malul negru al Buzăului se planta liliac alb, care-și spărgea ciorchinii cînd veneau plugurile să tragă brazdă în zăpadă și o sută de lăutari pirguiau ospățul cu cîntece. La ceasul cînd un an ia locul altuia, fetele nemăritate băteau în loane cu orz descîntat și apoi, dezbrăcate, își îngropau, în ascuns de oricine, chipul în apele oglinzilor, așteptînd să li se arate ursitul.

Tot în culmea aceluia ceas, mama tăia în două șase cepe de apă și așternea cele douăsprezece jumătăți, cu fața în sus, într-un căuș plin cu sare. Ele simbolizau cele douăsprezece luni ale anului, zodiile ploilor. De se umpleau cu apă lunile de vară, petrecerea cu finii și rudele ținea lanț o săptămîna.

Vecinul nostru, care mi-a fost naș și m-a umplut cu mai multe nume, creștea în lăzi cu pămînt pătrunjel și viorele — pătrunjelul pentru ciorbă, viorelele ca să le împartă în noaptea de revelion jucătorilor de cărți.

Jocul ăsta era un potop de nebulie.

Jucătorii — treizeci sau patruzeci — se stringeau după miezul nopții, exact după ce șeful de post împușca anul vechi drept în cerul gurii, în prăvălia lui Ion Cristea. Luau loc pe bănci și pe saci de cartofi. Un sublocotenent de la locul de recrutare Rimnicu-Sărat (nu mi-l amintesc mai mare în grad), însoțit totdeauna de o călugăriță de la o mănăstire din munții Buzăului, ținea casa. Jucau copică și jucau cu două pachete de cărți deodată. Sublocotenentul împărțea cărțile în mici pachete pe tejghea, jucătorii mizau, punînd banii fiecare pe ce pachet dorea, avînd grijă să lase unul gol pentru bancă — apoi călugărița întorcea cărțile pe față și pîtea, sau aduna banii într-un coș de nuzie. S-au ruinat acolo sau și-au schimbat viața trei înși.

1) Nașul meu, într-un an i-a cerut sublocotenentului să joace un rînd numai în doi. Nașul era perceptor, a mizat banii de vîrsare către administrația financiară. A

pierdut. Domnule sublocotenent, a cerut, dă-mi o revanșă. Nu mai am bani, mai am acest pistol, e încărcat, pun viața mea contra sumei pierdute, dacă mă curăț și de data aceasta, ies afară și-mi zbor creierii. Ala a admis. S-au bătut cărțile. S-au împărțit în două pachete. Nașul meu a ales... Și a cistigat. Și de atunci, în fiecare seară de revelion, se ducea la giră, spărgea o copcă în gheață, intra în ea, pină la git, se imbolnăvea și nu mai putea să coboare din pat o săptămîna. Dar pentru pistolul ăla, de-l purta, mai firziu, a dormit timp de cinci ierni în viscol și se încălzea (întind cite doi ciini la subțioară).

2) Călugărița. Într-un an, sublocotenentul a fost în ghină și a pierdut tot. Un grădinar dintr-un sat din apropiere, bogat, i-a propus sublocotenentului o partidă în doi, în termenii următorii: cistigi, îți dau eu și îndărăt tot ce-ai pierdut; pierzi, călugărița rămîne la mine. Sublocotenentul a pierdut din nou și călugărița nu s-a mai întors niciodată în munții Buzăului... Dar, mă întreb, o fi pierdut ea cu adevărat, fiindcă, pe vremea cînd eram elev în ultimele clase de liceu cu grădinarul mă plăteam ca să-l învăț să se încălzească, o găseam mereu cîntînd.

3) Sublocotenentul. Cred că îl trăgea ața spre prăvăd. Sau nu știa că unde bate clopetul negru, acolo se întinde și moartea. În anul după ce a pierdut-o pe călugărița, sublocotenentul a murit... dar numai nițel, a murit doar de două degete, cum ziceau oamenii. S-a întîmplat că a pierdut din nou toți banii, și tot la grădinarul ăla. Calm, fără pic de îngimfare, i-a cerut grădinarului revanșă. Pe ce? a-ntrebat grădinarul. „Domnule, eu am trei vertebre în plus, coadă, dacă pierd iar, mine merg să mă operezi și-ți aduc vertebrele să faci zaruri pentru două cutii de table”. Au intrat într-o cameră alăturată, însoțiți de martori, grădinarul s-a convins că ofițerul spune adevărul, s-au întors la joc și sublocotenentul a pierdut...

Ani de zile și eu și ceilalți băieți de liceu din comuna unde m-am născut am jucat table cu noadă de sublocotenent... Poate de-aia nici n-am isprăvit școala militară.

Din toate întîmplările vechi care luminează ca o poveste noaptea de revelion, mi-a rămas în lumina minții cîntecul spus cu sorcova:

...peste-un deal și peste-o vale, iaca soarele răsare...

Dimineața, împreună cu bunicul, coboram la giră și prindeam pește. Căci Anul nou, zicea el, se cuvine început frumos. Cu un pește care fulgeră.

FĂNUȘ NEAGU

Iubirea de frumos

Piatra Trei Ierarhilor

Am pe masă de citeva luni o carte de-o scinteietoare frumusețe, scrisă într-o limbă rară de marele nostru învățat Răzvan Theodorescu asupra minunii acesteia a geniului românesc: Basilica Trei Ierarhi, ctitoria lui Vasile Lupu. Plecînd de la fotografiile lui Ioan Oprea, care ne aduc mai dinaproape în amănunt veșmintul de piatră lucrat în filigran al ctitoriei, Răzvan Theodorescu ne dăruie un imn cuget așa cum ne obișnuise Vasile Părvan în celebrele sale cugetări din *Memoriale*. Omul de știință, în fața acestei desăvîrșite frumuseți, este transfigurat de poet și scriba științifică devine ritm și vigoare dinamică, astfel că fraza începe să cînte și inima ctitorului este atînsă, pe lingă admirație, de bucuria evlaviei.

Acest cuib cosmic de aur cîntător, așezat în inima Moldovei, de epoca lui Vasile Lupu, a smuls cuvinte de admirație străi-

nilor care au avut fericirea să fi văzute Trei Ierarhi în veșmintul de nuntă proaspăt, așa cum i-a văzut Paul din Alep și Evlia Celebi, ale căror cuvinte fascinate de frumuseți cu greu le va mai lua cineva pe limbă mai firziu, cînd aurul în care era învelită pe din afară minunea a fost topit prin foc și ctitoria pusă în cugetarea sa de la starea de piatră a ctitoriei, așa cum a rămas ctitoria în urma focului și a vremurilor, după biciuirea ploilor și furtunilor, de la patina pietrei dezbrăcată de aur rămasă numai în slava sa pură de oseminte care miroasă a sîrbătoare și a istorie și a durată nepieritoare decît a slavă pămîntescă de care nu era intru totul străin beul de aur al Moldovei. Cum era numit strălucitul domn al Moldovei cu nimic mai prejos de marii împărați bizantini ce-i avea ca model, Vasile Lupu. Drumul spre Iași, spre inima acestui sălaș în care odihnesc Cantemir și părințele nostru Alexandru Ioan Cuza este mai grabnic și mai adînc și mai atîns de harul frumuseții prin această carte scumpă inimii noastre datorată lui Răzvan Theodorescu.

IOAN ALEXANDRU

CAP LIMPEDE

MUZICA

Dacă tot așteptați opinii în legătură cu „discomania”, presupun că nu le așteptați numai din partea unor persoane licențiate în muzicologie.

Nu sînt (încă) licențiată în nimic, dar, ca toți tinerii de vîrsta mea, ascult muzică și dansez.

Observ cum că în Flacăra nr. 1278 din 6 decembrie a.c. tovarășul George Stanca ne aduce tuturor la cunoștință, cu vehemență, că a început „să ne agaseze”. Ideea „ne”, cînd, stînd de vorbă numai cu colegii mei, am descoperit că nu există nici unul care se simte agasat de muzica disco și cred că sinteza de acord că e imposibil să existe în toată țara aceasta numai treizeci și patru de tineri cărora le place genul) această muzică disco.

G.S. recunoaște că „e dansabilă, fredonabilă, are

ritm” dar că totuși „ne ajunge” (din nou „ne”).

Nu știu dacă există undeva (chiar la vreo discotecă), un regulament care te obliga să dansezi pină te „desșiri”. Oricum, cînd simți acest lucru, n-ai decît să te așezi pe un scaun și să te aduni. De fapt, de doi ani, de cînd a fost „inaugurat” acest curent, am dansat tot muzică disco, și, slavă Domnului, nu m-am desirat cîtuși de puțin și nici n-am văzut vreun tînr care după ore întregi de dans să aibă nevoie a fi „croșetat” la loc.

G.S. susține că răul vine de la mare. Cred că vine și de la mare, dar nu numai.

Nu trebuie să uităm că există posturi de radio care difuzează muzică, există magnetofone și casetofone, benzi și casete, eventual discuri, care intră în țară nu numai pe litoral.

Și, la urma urmelor, de ce, dacă i-am demolat pe

Demmis Roussos și pe Gary Glitter, să demolăm și muzica disco? Pentru că e la modă? (De fapt ce e la modă: muzica disco sau sint la modă demolarile?)

Nu am nimic împotriva beatles-ilor anilor 65 (deși nu-i suport), dar măcar lăsați-mă să ascult ABBA și Smokie.

Sînt de acord cu cei care (poate) s-au intoxicat de disco, dar îi rog să încerce și domniile-lor să fie de acord cu noi, cei care nu ne-am intoxicat încă.

E bine să previi, dar e știut că pină nu „dal cu capul de pragul de sus”, nu ascultî de ce spun ceilalți.

Și apoi, „de gustibus non disputandum”.

Mai departe (nu, încă n-am terminat), în Flacăra nr. 1279 din 13 decembrie a.c., un alt tovarăș „intoxicat” de muzică disco, tovarășul Mircea Ioan Mereuță, nu este de acord cu manifestările a-

cestui curent, disco, în lumina occidentală.

Dînsul recunoaște că totuși, cu toate loviturile de ciocan, topor, baros și bombe nucleare, pe care le adună pe capul său acest curent, el rămîne totuși pentru tineretul din acel occident vîciat, un refugiu.

Acești tineri, care o întregă săptămîna caută cu disperare, de lucru, vor cu disperare să trîtască. Își găsesc refugiu, sim-băta seara, în discotecă, dansînd. Bineînțeles, disco. Ar fi mai bine să cau-te acest refugiu în alcoolism sau în drog? Nu.

Și dacă tinerii din Occident găsesc (???) oarecare liniște în această muzică, oare noi, care avem la dispoziție tot ce dorim, care, printre altele, avem libertatea de a alege, de ce nu ne putem alege ceea ce ne place: muzica disco? Pentru că unora nu le place genul?

Și dacă nu le place, nu

au decît să asculte ce le place, dar să ne lase și pe noi să ascultăm (tot ce ne place).

Și dacă tot veni vorba, a-ar strica să vedem la televizor și pe programul I niște emisiuni de muzică bună (nu neapărat disco), pentru că, să nu uităm, din 20 de milioane de oameni doar circa două milioane pot recepționa programul II.

Nu am citit nicăieri și nu am auzit nici un tînr să protesteze atunci cînd la radio sau T.V. se transmite române, sau cîntece „de demult”. Le ascultăm, chiar dacă nu ne plac, în respect pentru cei cărora le plac.

Consider că și noi, tineretul din țara noastră, merităm cel puțin acest respect — ca și cei cărora nu le place muzica disco, să o asculte, fără comentarii demolatoare.

Sperînd că prin scrierea mea sînt în asentimentul multor tineri, în-

chei, mulțumindu-vă anticipat pentru înțelegere.

RUXANDRA

COMĂNESCU

Clasa a XII-a B

Liceul industrial nr. 3

Brăila

FILM

Să nu scăpați filmul „Interviuri despre probleme personale”! Pentru actualitatea, pentru sinceritatea lui. Pentru curajul, pentru dezinvoltura cu care se apleacă asupra „problemelor personale” ale omului de rînd (și, cit de mari, cit de cutremurătoare sînt uneori aceste mărunte probleme ale acestor minunați oameni!).

Pretextul filmului este de o simplitate dezarmantă: o reporteră a unui cotidian gruzin, lucrînd la secția „serisori” (interpretată magistral de către actrița Sofieo Ciureli), ia o serie de interviuri u-

Horia Roșca —
Pictură

(Galeriile de artă ale Municipiului)

În estetica acestei picturi, vizualul e un belșug de intrupări ale armoniei, toate pasionante sub raport plastic. În general, artiștii tineri se grăbesc să vină cu un punct de vedere asupra picturii, natura preexistind pentru ei ca sumă de concluzii, ca breviar de soluții, ca inventar de probleme învățate — rezultat al studiului picturii și nu al cercetării inspirate a naturii. Institutul dă rareori instrumentele unei filosofii de pictor asupra celor ce se văd și au un chip. Primul merit al lui Horia Roșca este că are un punct de vedere asupra naturii. El înțelege că, înainte de a fi umile ori impetuoase, gingașe ori vinjoase, plicticoase ori perseverente, lucrurile și lucrările naturii sînt.

Referim în dese cazuri la efortul creatorului întru cdastrucția unui drum, al drumului său, al căii pe care personalitatea sa se exprimă cu o sesizantă proprietate, dar nu băgăm de seamă cum drumul se face și din renunțări. Aflarea sinelui se petrece nu atât prin adăugare, cît prin sublimare. Horia Roșca impunea în trecut-le sale expoziții o artă foarte construi-

tă, cu un foarte apăsător punct de vedere asupra picturii, și astăzi, iată-l, abia amintind de pictura aceea. Iată-l contemplînd, cu smerenia — care-i mai mult a maturilor și a vîrstnicilor — obiectele, minunîndu-se, înfiorîndu-se de ființa lor, deslușind cu neostenită simpatie forma și culoarea obiectelor. Simpatia la tot ce există, loialitatea, cordialitatea adresării conduc la un tușeu generos, interesat să numească prompt caracterul, să scrie clar locul și rostul părților compoziției, să slujească manifestarea luminii cu voluptate, cu sunet îndepărtat de alămuri. În multe din pinzele sale, Horia Roșca este atât de sigur în poetica aceasta, a senzualizării realului, încît avem credința că motivul poate fi pictat așa și nîcicum altfel. Puțini se încumetă la simplitate. Drumul lui Horia Roșca este mărturisirea patetică a faptului ordinar. Peisajele cu străzi și case, de exemplu, nu sînt de extracție cubistă, cum s-ar putea gîndi, pentru că strada și casele au fost dintotdeauna elogiul geometriei. Problema peisajului nu e construcția, ci preaplînul luminii, biruința culorii-lumină în cîmpul geometriei.

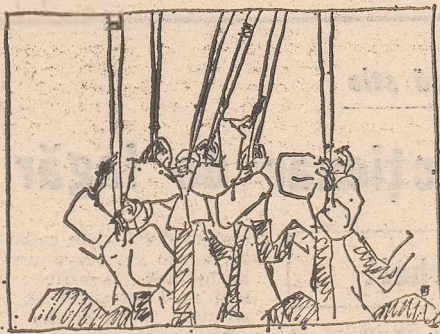
În genul artei de re-rezentare (și al picturii de șevalet) Horia Roșca dă un criteriu de calitate.

TUDOR OCTAVIAN

Insemnări de lectură

Trei debuturi poetice

Dintre debuturile ultimului an, trei din cele mai remarcabile aparțin unor tinere poete — Ioana Ieronim, Denisa Comănescu, Silvia Chițimia — ceea ce ne face să ne gîndim la fenomenul mai general al valorii și efervescenței lirice feminine din ultima perioadă, la angajarea ei printr-o „ontologie“ a limbajului într-un „realism“ poetic existențial ce depășește livrescul sau suavele eflorări ale cuvintelor prin sinceritate lucidă, asumîndu-și cu superb curaj limitele existenței poetice, crudă uneori, adesea tristă, autentică întotdeauna. Ideea unei cărți de debut implică și posibilitatea diverselor vîrste poetice coexistînd între paginile aceluiași volum, unele dintre ele definitiv încheiate asemenea unor trepte arse pentru lansarea pe orbită a navei-poezie. O carte de debut este totodată un bilanț și un proiect, el anunță un orizont și este cu necesitate un rîmas bun de la modele și maeștri, pentru acel drum în singurătate care este destinul poetic. Această față dublă a debutului este vizibilă și în cele trei cărți amintite, **Vară timpurie**, **Izgonire din paradisi**, **Circuitul viselor în natură**. Ce-ar uni poezia lor dincolo de tînetele?... **Tentația realului** (lumea, biografia, viața interioară răsfrînte în imagini poetice) și întoarcerea limbajului de la contemplarea de sine în abisul oglinzilor (funcția poetică jakobsoniană) spre comunicare și mesaj, de la excesul conotativ la posibilitatea denotării, de la primatul „forme“ la reabilitarea „conținutului“, fără ca realitatea să se „oglindească“ în poezie, ci poezia încorporează realul ca o materie poetică, transformîndu-l. Limbajului comun, purtătorul acestei realități, i se conferă valențe poetice în numele unui lirism care nu e al limbajului ci al trăirii poetului: „Tata iar a uitat rufe de la spălătorie / pe o tarabă din piață / sora mea își trimite singură / scrisori de dragoste / să mi le arate triumfătoare / mama își plîtește pe furis acatistele / (Dă-le, doamne, fetelor mele / fericirea pe care n-am avut-o eu). / Așa cum stau pe balcon / scriind pe genunchi / o broscuță a pătruns cu dezinvoltură / în casă / și nu am cu cine să mă bucur / de priveleștea ei / căci tu / te-ai dedicat morții“ (Denisa Comănescu); „La scara blocului, un adolescent străveziu / își repară bicicleta / trece o bătrînă, tirîndu-și picioarele de lînă / în papuci bărbătești, / duce o crosnă de lemne în spate / pe sub sfori, din crengile umede / izbucnește un ram înflorit“ (Ioana Ieronim); „Ochii voștri, / Lipiți de vitrinele cu faianță și cioburi, / De tabla îndoită a trapezoidelor încă rezistente, / De spatele nepăsător / Al balonzidelor, paltoanelor și trenurilor, / Al cauciucurilor de la automobile, / Al porților de la Morgă, / Al reclamelor fosforescente. / Părinđ să mă întrebe / Puțin ironic sau poate numai trist : / Și unde crezi că îți vei mai găsi / Casa de frunze?“ (Silvia Chițimia).

În această a doua jumătate de veac XX, arta se întoarce spre real, spre concret și obiect, primind în spațiul ei cele mai „antiartistice“ lucruri printr-o nouă mutație a semnelor de la deznădejde la speranță. Pop-art-ul a reabilitat colajul, utilizînd fragmente din realitatea adesea brută care ne înconjoară prinzîndu-ne în mecanisme de asamblaje eterogene. Tehnica colajului, prin integrarea directă, a obiectului-mesaj în plastică, sau a cuvîntului-limbaj-comun în poezie duce la o dezolantă obiectivizare: „Fereastra unui vagon, un tablou, / fotografii, un diapozitiv / e tot atât de simplu să faci un ghem / din trecut“ (Denisa Comănescu); „Și liftul înșesat cu ochii vestezi / știrile la tranzistori, cafeaua / colega care s-a coafat aseară / se găsec banane la bufet, / grăbiți-vă cît nu e coadă“ (Ioana Ieronim); „Sînt numărul 5301 / Seara cînt la chitară / Am învățat să cresc canari, / Nimeni nu crede / că lucrez șofer pe Getax / Ieri am plîns / Sînt 5301 / Nu-mi plac florile de plastic / Am batista în carouri / Sînt tînăr“ (Silvia Chițimia). Dacă pop-art s-a născut dintr-o înviază a obiectelor, colajul tinereilor poete este doar reflexul coliziunii aspirațiilor și reveriilor adolescentine cu rigida și fragmentarea lume a maturității, de la care se salvează tot prin poezie, de data aceasta însă într-un teritoriu al metaforei, adică al armoniei contrariilor și al tuturor posibilităților. Dar de aici drumurile lor se despart...

Volumul Denisei Comănescu, unul dintre debuturile „generației în blugi“, alătură poeme de notație naiv-infantilă (**Portret de față**, **Moș Gerilă**, **Compoziție liberă**, **Remember**, **Convalescența**) altora de ironică și tristă deziluzie (**Miercuria familiei**, **Izgonirea din paradisi**), el fiind totodată și cel mai puțin sofisticat, mai direct, dacă nu mai sincer. În ciuda sarcasmului (fermecător fără voia ei — **Radiografie**) ce o „prinde“ („Tristețe de doi bani își mușcă limba. / O ciupesti de obraz / ca pe fetița fardată prea devreme“), poeta este o sentimentală lucidă. Cu toate că prozaicul și cotidianul sînt căutate cu insistență, cel mai frumos vers al poetei l-am înfîlțit într-o **Bucolică** tradițională: „Și să te-astept cernită în casa nimănui... / Trece căruța toamnei pe roate de gutui“. Chipul liric al Denisei Comănescu este încă acoperit de șuvițele rebele ale adolescenței pe care mina poetului ezită să le îndepărteze. „Dar nimeni nu-mi ridică părul de pe frunte / Nimeni nu mi-l dă ușor într-o parte...“

Mult mai „artistă“, în sensul cizelării expresiei, este Ioana Ieronim, chiar și atunci cînd dă iluzia simplității: „Ce-ăș putea să-ți spun? A fost / o dimineață răcoroasă, răcoroasă / și bluza astă subțire — o cazacă / (nici nu știi ce liber te simți / într-un strai țărănesc, chiar / imitație fiind)“. Poeta a avut răbdarea de a aștepta mai mult decît alte colege de generație, spre a debuta cu o carte reprezentativă și matură artistic (ceea ce a izbutit) și totodată țaria de a renunța la cea mai mare parte a poeziilor altor vîrste, de unde și impresia unitară a construcției. Prima secțiune, **Panouri I**, decupează fără patetism contrastul dintre banalul și monotonia existenței și misterul poetic. Poeta e o ființă duală, alternînd între gesturi contrare, de aceea universului prozaic îi urmează în Libații, a doua secțiune, tentația metaforei abstracte, a formelor poetice rare, de la cele fixe medievale la stilul hai-ku. Secțiunea e mai prețioasă, mai „poetică“, dar nu mai lirică. Sinteza se realizează în ultimul ciclu, **Panouri II**, unde contrariile se armonizează deplin. Indiferența universului cotidian se lasă alungată aici de căldura umană, chiar dacă învăluită în tristețe,

iar echilibrul dintre simbolul poetic și cuvîntul prozaic e străbătut de un vag bovarism de fină calitate. Răceala aparentă cu care gesturile mărunte erau „filmate“ în primele **Panouri**, e înlocuită aici cu tensiunea lirică și credința în poezie (**Desen**). Scrisă sub zodia lucidității artistice, cartea de debut a Ioanei Ieronim impune o poezie formată deja, cu un univers liric delicat și ferm între biografie și livresc, dar ale cărei calități pot deveni primejdiile stilistice.

Deschisă meditației asupra lumii și poeziei, cartea Silviei Chițimia e tulburătoare prin prospețimea și naturalitatea cu care sînt abordate bătrîne teme din unghiul modern. Complexă și contradictorie, poezia sa își culege sevele din reveria romantică („Știu o cameră, și-am spus / Cu cisterne alungite și albe / Cu cisterne în care cresc alge / Din rezervorul de vise, și-am spus / Pe care îl voi sparge“), răspîndindu-le după o fantezie barocă în construcții dezinvolte ce și-au însușit lecția de libertate a avangardei („Și am învățat / Da, domnilor, am învățat, / Cum să pun întrebări / În cușca cu lei“). În volumul ei întîlnim și contrastele cele mai puternice între deziluzie și căutarea certitudinilor, între limbajul „dur“. („Hai, apasă / Butoanele albe / De taxat biletele de autobuz / Înșiruite / De parcă ar fi dinții / Mătușii moarte de ris / Apasă pedala / Animalului împaiat cu sinceritate / Apasă, apasă / E atât de greu / să aprinzi un bec / În becuț ăsta.“) și candoarea cuvîntelor însetate de iubire și vis: „Dacă m-ăș ascunde între maci,

/ Citînd dintr-o carte subțire, / Dintr-o carte bolnavă și albă / De atîta iubire // Va fi dintr-odată ca-n vis / Miroșind a piatră venită din cer / A drum fără margini / Deschis“. Primejdiile lumii mecanice invadînd lumea umanului sînt vizibile pretutîndeni (**Lamento pentru violă cu nisip**): „Plămîni de coral / Se înlocuiesc cu plămîni de cauciuc / Inimile de catifea / Se schimbă cu inimi inoxidabile, Ochii de stele / Se înlocuiesc cu bani de argint. / Lucrurile se înlocuiesc unele pe altele“. Impotriva singurătății, împotriva rigidității mecanice, este invocată poezia și metafora vag onirică, într-o trăire pasională ce nu exclude cerebralitatea. Tentația de marile teme poetice, Silvia Chițimia se anunță, și prin „știința“ versurilor, o poezie de prim plan a generației sale, depășind mult prin profunzime teribilismele vîrstei, într-un amestec firesc de scepticism și fervoare, de copilărie și maturitate, care este însăși vîrsta poetică.

DAN ALEXANDRU CONDESCU

CAP LIMPEDE

nor cetățeni aparținînd celor mai diverse categorii sociale, mari anonimi, făcîndu-și meseria cu atîta pasiune și dăruire încît uită la un moment dat că ea însăși, și chiar familia ei pot fi puse în situația de a deveni subiect de interviuri (în acest din urmă caz cel care intervieveză fiind însuși publicul spectator, adică noi, cei aflați în întunericul sălii de proiecție). Regia (Lana Gogoberudze) reușește un tur de performanță în a selecționa din noianul de date și întîmplări, de caracter, ce invadează parcă această remarcabilă pelucidă, acele momente esențiale, de fond, acele prezențe cu largă putere de generalizare, reprezentînd societatea contemporană în tot ce are ea mai tonic sau contradictoriu.

Lucrat într-o manieră modernă, originală — fără ostentații „moderniste“ sau „imprumuturi“ nejustificate, unitar și sobru în intenții, uneori de un u-

mor debordant, alteori nostalgic pînă la tristețe, **Interviuri despre probleme personale** reprezintă una dintre cele mai remarcabile realizări ale cinematografului sovietic. Dovadă, printre altele, numeroasele premii pe care le-a obținut atît în țară, cît și peste hotare, în cadrul desfășurării unor festivaluri de film de prestigiu.

HORIA PĂTRAȘCU

TEATRU

Situația tînărului magistrat aflat la începutul carierei sale, cu viața în față, mai precis cu certe șanse de avansare pe scara socială, dar numai cu prețul de a abdică de la principiile morale care îl conduc mai ales pe omul legii, am mai întîlnit-o în literatura universală. Este ceea ce își propune și Marcel Achard, membru al Academiei Franceze, în piesa **Idioata** ce a fost

prezentată în premieră mondială în 1960, la Teatrul „Antoine“, avînd-o în rolul principal pe Annie Girardot. Aceasta nu înseamnă că membrul prestigioasei Academii și-ar fi dat întreaga măsură a resurselor sale de dramaturg. Urmărind spectacolul de la Teatrul Nottara, o comedie rarefiată pe canavaua unei intrigi politiste, în regia destul de cuminte pentru pretențiile lui Valeriu Paraschiv, înregistrăm efortul proaspătului judecător de instrucție, Camille Seigné (Emil Hossu), de a elucida mobilurile unei crime săvîrșite de un reprezentant al lumii bune. Dar tot din protipendadă fac parte și procurorul nevăzută dar bine simțit, și domnul supleant Eduard Lablache care vor să mușamalizeze cazul aruncînd întreaga culpă asupra Josefei Lanthénay (Liliana Tomescu), fată în casă la familia Beau-revers. Acțiunea nu reușește să devină palpitan-

tă deși ne menține în sfera unui oarecare interes. Comical de situație fiind palid, se caută cu orice preț să se obțină efecte prin comical de limbaj, prin gestul ce uneori frizează obscenul. Se spune despre Achard că este un autor tandru, dublat de un moralist indulgent. Așa se și arată a fi. Pentru că Josefa Lanthénay, în ciuda simplității ei, este un personaj complex, o femeie care nu-și cenzurează sentimentele, o cascadă de vorbe spuse pe șleau, exilate brusc de autentice stări de lirism, de nostalgia și disponibilitatea ei de a iubi. Apariția Lilianei Tomescu este o garanție în orice spectacol. „Tață“ și populară, prea sufletistă și deci „idioată“ pentru lumea stilată și plină de vicii care o folosește, o pipăie și-i consideră viața fără importanță, ea realizează un cuplu notabil cu Dorin-

Varga (Benjamin Beau-revers), ce și-a jucat rolul cu detașare ironică și cu mult aplomb. Emil Hossu, tînărul judecător, a însemnat o bună prezență scenică, stenică chiar. El și-a înțeles bine rolul, un rol de întîndere, perturbînd însă datele personajului prin inexplicabile ezitări asupra textului. Sanda Băncilă (Antoinette Seigné), soția judecătorului, de o veselie frivolă și bîntuită de gelozie, însoțită mereu de ilustrația muzicală, parcă este contaminată de prospețimea florilor artificiale pe care le stropește cu parfum. Un personaj precis conturat, cu bune efecte comice, poate fără prea multă fantezie, realizează Petrică Popa în rolul grefierului. Victoria Dobre-Timon (Marie-Dominique Beau-revers), o granddame, malițioasă și eclantă, știe să-și acopere cu un aer sfidător și suveran vinovăția. Pînă la deznodămint. Care ni se

pare confecționat cu indulgență, să spunem că în rolul avocatului, George Păunescu (Elie Cardinal), nu a fost bine distribuit. Mircea Anghelescu (Eduard Lablache), în costumul său impecabil, traversînd de cîteva ori scena, ne-a apărut ca o secantă la cerc. O comedie ușoară, cu spații care îți permit să te gîndești și la altceva. Dar vorba unui devotat slujitor al scenei de pe bulevardul Magheru: „Domnule, vine lumea la teatru? Vine“.

ADI CUSIN

În acest număr, reproduceri după lucrările lui Traian Brădeanu

Un muzeu in labirint

Cazul Rembrandt (IX)
Furtuna

Ultimul autoportret al lui Rembrandt, la 63 de ani

Nimeni să nu se considere fericit în viață pînă nu trece prin durere, zicea Sofocle, dar el admitea cel puțin că durerea trebuie să ia sfîrșit. În vreme ce, iată, Rembrandt ne descumpănește din nou. Acum poate ride în voie. E ultimul său autoportret. Iși poate permite orice. Și totuși n-o face. Se uită liniștit. Placid. Și-a pus pe cap un fel de turban de sub care îi iese părul lung și alb. Are obrazul buhăit, dar privirea e a unui om care nu mai reproșează nimănui nimic. Nici lui. Aceasta e ultima măturie pe care o așteptam de la el? S-a resemnat parcă. S-a supus. Furtuna din sufletul său s-a risipit. Ce să faci altceva în fața unor oameni pe care nu-i poți convinge, decît să taci? Pare să se scuze el. Dar această tăcere nu e sfîrșitul? Cînd am renunțat să mai convingem, am renunțat să mai sperăm. Trebuie să ne repetăm argumentele chiar cu fața la zid. Or, aici nu mai lipsește decît cununa de lauri și totul să fie uitat. **Rondul de noapte** va sta într-o zi singur pe un perete întreg la Rijksmuseum. Fanfarele celebrității vor face restul. Cei care nu recunosc arta decît după ce-a intrat în muzeu pot să stea liniștiți. Aproape nimeni nu-și va mai aduce aminte în fața acestui ultim autoportret al lui Rembrandt că el este Rembrandt tocmai pentru că n-a vrut să se conformeze gusturilor contemporanilor săi. Uitarea e bună și ea citeodată la ceva.

Am în față mereu în timp ce scriu **Mémoire Z** a lui Magritte. Pata de sînge de pe obrazul Afroditei mă turbură de cite ori o văd. Ea crispează parcă marmura, dar și chipul de soare și apă al amiezilor toride cînd am stat fericit la mare pe plajă. Și dacă întind mina, mă tem că voi rămîne cu o urmă de sînge pe degete. Să privim toate astea cu un ochi detașat?

Dar poate n-ar trebui să-i pretindem artei să ne aducă aminte ea ceea ce de atîtea ori ne-am grăbit noi să uităm. Mai ales că există clipe cînd liniștea depinde de puterea de a nu întoarce capul. Sau cînd ea însăși e o atitudine. În atîta tapaj pe care-l fac cei care vor să se agațe de pulpana gloriei, liniștea lui Rembrandt nu e aproape o sfidare? Acum, acest solitar e liber și de amărăciuni și de risul pe care a încercat să li-l opună. N-a găsit antidotul singurătății, dar s-a hotărît s-o privească în liniște. Odgonul s-a deslegat la țarm. Și corabia lui Rembrandt van Rijn plutește în larg, sub un cer în sfîrșit calm pe care furtuna a ars totul.

Așa mi-l închipui cutreierînd cu ani înainte împrejurimile Amsterdamului, pînd în cîngătoare sticluța cu cerneală din coji de nucă și trestii ascuțite cu ajutorul cărora desena ceea ce vedea. Acasă, în schimb, cînd picta peisaje, dădea friu liber imaginației. Redevinea pictorul obișnuit să stea cu ochii țintă la ridurile feței, ascultînd cum se impuținează, cu un murmur, nisipul din clepsidră. Făcea, de fapt, tot un autoportret pictînd un munte pe care se găsesc ruine romantice, lîngă o vale largă, și un fluviu care cade în cascadă sub un pod vechi, pierzîndu-se în cîmpie, luminos între umbre amenințătoare. Sînt umbre sau nori? Cerul e greu și o încordare nelămurită dă tîrcoale peste tot. **Peisaj de furtună**, explică Rembrandt, dar titlul e de prisos. Aproape totdeauna în peisaj el presimte sau caută furtuna. Cerul crispate, arbori cutremurați de vînt, nori violenți sau livizi, uneori aproape bestiali, un arbore orbit de un fulger sau de ultima rază de soare înainte de a fi acoperită de nori și o tensiune ciudată în aer, disperare?, durere?, totul, în loc să ne trimită în natură, ne trimite spre sufletul dramatic al lui Rembrandt. El se mărturisește chiar atunci cînd nu vrea. Se gîndește să deseneze o ploaie și iată că șoptește ceva despre destin. Se folosește de peisaje, ca și de portrete, pentru a se spovedi. Dincolo de umbrele norilor, e noaptea care înaintea mereu în autoportretele sale. Au existat oare acești arbori? A văzut Rembrandt acest cer? A întîlnit în plimbările lui această ploaie? Ele par amintiri din viața lui, nu din drumurile lui. Mai mult: ele par amintiri din viața noastră. Sînt sentimente convertite în peisaje. Amintiri care au căpătat forme de arbori, de pietre, de nori. Nu ne mai dăm seama prea bine cînd anume s-au petrecut toate astea, dar le-am trăit, nu de aceea ni se par cunoscute văzîndu-le prima oară? Și trebuie să înaintezi cu prudență prin această natură. E plină de cicatrici ascunse. Ploaia se amestecă cu singurătatea, iar arborii înfruntă nu numai vîntul, ci și destinul. Undeva, ascuns în umbră, cu nările dilatate, ca un Dionysos beat de abisurile tragediei pe care le simte în el, pictorul așteaptă, poate, furtuna să înceapă, ca un incendiu negru, în vîietul căruia risul sună teribil, iar zeii cad în genunchi.

În clipa cînd noaptea e gata să învaluiască totul, cerul se înseninează parcă din nou și Rembrandt e cuprins de o pace pe care n-am mai văzut-o de multă vreme pe chipul lui. S-a relaxat, nimic nu-l mai sperie. A trecut prin toate încercările. Acum poate fi liniștit. Chiar dacă e singur și în viață și în pictură. Celebru la mai puțin de treizeci de ani, a avut timp să înțeleagă ce înseamnă o lume care ar vrea ca artiștii să-i semene. Orașul care l-a condamnat pe Spinoza nu l-a cruțat nici pe el. Furtuna i-a luat totul, nu mai are ce pierde decît acest amurg iluminat și tragic în care e pregătit să accepte noaptea pe care a invocat-o mereu. Norii s-au destrămat și pentru prima oară, după multă vreme, soarele strălucește normal înainte de a coborî sub linia orizontului într-o noapte fără limite și fără speranțe.

Nu mai în privire a rămas aceeași umbră ciudată și caldă. Van Gogh a numit-o „tandrețe mîhnită” și a văzut în ea semnul distinctiv al lui Rembrandt.

OCTAVIAN PALER

Simple note

Veronica Micle în legendă (II)

Încercările mai serioase — și ele reduse — au venit mai tîrziu. Au venit după 1930 și au venit în fragmente și de multe ori contradictorii. Mă opresc cu precădere la capitolul: **Eminescu și dragostea**, din biografia lui G. Călinescu, din „Viața lui Mihai Eminescu”, fiindcă el este primul care încearcă să pună cu un temel ce îl este caracteristic raporturile dintre Veronica Micle și Eminescu, aducîndu-le însă cu judecățile la un anume unghi de privire și în ultimă analiză minimalizîndu-le, banalizîndu-le.

Citez: «D-na Virginia Gruber, fiica Veronicăi Micle, scrie într-un memoriu: „Mama a fost plină de viață, plină de farmec, frumoasă, dansa perfect și avea o voce superbă. În societatea aleasă pe care o vizita, din cauza acestor calități superioare făcea umbră întotdeauna celorlalte femei». Și G. Călinescu adaugă: „Privim fotografiile poetei și ne aflăm în fața unei femei, aici grațioasă, aici uscativă în tinerețe, cu proeminentele feței acute, îngroșate mai apoi și trivializate, cu o ofărîre în toate liniile feței, cu buze lungi, subțiri și supte, cu un vâl de lividitate și melancolie, ce urîțește fizionomia și o face antipatică. Iată dar femeia, plină de farmec, văzută într-o simplă fotografie, poate rău executată, cu subiectivitatea de neînălțurat a privitorului».

Lucrurile se cer intrucîva discutate, deși n-au, poate, o însemnătate aparte. Cred însă că undeva Călinescu greșește — și cine, în definitiv, e apărut de greșeală, cine nu l-a cunoscut într-o viață mierea amăgitoare la început ca să nu-i cadă victimă și fierea vinată mai pe urmă? — și mai cred că el iubea documentul și că-l subjugă, înconștientabil, fără să mai aibă migăloasă răbdare a documentării. Fiindcă este o deosebire netă între document și documentare.

Fără să am pretenția orgolioasă că spun ceva nou, pot afirma, în deplină cunoștință de cauză, că am avut întotdeauna conștiința că documentul cu cit e mai edificator și prevalează în limpezimile de care ai trebuință la un moment dat, închide drumurile, fără să pună pe un schelet carne și fibre, în vreme ce documentarea le continuă, ca să dea parcă duh umbrelor. Pentru Călinescu documentul era o ilustrare de exactitate, ca la orice istoric scrupulos, și o sursă de sugerări ca să poată esafoda cu scăpările minții și involburările fanatezei, savuroasele lui silogisme, cu care uneori desena o siluetă și dădea articulații și propulsări unei existențe, iar altele învia o lume. Și

e, natural, destul. Dar este clar, o frînă și o oprire, care pot duce la o excelentă literatură, niciodată însă la un neclătibil adevăr istoric.

Călinescu și-a pus întrebarea dacă Veronica Micle era sau nu frumoasă; și între prezumatul subiectivism al Virginiei Gruber — fiică a poetei — și impresiile lui, după studierea unei fotografii ori a mai multora (care tot documente sînt și tot cu subiectivitate le-a cumpănit, cum singur o recunoaște) trage concluzii negative.

Nu știu dacă faptul are, în fond, o importanță pentru altceva decît, eventual, pentru cine a fost sortit să ducă poverile unei frumuseți; iar pentru femeia respectivă — fiindcă se subînțelege că aici nu vorbim decît de frumusețea femeii — fiecă clipă a zilei stă la pîndă cu capcana ei, care poate să-i dea și o fericire pasageră, dar și o nefericire absolută. Cît despre cei care e îndrăgostit, care poartă în el și cu el, prezente, vii și foștoare toate absențele femeii iubite, fulgerările dorului și zumzetul dorinței, dulcea și etern rivnita licoare din otrava sărutului, — obsesia devorărilor, înfrigurările așteptărilor, spaimale întîzierii și ipotezele pierderii, ca într-o tranșă, dincolo de frumos și de urît, de bine și de rău, el nu vede nimic și pe nimeni decît ceea ce consideră că este întregirea lui, reveria după care tinjește ca un primitiv, ca un habotnic și ca un iluminat.

Așa că nici pentru Eminescu, în speță, n-ar fi jucat hotărîtor păreriile unora sau altora — dacă discuția ar fi existat în contemporaneitatea lui — cum era Veronica Micle. Doar atît: că ea era și că trebuia să fie; și de la ea rămîne strofa mărturisitoare:

Atît de dulce ești nebuno
Că le ești dragă tuturor
Cunosc femeii ce după ochii
Și după zîmbetul tău mor.

Și iată cum Eminescu, prins în amezișoarele virtuții ale iubirii, aduce idolului său care putea, desigur, să fie și efemer, dar și de durată, supremul omagiu ca a dezarmat pînă și invidia feminină — voind parcă să realizeze un proces de sublimare și un sufragiu de opinie general — ca să observăm cum se apropie foarte mult de păreriile Virginiei Gruber, despărîndu-se total de acelea ale biografului.

Oricum însă ne aflăm într-o zonă minată integral de subiectivitate și populată de relativități.

Nu este obligatoriu să-ți placă ceea ce place altora și nici ceea ce-ți place ție să placă și altora, necum tuturor. E o chestie de gust,

foarte gingașă, foarte complicată și foarte controversabilă, fluctuantă de la om la om, în care acționează atîtea surprinzătoare și varii imponderabile, un furnicar uluitor de înregistrări de-o secundă și de receptivității perfide și impalpabile care fac imposibile explicațiile, care exclud statornicirea unei reguli și care spulberă orice intenție legiferantă.

Cred însă că se poate vorbi, cu toată seninătatea, cu tot calmul și cu toată imparțialitatea despre frumusețea femeii în timp sau despre timpul unui tip de frumusețe. Ceea ce este cu totul altceva.

De bună seamă, alta era frumusețea din evul mediu, alta din Renaștere, alta cea a secolului al XVIII-lea și alta aceea a romantismului. Nu e nevoie însă să mergem atît de departe ca să ne convingem că vremea demolează statuetele și perimează genul de frumusețe — nu în sensul calendaristic, adică o femeie frumoasă peste care s-au așternut, generos, anii bătrîneții — ci numai din punctul de vedere al evoluției gustului, al criteriilor de apreciere, al educației estetice, al modelului. Și atunci îți trebuie o detașare de actual, efortul de a parcurge drumul înapoi, știința de a te transpune în miezurile epocii, în mentalitatea și spiritul oamenilor care alcătuiau societățile respective, — și cu capacitatea unei puteri de transfigurare care este indispensabilă, te poți întoarce din această expediție cu o opinie, cu o înțelegere și cu o dezlegare mai puțin străine de adevăr.

Din cînd în cînd, Cinemateca ne pune să vizionăm filmele de acum patruzeci sau cincizeci de ani și — val! — ce penibile au devenit cele mai multe dintre vedetele de odinioară, care ne-au fascinat și ne-au obsedit cu frumusețea lor adolescența și tinerețea. Instinctiv îți vine să închizi ochii ca să salvezi dintr-un adevărat simun ceva din vechile agoniseli și nu e recomandat să confruntem — care totdeauna va suprapune imaginilor tale durele linii de caricaturizare intervenite — după cum nu e bine să vezi la maturitate ori la apogeu de viață lectura cărților în al căror farmec indelebil și-al plimbat adolescența și prima tinerețe. Vei obține sigur ceea ce n-ai vrut: o răvășire, un înconfort interior, o spuzeală coclîță care va mișuna undeva, pe inimă și pe meninge, ca să capeti o senzație de vid și de mutilare.

Are în treaba asta o influență considerabilă și moda vestimentară — alta era frumusețea crinolinei în care nu vedeai nimic și te străduial să ghicești totul și alta este aceea a minijupeii în care se vede totul, fără să mai ai nevoie să presupui ceva — dar decisivă mi se pare evoluția gustului.

L. KALUSTIAN

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

Unsicherheit

Principalul aliat al SS-iștilor în stăpînirea milioanei de deținuți din lagărele de concentrare a fost **die Unsicherheit**, starea de nesigurăță.

Dacă deportații din toate țările Europei ar fi avut certitudinea că locomotivele ce goneau în beznă nu se vor opri decît la Birkenau, la mai puțin de un kilometru de cuptoarele crematoriilor, pereții multor vagoane ar fi fost sparte, trenuri întregi ar fi fost deralate, încercările de evadare s-ar fi ținut lanț, noaptea de noapte.

Dacă nesfîrșitele coloane de pe rampa de triere de la Birkenau ar fi știut că înaintea direct spre camerele de gazare, SS-iștii nu le-ar fi putut urni din loc chiar dacă ar fi dispus de munți de cravase și de toți ciinii-lup din lume. Folosirea mitralierelor ar fi însemnat panică, revoltă, iar transporturile soseau unul după altul, uneori cite trei într-o noapte.

Dacă toți **Häftling**-ii din mîile de lagăre de exterminare ar fi fost siguri că nu există altă cale de ieșire decît prin coșul crematoriilor, n-ar fi așteptat clipa fatală fără să-și răzbune morții, nu și-ar fi urmat calvarul fără să-și înfrunte călăii.

SS-iștii știau acest lucru și cu un cinism pervers, cu o perseverență diabolică au căutat și au reușit să creeze, să mențină, în lagărele de exterminare, o permanentă și chinuitoare stare de **Unsicherheit**, de nesigurăță.

Deși totul în jur demonstrează că ne aflăm în imperiul morții, că nu

sîntem decît niște cadavre vii, exista mereu cite ceva care ne strecură îndoiala în suflet: poate că totuși nu-i adevărat ce se spune, ce se aude, ce se crede.

Milioanele de deportați, îndreptîndu-se spre lagărele de exterminare s-au amăgit, pînă în ultima clipă, cu versiunea oficială că sînt duși în lagărele de muncă.

La Birkenau nu se mucea. De dimineața pînă seara priveam flăcările și fumul ce izbuceau pe coșurile crematoriilor. Dacă unul exclama „în curînd ne va veni și nouă rîndul”, se găseau imediat alți zece care să-l combată. „Dacă au hotărît să ne extermine, ce rost ar avea să ne mai hrănească?” Și într-adevăr, la Birkenau mîncarea, așa cum era, puțină, mizerabilă, se distribuia cu precizie matematică. Dacă o baracă era sortită exterminării să zicem la ora 19 și 30, iar mîncarea se împărțea la ora 19, distribuirea începea în tot lagărul la ora stabilită. După o jumătate de oră, în baraca condamnată se ordona încolonarea. Cîteva sute de **Häftling**-i continuau să infulece cu lăcomie din mers, puțină și mizerabilă mîncare iar ceilalți, pînă la o mie, se întrebau îngroziiți „ce se va întîmpla cu porția noastră?” Cum se va stabili cine a mîncat și cine nu, că doar nu exista nici o evidență nominală? Peste cîteva minute, în timp ce duba crematoriului frîna în fața barăcii, întrebările încemneau pe buzele innegrite brusce de spaima morții.

Despre cei care erau selecționați la Birkenau și trimiși în alte lagăre de concentrare se spunea că sînt duși într-o pădure din apropiere și exterminați. Dacă ar fi existat o asemenea certitudine nimeni nu s-ar fi prezentat pentru transpor-

turile care se alcătuiau, ar fi preferat „să intre în sîrmă”: era o moarte mai rapidă și mai ușoară. Dar SS-iștii selecționau **Häftling**-ii pe meserii și îi verificau prin sondaj: cei care da un răspuns greșit era călcat în picioare în fața tuturor. „Ce rost ar avea aceste examinări dacă nu i-ar duce să lucreze în meseriile lor?”, întrebau unii, și chinuitoarea **Unsicherheit**, nesigurănta privind soarta noastră, se amplifică.

Taia s-a prezentat într-un transport alcătuit dintr-un grup din cele mai selecte profesioni. Întreg lotul a ajuns la Mauthausen și a fost exterminat în carierele de piatră de la Gusen II.

În **Revier**-ul din lagărul **F** de la **Birkenau**, doctorul Thilo, adjunct al căpitanului SS dr. Mengele, făcea experiențe pe oameni vii. Le spunea că vrea să le dea niște pilule pentru a lăsa să se fortifice organismul. În realitate verifica efectul unor anestezice și medicamente. Se experimentau și diverse intervenții chirurgicale din cele mai riscante. Totul se făcea însă cu grijă. Pacientul era tratat pînă la închiderea plăgilor. După ce se completau pînă la amănunt fișele de observație, **Häftling**-ul era fericit pentru însănoșire personal de doctorul Thilo, i se dădea rația de mîncare pe o zi și, însoțit de un SS-ist, era trimis în lagărul și baraca din care plecase.

Pe drum, **Häftling**-ul se gîndea la argumentele cu care să-și convingă camarazii că dracul nu-i chiar atît de negru pe cît se pare. Efort zadarnic. Camarazii nu și-i mai revedea. Peste cîteva sute de pași intra într-o încăperă a crematoriului. Peste un minut, zăcea împușcat în ceafă, în fața unui cuptor.

OLIVER LUSTIG
fostul Häftling
nr. 112398

În apărarea moștenirii Ranetescu

● De ce apar falsificatorii? ● Între prejudecată și umanism, știința are o singură opțiune!

Exploatând starea gravă a sănătății unor semeni de-ai noștri, disperarea lor și a familiilor lor, speranțele acestora, FALSIFICATORII pun în circulație, sub denumirea de Ser Ranetescu... apă de la robinet încasind, în schimbul ei, sume mari de bani.

Iată două fapte:

1. Pentru sora sa, bolnavă de cancer, Valentina C., din București, procură o sticlă de 1 litru, cu S.R. (falsificat), pentru suma de 3.000 de lei!!! Cel care a înșelat-o i-a „indicat” să bea (?) serul cu lingura! Evident că, în atare condiții, nici nu putea fi vorba despre vreun efect pozitiv.

2. În cercetarea organelor competente, se află și un oarecare Ion Marin, născut în județul Buzău și domiciliat în București. El a vândut cu 4.000 de lei (!!!) o sticlă, tot de 1 litru de „ser”, lui Alexandru I., care a și decedat, între timp. Același Ion Marin a mai încercat să comercializeze „produsul”, noua sa victimă urmind să fie un cetățean din Craiova, acțiune ce nu i-a mai reușit deoarece la locul întâlnirii, în chiar casa lui Alexandru I., se aflau și reprezentanții ordinii publice, care l-au surprins asupra faptului.

Aceste falsuri sînt de un sinistru ce rar poate fi întilnit și apariția lor obligă luarea unor măsuri bine gândite.

Care este starea producției serului Ranetescu?

La 23 iulie 1979, deci la circa două săptămîni de la semnarea Protocolului dintre autor și M. S., acesta din urmă lansează o comandă, către întreprinderea de medicamente București, pentru o cantitate de 26 de mii fiole cu S.R. La 1 august 1979 se produce un nou lot de 40 de mii de fiole. De atunci și pînă la 23 septembrie a.c., deci vreme de o lună și jumătate, nici o comandă, pentru ca, în cea de-a treia, să se solicite alte 45 de mii de fiole. Apoi, la 1 octombrie, după numai 14 zile, să se ceară fabricarea a încă 120 de mii de fiole. Toate documentele, la care ne referim, provin de la cabinetul II al ministerului de resort.

În total, în perioada 23 iulie 1979 — 1 octombrie, același an, s-au fabricat, la cererea M. S., două sute treizeci și unu de mii de fiole de S.R. Știm că o serie pentru un bolnav este de 21 de fiole, înseamnă că 11 mii de pacienți au putut beneficia (teoretic) de prima treaptă a tratamentului.

E mult? E puțin? Nu putem preciza. Putem însă menționa că autorul serului prescrie o cură compusă din 3 și chiar 4 serii de injecții, ceea ce, socotind și pauzele de o săptămînă dintre ele, scade totalul bolnavilor de la 11 mii la circa 3.000. Cifra ni se pare importantă, fără nici un fel de discuție! Dar ne întrebăm și-i întrebăm și pe responsabili experimentului: în ce măsură și cine anume urmărește efectele ulterioare injecțiilor S.R.? Cine asigură și cum, continuitatea unui tratament început, pe întreaga durată a celor trei serii recomandate de autor? Există o astfel de evidență? Poate fi făcută ea publică?

Întrebările ni se par justificate deoarece, fiind vorba despre un experiment, asumat de Ministerul Sănătății, avem dreptul să cerem ca el să se desfășoare în condiții de rigoare științifică. Fiolele cu S.R. se eliberează în cantități variabile, în funcție de... bunăvoința celor care le dețin, la o unitate sanitară sau alta. Iată ce scrie, în acest sens, la data de 19 XI 1979, bolnava Eugenia B., din Iași: „Am primit prima serie de 21 de fiole, apoi o serie de 5 fiole, următoarea de 3 fiole și am ajuns să mi se dea și o singură fiolă. Oare acesta este tratamentul pe care doctorul Ranetescu l-a preconizat?”

Dar se mai întimplă și altceva: bolnavii care au obținut S.R. au fost nevoiți de regulă să caute pe cineva dispus să li-l administreze, însă fără a fi fost preveniți sau instruiți cum anume trebuie să se efectueze injecțiile (durata, unele precauțiuni, observarea stării generale a pacientului, gradul de toleranță a serului și așa mai departe). Nici despre asocierea S.R. cu unele vitamine nu am aflat să se fi dat indicații necesare la centrele la care se eliberează produsul.

Interesindu-ne la Ministerul Sănătății, ni s-a spus că numărul centrelor de unde poate fi ridicat S.R. a crescut la 11, dar că cererea a început să scadă, față de lunile precedente.

Nu avem posibilitatea de a verifica total aceste afirmații, dar o avem pe aceea de a constata, după scrisorile primite, că și după solicitările adresate întreprinderii de medicamente București, nu numai că interesul față de S.R. nu a scăzut, dar că cetățenii nu și-l pot procura pe căile stabilite de către M.S. Iată câteva nume de oameni care au adresat cereri în ve-

derea obținerii serului: Genoveva D., din Piatra Neamț, la data de 6 X, Ioan L., din comuna Gătaia, jud. Timiș, la 17 IX, Ion S., din aceeași localitate, la 18 IX, Grigore T., din București, la 8 X, Eugenia N., din Ploiești, Alexandrina B., din București, Ana I. A., din București, ambele la 8 X, Gh. S., din București, la 10 X, Valeriu G., tot din Capitală, la 4 X, Ion N., din Arad, Maria G., din Vadu Săpat, jud. Prahova, la 9 X. Majoritatea cazurilor citate sînt din cursul lunii octombrie, adică tocmai din acea lună în care reprezentantul Ministerului Sănătății ne asigură că cererile au scăzut! Apare evident că acțiunea de producere a serului nu este bine corelată cu necesitățile. De la Galați, un siderurgist, Al. S., bolnav de cancer pulmonar, ne scrie, printre altele: „Doresc să arăt public că forma pe care a adoptat-o Ministerul Sănătății pentru testarea serului Ranetescu este bună numai din punct de vedere administrativ, al completării formularelor, dar nu și al tratamentelor propriu-zise. În indicațiile dr. D. Ranetescu, pe care mi le-am procurat pe cale particulară, se arată cum să se procedeze în primele zile, cu privire la dozarea substanței și în funcție de greutatea corporală a pacientului etc., despre care, atunci cînd îi se dau fiolele, nu se spune nimic. Părerea mea este că s-a pornit de la un compromis, încă de la începutul experimentului și anume ca acesta să fie aplicat numai pe cazurile cele mai grave”.

„Subiectiv” și „obiectiv”

Deținem scrisori în care pacienții afirmă că starea sănătății lor s-a îmbunătățit, după folosirea serului Ranetescu. Ne dăm seama că poate fi vorba despre un subiectivism, în aprecierile unor bolnavi, dar ne întrebăm: cum poate fi altfel, decît subiectiv, o părere despre felul în care se simte cineva? Oare, în practica medicală obișnuită, atunci cînd se întocmește o anamneză, nu sînt întrebări pacienții cum se simt, ce anume modificări funcționale au constat, în ce perioade, ce i-a determinat să se adreseze doctorului etc. și nu se consemnează aceste răspunsuri în foile de observații pentru a fi interpretate? Dar, după efectuarea unui tratament, oricare ar fi acesta, după administrarea unei medicații, mai mult sau mai puțin consacrate, medicul nu cere părerea bolnavului asupra felului în care au suportat cura și nu se orientează, măcar uneori, după aceste declarații, modificînd, eventual, dozele sau renunțînd, pur și simplu, la un produs pentru a recomanda un altul, în funcție tocmai de modul în care pacientul l-a suportat? Cu ce pot fi mai obiective astfel de situații decît cele ale oamenilor care au recurs la serul Ranetescu?

O serie de medici oncologi cu care am stat de vorbă despre șansele S.R., despre propriile lor convingeri izvorite din ceea ce știu pînă acum despre produsul respectiv (păstrează, conform dorinței lor, tăcere asupra identității) au fost de părere că afirmațiile pacienților tratați cu S.R. sînt... subiective. Compoziția serului este cunoscută de ani de zile. Testările, de atunci, așa cum s-au făcut, au confirmat, afirmă acești medici, punctul de vedere al celor care n-au crezut în posibilitățile lui curative la vremea respectivă și nu cred nici astăzi, poate mai mult din dorința unei consecvențe cu orice chip decît din noi argumente. Preparatul actual mai conține și altceva decît cel vechi. A fost, cu alte cuvinte, îmbunătățit. Nu putem numi, din rațiuni ținînd de secretul oricărei nouități, substanțele aflate în medicamentul care aspiră de două decenii la calitatea de anticanceros, dar putem reproduce ce li se reproșează fiecărui în parte. Una din substanțe ar facilita metastazele, deși, într-o primă fază, conferă bolnavilor tratați o stare de euforie, care le lasă acestora impresia unui habitus îmbunătățit. Celălalt component nu este activ în maladia canceroasă, iar cel de pe urmă, și el cunoscut lumii medicale de la noi, poate fi fixat de organism ori eliminat, în cazul în care acesta își are deja un „depozit” propriu. Cu astfel de părieri, serul Ranetescu pare definitiv condamnat.

Se pune totuși întrebarea dacă, asociate, aceste trei componente nu se pot manifesta cu totul altfel decît fiecare, în parte? După știința noastră, situația nu ar fi unică...

Cine subscrie la o astfel de pledoarie?

Aceste rînduri pot părea, și nu vedem de ce am îndepărta o astfel de ipoteză, o pledoarie în favoarea S.R. Fără a deține un gir al specialității ele se vor doar însuflețite de o singură idee, măcar: dacă, totuși, la adăpostul bagajului de cunoștințe actuale despre cancer și terapia lui (terapia care a înregistrat remarcabile

progrese în lume ca și la noi, mai ales pentru cancerul de piele, leucemii, prostată, col uterin, ca și pentru cel de sîm, în anumite stadii) s-a instalat, în lumea medicală de la noi, o stare de automulțumire, care îi împiedică pe cei chemați să ducă mai departe aceste succese și pe alte căi, noi pînă la limitele neîncrederei, o stare care ne poate face să trecem cu ochii închiși pe lingă o posibilitate în plus de a atenua, dacă nu de a infringe definitiv, cumplita malădie? Oare o astfel de întrebare nu tulbură măcar somnul celor care resping serul Ranetescu, fără a-l testa corect? Somnul, măcar, dacă nu și convingerile lor științifice și profesionale! Nu punem la îndoială buna-credința a nici unuia dintre specialiștii care condamnă S.R., dar sîntem zguduți de dimensiunile încrederii lor în tot ceea ce s-a realizat pînă la ei, încredere care nu mai lasă loc nici unei alte ipoteze; sîntem intristați de o asemenea încredere, pentru că și în știință, ca și în artă, ca și în oricare alt domeniu de manifestare umană, automulțumirea reprezintă cel puțin o stagnare dacă nu chiar un regres, oricît de minor ar părea acesta. A dori mai mult astăzi decît ieri, ni se pare o atitudine conformă cu statutul oricărei ființe gînditoare, cum cumpăna dintre bine și mai bine ne apare ca un blazon de noblete sufletească și intelectuală, care trebuie să împodobească fiecare clipă de acțiune, atît în planul material cît și în cel spiritual al omului modern.

Cum poate fi vorba despre obiectivitate științifică în cazul de la Iași, amintit, sau în cel al bolnavei Elvira N., din Craiova, care ne scrie, printre multe altele: „...În luna septembrie a.c. ajungînd boala iradierii la maximum, adică scleroză musculară și edem de stază, am plecat din nou la Cluj-Napoca, la tov. dr. M. Bucur, pentru că mă trata de aceste efecte; cînd m-a văzut, pentru faptul că nu mă mai dusesem la control de cîteva luni, a refuzat să-mi facă vizita și mi-a propus să fac serul Ranetescu. I-am răspuns că eram deja la seria a doua. În momentul cînd a auzit a fost foarte revoltată, iar eu insistînd să fiu văzută de dînsa și tratată mi-a pus condiția, relatez textual: **dacă vreau să fiu tratată de dînsa, să merg la Craiova și să aduc o declarație din partea tov. dr. Paleacu Iudita, în al cărei tratament eram, precum că serul Ranetescu este un eșec, deoarece dînsa mai are cîteva ani de serviciu și nu vrea să-și piardă pensia**”.

Am recurs la un exemplu doar, din cele multe care pot fi date, pentru a atrage atenția și a ne mărturisii surprinderea față de „tratamentul” ce i se aplică serului Ranetescu, în lumea medicală. El nu beneficiază de aceleași condiții de țes-tare ca alte medicamente. Știm că S.R. este administrat intravenos (atunci cînd acest „amănunt” este adus și la cunoștință bolnavilor) dar nu am aflat că s-a încercat injectarea lui și intraarterial, așa cum se procedea cu alte produse, în eazul discutat pentru a se merge direct la tumoră. În Institutul oncologic din București, S.R. a fost acceptat doar pentru testarea lui pe animale mici (șoareci și șobolani) cu toate că acestora nu li se poate introduce intravenos și picătură cu picătură, așa cum a indicat autorul preparatului. Ni s-a spus că, la animale, serul se aplică pe tumoră și că rezultatele pot fi extrapolate și în maladia umană. Dar și aici ne îngăduim să avansăm o întrebare: **cancerul grefat unui șoarece este identic, sub toate aspectele, cu cel spontan, apărut la om? Cantitățile de ser administrate micilor animale, în funcție de greutatea lor corporală, sînt atît de precise, matematic precise încît, atunci cînd sînt calculate pentru un organism uman raportul să rămînă perfect și echilibrat? Se poate afirma, cu convingere, că eficacitatea serului sporește, în egală măsură, cu dublarea sau triplarea cantității ce se aplică cuiva, adică, cu alte cuvinte, că factorul matematic de înmulțire reglează, automat, toleranța și acțiunea terapeutică a serului?**

În aceeași ordine de idei, ne îngăduim să presupunem că dr. D. Ranetescu n-a reușit să ducă pînă la capăt formula serului său, ci s-a oprit undeva, pe traseul desăvîrșirii preparatului ce-l poartă numele. Poate că cercetările și realizările sale nu înseamnă decît un început de drum, un punct de plecare de la care nu poate fi exclusă posibilitatea obținerii unui medicament superior. Unde altundeva decît într-un astfel de domeniu își poate găsi o arie mai largă și mai generoasă de manifestare solidaritatea științifică ce trebuie să-l caracterizeze pe cercetătorul îndrăgostit de profesia sa și de semenii săi aflați în suferință? În locul actualului „experiment”, pornit parcă anume pentru a se potolici, sugerăm o consultare serioasă și sinceră a unui cît mai mare număr de specialiști (medici, farmaciști, biologi, chimiști ș.a.) care să se pronunțe, pentru început, asupra unui singur punct: serul Ranetescu are sau nu un viitor în rîndul medicamentelor anticancerose și, dacă această alternativă pare cît de cît probabilă, atunci să fie încredințat spre aplicare și perfecționare clinicilor de specialitate. Totodată, credem necesar să fie identificați și urmăriți, pe întreaga durată a tratamentului, acei pacienți care au apelat la S.R., opiniile lor să fie consemnate, împreună cu datele examenelor obiective, de laborator, pentru a se putea obține concluzii serioase, de la care să se meargă mai departe pînă la stabilirea „statutului” seru-

lui Ranetescu. Știm că, în prezent, există chirurgia, radioterapia, chimioterapia, și că fiecare dintre ele acționează, cu un grad de eficacitate, în anume cazuri. Mai știm că în medicina modernă a apărut așa-numita polichimioterapie, în care sînt asociate mai multe medicamente. Se preocupă cineva, dintre cei angrenați în experimentul Ranetescu, de aplicarea serului creat de medicul numit, cu citostaticele, de exemplu? Poate figura S.R. într-o „schemă” de acest gen? Este de așteptat ca S.R., alăturat altor metode de tratament anticanceros, să se comporte mult mai bine decît atunci cînd constituie unicul mod de combatere a malădiei? A probat sau are de gînd cineva să ridice și să încerce rezolvarea acestei ipoteze? Argumente favorabile există: serul, o afirmă farmacologia, are o toxicitate foarte redusă, practic nulă, genul de efecte secundare, care pot apărea după administrarea unor cantități foarte mari, este diferit față de efectele produse de citostaticele devenite clasice. Se mai știe că cine a făcut o intoxicație cu citostatice (boala citostatică) poate tolera S.R. fără riscuri, dovadă că însuși Ministerul Sănătății tocmai pe acești bolnavi îi admite la tratamentul cu S.R. Și atunci, de ce nu se apelează la ambele tratamente simultan, îndepărtîndu-se, astfel, abuzul de citostatice și acumulîndu-se o experiență, care se poate dovedi utilă? Analizele de laborator recente, ca și altele, cu mult mai vechi, au demonstrat că principalul component al serului are tropism pentru celulele cancerose și este, în mod cert, nociv pentru ele, dar cei care contestă valoarea medicamentului nu se referă tocmai la componentul respectiv și pe care nu-l numim din rațiuni lesne de înțeles.

„Minuni în vremea noastră nu văd a se mai face”

Despre cazurile de vindecări cunoscute și din relatările revistei noastre, ni s-a spus că ori au fost întimplătoare ori n-au fost cancre. De ce să credem, atunci, că toate vindecările obținute prin bisturiu, radioterapie sau citostatice erau, indubitabil, cancre? Cine ne poate da o asemenea garanție? Cunoaștem două cazuri, despre unul s-a și scris în paginile „Flacărilor”, în care pacientele au abandonat, după folosirea S.R., corsetele pe care le purtau pentru protejarea coloanei vertebrale. Ambele paciente fuseseră diagnosticate și tratate la Institutul oncologic București, dar fără rezultate pozitive. Admițînd că a fost vorba despre cazuri „minune” ne întrebăm și îi întrebăm și pe specialiști: oare astfel de „minuni” nu merită să fie și ele studiate, explicate, demitizate? Nu cumva s-ar putea „reproduce” minunile, pe căile cercetării? Nici acesta nu ar constitui un caz unic în lumea științelor, omul dovîndu-se capabil să reproducă și alte fenomene de care, pînă mai ieri, se temea și în fața căroră se și închina. Dacă s-ar raporta o „minune” la alta, nu s-ar ajunge și la concluzii, la generalizarea unor cauze cu efecte cunoscute? Ne-am propus, la începutul acestui articol, o incursiune privind stadiul actual al experimentului Ranetescu și, pornind de la o cruntă realitate: falsificarea produsului, am ajuns la o pledoarie care poate părea, mai ales oamenilor de știință, o pledoarie sentimentală. Așa și este. Dar nu în exclusivitate. Nu, deoarece falsificarea unui medicament nu are nimic sentimental în ea, ci tragic, nefast, revoltător. Ea probează nevoia preparatului și absența lui. Aceste două ultime realități o creează pe cea dintîi. Pentru a remedia o atare stare de fapt, recurgerea la orice argument, fie el și sentimental, se justifică plener. Dar pentru ce se luptă medicina și practicienii ei? Nu pentru viață? Iar viața cum poate fi altfel decît bazată pe sentimente (așa se și naște dealtfel!) și susținută de rațiune? Fie ca opțiunea noastră să incline, de data aceasta, spre afecțiune, sentiment ce nu poate fi străin nici medicului care și-a ales (presupunem) profesia din pasiune (tot un mobil sentimental, deci!) dublîndu-și-o cu știință și interes științific permanent viu, pentru a-și putea servi nobila-i indeletnicire. Or, aceasta nu se poate realiza legînd, fără nici o posibilitate de scăpare, ideile preconceptuate de mecanismul gîndirii creatoare și de cel al acțiunii îndrăznețe. Orice lucru trebuie să se întimplă o dată pentru întîia oară. Altfel nu se poate concepe ideea de progres. Altfel, zilele ar semăna între ele, ducîndu-ne la disperare. Facem aceste observații pentru a promova gîndul, ce pare acum împotmolit, că noul se poate ivi în orice moment în fața ochilor noștri nepregătiți și că închizîndu-l, din oboseală, teamă sau plictis, ori făcîndu-ne că-i închidem rîscăm, și un mai uriaș risc nu credem să existe, să trecem pe lingă acel nou eu care să nu ne mai întîlnim niciodată. Nu vrem să spunem că medicamentul propus de dr. D. Ranetescu este însăși scîlpirea de geniu a unei secunde pămîntene, ci doar că el poate constitui ipoteza de bază, pe care să se întemeieze o clipă de speranță, o clipă raportată la existența imensă a vieții, pe care nimeni nu are dreptul să o ignore!

EMANUEL VALERIU ■

Ancheta „Flacăra“ (II)

Ce a însemnat anul 1979 pentru sportul românesc?

Incerind să găsim răspuns la întrebarea de mai sus, am dat cuvîntul, săptămîna trecută, reprezentanților federațiilor de nataje, baschet, lupte, box și volei. Continuăm astăzi publicînd partea a doua a anchetei, înfățișînd răspunsurile primite de la federațiile de judo, scrimă, atletism, tir și handbal.

6 La Federația Română de Judo, scurtă discuție cu Anton Muraru, secretar responsabil.

— A fost un an bun, a fost un an rău, tovarășe Muraru?

— Cred că nu exagerez cu nimic afirmînd că a fost cel mai bun an al nostru. Avînd în vedere că federația s-a înființat în 1968 și că ea are activitate competițională din 1969.

— Pe ce vă bazați cînd spuneți ce spuneți?

— Pe câteva argumente limpezte. Mai întîi, în 1979, echipa României a cîștigat, pentru prima oară, Balcaniada, învingînd formația iugoslaviei, bine cotată pe plan european. În aprilie, la Atena, judokanii români au cucerit 14 medalii, din care 3 de aur, prin Nicolae Vlad, Iacob Codrea și Iosif Pal. Sportivii noștri s-au mai comportat remarcabil la Turneul „Prietenia”, unde Mihai Cioc a obținut locul 1, iar Liviu Șerban, locul 3, la un foarte puternic turneu în R.F.G., în noiembrie, la München, unde s-au înscris și 70 de concurenți la o categorie și unde Nicolae Constantin a ieșit primul.

— Din câte știm, judo a avut anul acesta și campionate europene și mondiale. Așa-i?

— Da. Europenele au fost în mai, la Bruxelles, iar mondialele, în decembrie, la Paris. La ambele competiții am aliniat cîte 6 sportivi. La europene, Nicolae Vlad la semișoară și Mihalache Toma la semimijlocie și-au adjudecat medalii de bronz, în timp ce la mondiale, 2 români au ocupat locul 5.

— Nu-i cam puțin?

— Consider că, pentru început, e bine.

— Adică?

— 1979 a fost anul consacării judokanților noștri în arena internațională. Față de numărul mic de sportivi legitimați, sub 15 mii, repet că rezultatele, din marile competiții au fost cel puțin satisfăcătoare. Ele au răsplatit condițiile excelente pe care le-am avut, în permanență, la dispoziție.

— Tovarășe Muraru, la ce categorii stau mai bine judokanii români?

— La cele mici. Simțînd acest lucru, federația a lansat, cu puțină vreme în urmă, o amplă acțiune de depistare și selecție. Dintre cei descoperiți cu această ocazie, un cuvînt de laudă merită tinărul Mihai Cioc, 18 ani, Dinamo Brașov, care a izbutit în 1979 cîteva isprăvi, între care medalii de aur la Miskolc, la Split, la Praga și la București, ultima la internaționalele noastre de tineret.

— Trebuie să recunoaștem că, dintre judokani, noi am auzit cel mai des de numele lui Arpad Szabo, pe care dumneavoastră nu l-ați pronunțat! Ne-ați putea explica de ce? S-a retras cumva Arpad Szabo din activitatea competițională?

— Nu s-a retras dar, operat fiind, în urma unor disjunții repetate la umăr, a fost silit să întrerupă, vreme îndelungată. A reintrat în august 1979 și a ocupat un remarcabil loc 5 la mondiale. Dacă arbitrii nu l-ar fi frustrat de victorie în meciul cu francezul Rey, meci pe care l-a dominat clar, Szabo s-ar fi întors acasă cu o medalie. În orice caz, el rămîne unul din oamenii de bază pentru Jocurile Olimpice de la Moscova la care noi sperăm, deși ne vom afla la prima participare olimpică, să cucerim cel puțin o medalie.

— Care ar fi, excluzîndu-l pe Arpad Szabo, ceilalți pretendenți pentru Moscova?

— În general, spre a nu fi surprinși de vreo indisponibilitate de ultim moment, am urmărit să formăm cîte 2 sportivi pentru fiecare categorie. Astfel, ca să mergem la Moscova, Szabo va trebui să-l depășească pe Ion Domnar. La 71 de kilograme, concurează cu șanse aproximativ egale Cornel Roman și Nicolae Vlad. Iar la 86, Mihalache Toma și Constantin Gotcă. Pe ei, pe Nicolae Constantin, pe alții, conțîm în ambiția noastră de a cuceri, la Moscova, cea dintîi medalie olimpică din istoria judoului românesc.

7 Dionisie Teșpan deține funcția de secretar responsabil al federației de scrimă.

— Tovarășe Teșpan, avem bănuiala că veți fi de acord cu noi că, din punct de vedere al scrimii, anul care tocmai s-a încheiat n-a fost prea fructuos. Ce ziceți?

— La ce vă gândiți cînd faceți o astfel de afirmație? Întrebîndu-vă, nu înseamnă că sint de altă părere?

— Atunci?! Poate că n-ar strica să întrebăm noi și să răspundemîi dumneavoastră, bine?

— Da, a fost un an mediu, din cauza schimbării generațiilor. Nu toate rezultatele au fost mulțumitoare, tocmai din această pricină.

— Mai spuneți-ne o dată, care ar fi această pricină?

— 1979 ne-a prins în plină schimbare de generații. Am analizat însă, cu luciditate, cauzele eșecurilor din 1979 și considerăm că am luat toate măsurile necesare pentru ca scrima românească să fie

bine reprezentată la Olimpiada de la Moscova.

— O clipă, mai e pină la angajamente! Ce-a însemnat anul 1979 pentru scrimă, concret?

— Fetele de la Steaua au cîștigat, în martie, la Torino, Cupa Europei la floretă. Anul deci a început bine. În plus, reprezentativele noastre au dominat Jocurile Balcanice, juniorii obținînd 8 titluri din 8, iar seniorii 7. La mondialele din Australia însă trîgătorii români n-au reușit mare lucru. Doar un loc 4 la sabie, un loc 5 la floretă fete și cîteva clasări onorabile în concursul individual.

— Anume?

— Ion Pop, locul 7-8, la sabie, și Petru Kuki, locul 9-12, la floretă.

— Chiar dacă a trecut de atunci atîta timp, ați putea explica eșecurile acelea?

— Din punctul nostru de vedere, au fost niște campionate ghinioniste! La sabie, băieții au pierdut argintul la o tușă, în fața Italiei! La floretă fete, la fel, n-am urcat pe podium tot din cauza unei tușe, ratată contra Poloniei! Tot la proba asta de la 8-6 cu Polonia, s-a ajuns la 8-8 și fetele noastre au fost depășite la tușave-raj! Ion Pop a fost la un pas de a intra în finală, fiind egalat de la 9-7 și pierzînd și situația de prioritate ofensivă!

— O tușă aici, tovarășe Teșpan, o tușă dincolo, se adună! Cert e că, în Australia, trîgătorii români au dezamăgit, așa-i?

— Ei au comis unele greșeli de ordin tactic și au dat dovadă de lipsă de concentrare în momentele cheie.

— Bun, să mergem mai departe. Ce s-a întîmplat la Universiadă, următoarea mare competiție?

— Marin Mustață și echipa de spadă s-au clasat pe locul 3.

— Puțin, foarte puțin față de pretenții, ce părere aveți?

— Oboseala de la mondiale și-a spus cuvîntul.

— Ce și-a propus scrima pentru Moscova?

— 2-3 medalii, între care una de argint.

— Juedcînd prin prisma unui 1979 slab, noi vom îndrăzni să-l caracterizăm astfel, credeți că obiectivul va fi respectat?

— Nu credem, sîntem convinși. 1979 a fost un an de rodare, de călire, iar rezultatele unei munci serioase, temeinice se vor vedea în 1980, la Olimpiadă. Considerăm că avem șanse la sabie, la floretă fete și în mai multe probe individuale.

— Prin cine la individual?

— Oricare din fete. Plus Pop, Mustață, Kuki, Popa, alții.

— Tovarășe Teșpan, vorbeați mai de vreme despre o primenire de generații, iar numele pe care le-ați pronunțat, Mustață, Kuki, ca și Moldovan, Țurcan, include la capitolul oricare dintre fete, sint binecunoscute iubitorilor sportului și încă nu de azi, de ieri! Cum vine asta?

— Eu rămîn la părerea că trîgătorii noștri abia în 1979 au cîștigat mult în maturitate. Ei au învățat ceva din eșecurile anului trecut. În scrimă, un trîgător bun se formează greu, printr-o muncă asiduă, capitol la care federația n-a făcut concesii. Avem antrenorii inimoși, care lucrează din greu, intrucît în disciplina noastră nu-i ca în altele, să stai cu fluierul în gură și să spui, fă asta, fă aia!

— Așa o fi, nu vă contrazicem. Apropo, în ce sporturi antrenorii stau cu fluierul în gură?

— La nataje, de pildă, sau la volei.

8 La Federația Română de Atletism, o mai veche cunoștință a noastră, profesorul Emil Jecu, secretar responsabil.

— Cum e tovarășe Jecu, sinteți mulțumit de rezultatele din 1979?

— Nu pot contesta cîteva performanțe, dar nu-s mulțumit pe deplin.

— Ce rezultate nu puteți contesta?

— O serie de sportivi, fete mai ales, au fost la înălțimea așteptărilor, confirmînd încrederea acordată și minunatele condiții puse la dispoziție. Înainte de toate, Eva Zörgö Raduly a confirmat, aruncînd sulița la 67,20 metri, al treilea rezultat al probei din toate timpurile. Fetele, în general, s-au comportat mai bine decît băieții, ele ocupînd, pe merit, locul 5 în finala Cupei Europei. Cîteva indisponibilități mă determină să privesc cu îngrijorare sezonul de primăvară și, în perspectivă, Jocurile Olimpice.

— La cine vă referiți?

— Doina Anton a fost silită să întrerupă activitatea competițională, urmînd să devină mamă. Natalia Mărășescu are de suportat o suspendare din partea Federației internaționale. Noi am făcut toate demersurile necesare, am înaintat o întîmpinare forului continental, arătînd că Natalia a urmat un tratament medical, vindicîndu-și un traumatism la genunchi. Sperăm că Federația internațională va reveni asupra deciziei sale. Pină atunci, Natalia se antrenează la club.

— Ca și Argentină Menis?

— Exact. Menis continuă să se afle în vederile noastre pentru Moscova dar, la

cerere, i-am permis să se pregătească la club, la Dinamo.

— Să rămînem cu discuția la fete. Vă ascultăm.

— Florența Țacu, 65,06 la disc, a avut un an bun. Ne mai legăm speranțe de Maricica Puică, de Fița Lovin, de Cornelia Popa, de Mihaela Loghin, de Mihaela Dumitrescu și, firește, de ștafeta 4 ori 400. Oricare din ele poate puncta la Moscova, cu șanse de a cuceri medalii.

— Trecînd la băieți, să începem cu Ilie Floroiu, dublu campion mondial universitar. Ce-i cu Floroiu?

— Se pregătește, cu seriozitatea și rivna ce-l caracterizează. La Olimpiadă, conștientul va alerga, după toate probabilitățile, 10 mii și maraton. Ne punem mari nădejdi în Paul Copu și în Horia Toboc, nu-i uităm nici pe Vasile Bichea, ca și Copu, la 3 mii obstacole, nici pe Adrian Proteasa și Daniel Albu, ambii la înălțime. Oricare din ei poate urca pe podium.

— N-ați pomenit nimic de Carol Corbu, s-a renunțat la el?

— Nu. Dată fiind vîrsta lui, avem, firește, unele rezerve, dar vom fi foarte bucuroși să includem în lot un Corbu în formă, bine pregătît. Asta depinde numai de el.

1979 i-a adus multe satisfacții Evi Zörgö Raduly. Aruncînd sulița la 67,20 metri, ea a obținut cea de-a treia performanță din istoria probei, înscriindu-se totodată pe lista celor mai îndreptățite candidate la o medalie olimpică.

— Tovarășe Jecu, în urmă cu un an, cînd ați devenit secretar responsabil al federației, ne-ați acordat un amplu interviu în care, între altele, ați avut unele formulări critice la adresa atmosferei existente atunci în atletism. A trecut, cum spuneam, un an, s-a schimbat ceva?

— S-a schimbat, dar nu într-o măsură care să mă mulțumească pe deplin. Se muncește mai temeinic, atmosfera e parcă mai destinsă, mai puțin poluată de intrigă și vorbe cu mai multe înțelesuri, dar rămîne destul loc pentru mai bine.

9 La Federația Română de Tir, l-am avut ca interlocutor pe Viorel Manciuc, secretar responsabil.

— Tovarășe Manciuc, v-am ruga să vă referiți la începutul discuției la probele de trap și țintă mișcătoare.

— Adică, s-o luăm cu ce-a fost mai rău în 1979? De ce?

— Ca să lăsăm la sfîrșit prilejurile de laudă, ce ziceți?

— Fie. Nici la talere aruncate din șanț și nici la mistreț nu avem încă valori consacrate, ca în alte probe. Tinerii în care am investit multă speranță, Gheorghe Tomoiaș, Ion Mihai, chiar Mihai Ispășiu, n-au confirmat, ultimele lor sezoane fiind neconvingătoare.

— Care credeți că a fost cea mai de seamă realizare a tirului nostru în 1979?

— Modul în care s-a muncit. Cu trageri de inimă și responsabilitate. An preolimpic, 1979 a fost mai încărcat decît cei 2 dinainte, dar sportivii au răspuns bine solicitărilor, reușind o serie de victorii remarcabile și o serie de rezultate de valoare.

— S-auzim.

— Stan Marin a ieșit al doilea la europenele de la Lvov, la pistol viteză, în vreme ce Ion Corneliu a cîștigat aceeași probă în marele concurs „Benito Juarez” din Mexic. La pușcă, armă liberă, 3 ori 40 de focuri, la Bratislava, Ilie Codreanu a tras 1165, nou record național.

— Vă întrerupem un moment, rugîndu-vă să ne explicați ce vrea să însemne 1165 la pușcă liberă. E mult, e puțin?

— Dacă am să vă spun că Olimpiada de la Montreal s-a cîștigat, la concurența respectivă, cu 1162, ajunge?

— Firește că ajunge. E vorba despre Olimpiada la care tirul nostru s-a comportat sub așteptări?

— Da. În 1976, tirul n-a luat nimic. În 1980 el va lua cel puțin 2 medalii. La pistol viteză, probă dominată de români în 1979, avem cele mai mari șanse, dar nu

Aici se încheie, stimați cititori, ancheta noastră întocmită la cumpăna dintre ani. Ea a trecut în revistă, lesne de numărat, 10 discipline sportive, toate olimpice, 10 federații. Din dorința de a vă oferi o radiografie cit mai exactă, o oglindă cit mai fidelă a realității din sportul românesc, ancheta a evitat, în mod deliberat, cit sporturile care au înregistrat în 1979 performanțe strălucitoare (gimnastică, caiac-canoe), cit și pe cele care s-au mulțumit cu rezultate mărunte (fotbal, ciclism), alegînd 10 federații a căror activitate a cunoscut anul trecut și victorii de anvergură și înfrîngeri usurătoare.

În linii mari, se poate spune că 1979 a fost un an bun pentru sportul românesc, pe care statisticele îl plasează, calculînd rezultatele din marile competiții ale anului (13 campionate mondiale, 5 europene etc.), pe locul 5 în lume, ca număr de puncte și număr de medalii. Fără îndoială că 1979 a fost, repetăm, un an bun, în care s-a muncit, cu puține excepții, temeinic și responsabil, întreaga noastră mișcare sportivă înțelegînd și, cel mai adesea, reușind să răsplătească prin sudoare și seriozitate minunatele condiții pe care partidul și statul i le-au pus, în permanență, la dispoziție.

Locul 5 în lume reprezintă, fără îndoială, o poziție care onorează. Onorînd, ea și obligă în același timp, cu atît mai mult cu cît ea se cere confirmată în acest an cînd, după cum se știe, performeri de pretutîndea se vor reuni la Moscova, în cadrul Jocurilor Olimpice. Cu temeinicie, cu profesionalism, cu dăruire, cu modestie, sportul românesc are datorită să pregătească la cel mai înalt nivel al exigențelor participarea olimpică, reperînd la Moscova noi succese de răsunet, menite să completeze tulburătorul tablou al realizărilor cu care România socialistă se prezintă azi, cu fruntea sus, cu mîndrie și demnitate, în fața lumii întregi.

Conform obiceiului, înainte de a serba, autorul anchetei ține să mulțumească tuturor celor care au răspuns solicitărilor sale, urîndu-le totodată „La mulți ani!”

Anchetă realizată de I. OVIDIU

Castanii...

din fața cofetăriei de pe terasa de la Vilcea îi știu demult. Destul de bătrini, sint și-acum îngălbeniți, în soarele de toamnă. Altădată, era pe-aici locul de promenadă, de tras la fit al liceenilor și de ochi săgetați pe conchiste. Au mai rămas pe pavajul din băutura prăvălică, amintire înșelătoare și pretențioasă, citeva mese metalice străjuite de

umbrele multicolore și de hirdaiele cu leandri. La una din ele, o domnișoară cu picioare înalte incontinuu nervos bite și ochi afundați în făietura frumoasă (mi se pare verzi), domină fără vorbe, doar cu privirile — străpungere rafinată — și cu genunchii rotunzi de sub masă, ampresarea tinărului ce o tot servește: cu „Pepsi“, cafea și nu știu ce bulină. Surprinzător că nu fumează. Cavalerul, probabil ca s-o cucerească, i-a cumpărat conduri albastru colorați, 25 de lei perechea, ce scot boturile de poveste din zănel în care sint împachetați. Cohorta frunzelor căzute se joacă cu vântul, alergând pe terasă... O frunză pirguită nimește foșnit în poala domnișoarei, care se înfioară:

— Ah!... Orașul are amintiri multe, ca orice oraș. Mă refer la turnee. Poți ajunge și de la Calimănești, dintre munți, unde vizitatorii rebegiți de ape sint infoliați a terapeutică, cu desele autobuze în care țărani își păstrează biletul de călătorie între dinți — solz de pește muzical, foaie de porumb cu mătase...

Soarele bate în cruciș, încălzind moale atit copilăria cit și bătrânețea. Soarele le mele doarme, probabil, pe poante... E greu să faci în pat grand-ecart, dar mai știu...

„Terasa“, vechiul restaurant, străjuind vechia promenadă, se renovează. Moloz și la „Gambrius“. Deși toamnă, nu mi-rosea a zăiafet. Poate unde este și dimineață. Altădată, la ora asta, intram cu vagonul în gară. Fie că veneam dinspre Podul Olt, coborând; fie că urcam de la Piața tot Olt.

Pe zăpadă așezată — ou sunt les neiged d'antant?... — pe trimbe înteleite care incau terasamentul, nu și visurile noastre: sau pe soarele care epuizase dragostea cu strugurii — ca cel de azi — ne întâmpina totdeauna seful de gară, Niteșcu. Omul acesta, prieten tragic al actorilor, cu o figură de pastor benedictin, iubind teatrul cum puținii civili am întâlnit, nu știu cum a făcut să nu piardă nici o sosire de trupă teatrală tot timpul cit a condus destoinic stația Rimnicu-Vilcea.

Iarna, cărbuni din belșug; vara, apă; vagonul tulumbat, spălat, răcorit de zăduful incins — să innebunești — metalic; acumulatori pentru lumină; plasat la barieră, ceasornic, spre „Adriani“, pentru descărcare. Înlesniri impresarului ca în nici o altă stație de pe tot traseul. Bun, „ău, n-a fost spectacol la Vilcea pe care să nu-l împărtășească. Nefăcând diferență, și totuși nuanțând-o, de la Marțoara Voiculescu la Natalița Pavelescu, de la Pizone la maestrul Nottara... Vinul bun scâldea serile de teatru, brașoavele se depănau serpentine până către zori, cind tot domnul șef atasa, personal, vagonul la garnitură, pentru cea mai favorabilă ajungere în localitatea următoare, saluând despărțirea, alunecarea pe șine, cu șapca ridicată și mărturisiri că ne așteaptă cu aceeași bucurie viitoarea sosire.

Pentru... histrionii acelor vremuri, care-si făuseră din freamătul teatrului crezul sufletului, pe unde-oi fi, scumpe domn-șef, aplauze!

GABY MICHAILESCU

În industria turismului e obligatoriu să-ți faci iarna car și vara sanie

Industria turismului este o ramură relativ nouă în cadrul economiei naționale, cu toate că de foarte mulți ani turismul s-a practicat pe meleagurile noastre. Sarcinile ce se pun astăzi celor care și-au făcut din turism o profesie sint cu totul altele față de anii trecuți. Din aceste motive am căutat, împreună cu câțiva factori de răspundere care activează și în aceste zile de iarnă în stațiunea Eforie-Nord, să descifrăm unele aspecte ale acestei meserii. De la început, subliniem că discuțiile le-am purtat separat cu interlocutorii noștri, dar le-am unit într-un singur articol, deoarece problemele acestor oameni sint identice și au, în ultimă instanță, un singur scop: satisfacerea deplină a exigențelor celor care vin să se odihnească în stațiunea unde ei își desfășoară activitatea.

Să facem prezentările: **Marilena Ionescu, responsabilă Hotelului „Bran“; Gheorghe Ioniță, responsabilul Hotelului „Europa“; Gheorghe Furugiu și Mihai Croitoru, șefii restaurantului din incinta Hotelului „Europa“.**

— De ce ați îmbrățișat această meserie, ar fi prima întrebare la care aș dori să răspund cei doi responsabili de hoteluri.

— Gh. I.: De mic copil am fost crescut de părinții mei cu sentimentul dragostei pentru om, motiv ce mi-a îndreptat pașii spre această meserie.

— M. I.: Totdeauna mi-a plăcut să studiez limbi străine. Nu am luat examenul la filologie și am venit aici mai mult din dorința de a învăța multe, cit mai multe limbi străine. Iubeam oamenii, dar la început nu credeam că această indeletrică are trăsături cu litere de aur pe firmamentul ei: dragostea și respectul față de semenii. Fără prea multe cunoștințe în ale slovelor străine mai merge, dar fără dragoste pentru om n-ai ce căuta în munca hotelieră.

— Vai, cit de frumos și emoționant vorbiți, dar ce crudă este de multe ori realitatea. Pici de oboseală, ești venit de la drum, recepționarul are camere, dar nu te iubește. Cred că nu vă sint necunoscute asemenea situații.

— Gh. I.: La noi în stațiune asemenea practici nu mai există, deoarece sintem supuși unui dispecerat central. Asta nu înseamnă că nu știm de asemenea întâmplări care se întâlcesc, cel mai adesea, la hotelurile de tranzit.

— Ce-i de făcut?

— M. I.: Am zece ani de meserie și lini pot permite să emit păreri. Cred deci că cei care sint primiți în școlile de pregătire a viitorilor hotelieri trebuie trecuți prin serioase și severe teste. Cine nu înțelege și nu este capabil să-și iubească aproapele nu are ce căuta în munca hotelieră. Nu sint străină că unii recepționeri speculează camerele goale, în pofida faptului că solicitanții sint de foarte multe ori în situații de disperare. Asemenea lucrători n-au ce căuta în rețeaua hotelieră și trebuie îndepărtați fără nici un fel de menajamente.

— Hotelurile în care lucrați dumneavoastră au o situație specială, în sensul că primesc foarte mulți străini. Această realitate, după părerea noastră, nu vă ușurează ci, dimpotrivă, vă amplifică responsabilitățile. Cum lucrați, cum faceți față exigențelor turiștilor străini?

— Gh. I.: „Europa“ este un fel de Turnul Babel al zilelor noastre. Avem serii cind pe culoarele hotelului poți auzi pină la 12 limbi străine. Este lesne de înțeles că fiecare turist vine cu obiceiurile și tabietul țării sale. La început ne-a fost destul de greu. Una vrea francezul, alta dorește italiaanul, cu totul altă mentalitate au nordicii. În primii ani am căutat să aflăm care sint preferințele fiecărui turist și ne-am orientat comportamentul în funcție de acestea. Să știți că nu este un lucru ușor.

— Vedeți, dacă ne gândim bine, aici la Eforie-Nord, ca în oricare loc turistic din țară unde vin și turiști de peste hotare,

sarcinile celor din rețeaua hotelieră capătă dimensiuni nebănuite. Dacă se întâmplă ca un turist străin să plece nemulțumit, acasă el nu spune că în hotelul X din România a fost prost servit, ci generalizează și socotește îndreptățit să spună că în România turismul lasă de dorit. Sinteți conștient de această situație?

— M. I.: Mai incupe îndoielă? Hotelul în care lucrez eu are un profil poate mai dificil decit „Europa“. Avem contracte forme cu două agenții de turism din R.F. Germania care înseamnă cam 250 de turiști pe serie. Agenția T.U.I. este principala noastră client, din care motiv la Eforie-Sud se află un reprezentant al agenției. Cind nu te aștepi, acesta vine în control, pentru a nu mai vorbi de faptul că firma T.U.I., pe timpul sezonului, ne testează lunar.

— Cum, adică, vă testează firma T.U.I.?

— Voi enumera numai câteva capitole: amabilitate, corectitudine, informații, curățenie, instalații sanitare, limba germană. Pînă acum am ieșit bine, ceea ce înseamnă că cele trei stele ale Hotelului „Bran“ și-au justificat încrederea.

— Să facem o mică pauză și să ne îndreptăm privirile către cei care răspund de restaurantul „Europa“.

— M. C.: Dacă ne gândim bine, este impropriu să spunem că noi lucrăm la un restaurant, deoarece un restaurant presupune o sală intimă, cu locuri limitate. Noi servim cite 1 200 de turiști pe serie și sintem orice, numai restaurant nu. De aici decurg nemulțumirile, atit din partea străinilor cit și din partea consumatorilor interni. Noi facem sau căutăm să facem totul, dar din păcate lucrurile nu se desfășoară așa cum dorim. Vin turiști din toată Europa cu gastronomia și gusturile lor deosebite față de cele ale noastre. Trebuie să ținem perfect cumpăna și, cu multă, foarte multă amabilitate, să le deschidem gustul pentru bucătăria românească. La acest capitol socotim că rețetarul este deficitar. Trebuie urgent revăzut. Bucatele specifice românești să se numească curat, pe limba noastră, și să nu ne fie rușine să le zicem așa cum se numesc. Există o psihologie a clientului, mai ales a celui de peste hotare. Îl intrigă o denumire care lui îi sună ciudat la ureche. De obicei întrebă despre ce este vorba, și dacă ospătarul știe să vindă marfa...

— Mă یراți că vă intrerup, dar mi se pare că la acest capitol sintem, în general vorbind, puțin deficitari. Ospătarul nu prea este dispus să dialogheze cu cel de la masă, nu știe să prezinte un nou produs. Nu știe să excite sucurile gastrice.

— Gh. F.: Această meserie are destule păcate. Aici tentațiile sint mari, graba ereionului te poartă de multe ori pe aripi de vis, dar trebuie să recunoaștem că în cazul nostru, deci aici la „Europa“, meseria se degradează din cauză că avem prea multe mese. Ospătarul nu mai are timpul necesar să-și facă meseria.

— Ce-i de făcut?

— M. C.: După părerea noastră, restaurantele vor dispărea cu timpul. Acum se întâmplă cam așa: unul (clientul) nu mai are timp, iar altul (ospătarul) nu mai poate. Eu cred că viitorul restaurantului se va numi: self. Alegi ce dorești și în 20 de minute ești plecat.

— Să părăsim pentru puțină vreme sectorul gastronomie și să ne îndreptăm privirea din nou spre cel hotelier, pentru a discuta cite ceva despre turiștii români care vin la odihnă. Se bucură, oare, de aceleași condiții ca și cei de aiurea?

— Gh. I.: Întrebarea se referă probabil la acele cazuri întimplare anii trecuți, cind au fost situații puțin penibile. Au fost, dar astăzi nu se mai repetă. La „Europa“ toată lumea se bucură de aceeași solitudine, fără nici un fel de discriminări. Am spus doar la început că hotelierul trebuie să-și iubească aproapele. Asta spune totul.

— Vă mărturisesc cinstit că ori de cite ori intru într-un mare hotel mă macină următoarea întrebare: cum fac cei de la recepție de nu incurcă borcanele (adică predarea cheilor)? Poate veni oricine să eceară cheia? Scopurile sint ușor de bănuț.

— Gh. I.: Avem și noi sistemele noastre pe care, din motive lesne de înțeles, nu le divulgăm. Cine vrea să fure, să poțtească și se va convinge pe pielea sa. Asta nu înseamnă că nu am avut și necazuri. Acum doi ani, cineva s-a prezentat la recepție și inducind în eroare pe recepționară a căpatat cheile unui apartament locuit de niste olandezi. Cind am fost chemat în camera de adevărații locatari am rămas și eu surprins. Camera era răvășită, lipseau bineînțeles numeroase lucruri, dar banii, adică dolarii, nu erau furati ci numai răvășiți și aruncați pe jos. — dar știți cum, împraștiati în toată camera cu minutiozitate, de parcă s-ar fi jucat un copil. Organele care au fost sevizate, adică militia, nu cu multă ușurință ar putut identifica făptașul. Știți ce a declarat la cercetări?

— Desigur că nu!

— Gh. I.: Banii, taică, sint ochiul dracului. De asta nu i-am luat, taică.

— Straniu hoț, strane justificare.

— Gh. I.: Vedeți ce probleme ne macină nervii. Și asta este un caz, un singur caz. Poate că ar fi bine să stringem cindva într-un caiet numeroasele pățanii ale noastre, ale celor care lucrăm în turism.

— Poate! Vedeți dumneavoastră, acum cind scriu acest interviu colectiv imi dau seama că imi asum o mare răspundere, riscind a fi contrazis de cititorii. După cum bine știți, foarte multă lume este încă nemulțumită de serviciile celor care lucrează în turism. Sigur că adevărul este pe undeva pe la mijloc. Ideal ar fi ca nimeni să nu aibă a vă reproșa nimic.

Și, înainte de a termina aceste însemnări, dați-mi voie să fac publice gindurile tovarășului Gh. Furugiu.

— Gh. F.: Părerea mea este bazată pe o îndelungată experiență. Ținind cont de fantastica dezvoltare a litoralului cred că ar fi necesar să se înființeze mici restaurante pe specialități.

— În revista „Flacăra“, de-a lungul anilor am publicat mai multe păreri în legătură cu problema alimentației. Amintim una singură: prepararea miititelor pe cărbuni. Pînă acum nu am primit nici o scrisoare din partea celor vizati, cu toate că mereu se deschid noi localuri. Acum revenim, adăugind alte propuneri la cele deja făcute. Nu avem pretenția că toate problemele ridicate de noi sint bune, dar cerem o părere, un cuvint din partea celor competenți. Sperăm că de această dată vom primi un răspuns oficial...

DAN BIRLĂDEANU

Cronica șoselei

Cind se încalcă cele mai elementare norme de prevedere

Sătenii care priveau epava autoturismului înmatriculat la Mureș nu-și puteau explica cum a părăsit Dacia 1300 sensul de mers, intrind în plin în autocamionul care circula din sens opus.

„Enigma“ a fost dezlegată imediat după începerea cercetărilor la fața locului. Verificându-se amănunțit autovehiculul aproape complet distrus s-a găsit la roata stîngă spate cauciucul explodat. Anvelopa nu prezenta uzuri pronunțate și totuși făcuse explozie! Cind s-a dat răspuns și la această întrebare. Pe partea interioară a pneului s-a găsit o tăietură veche de circa 10—12 cm care a determinat explozia respectivă.

Șoferița autoturismului — Marcela O. sudoriță la un șantier de construcții din Tg. Mureș, în vîrstă de 32 de ani — plecase cu o zi înainte din Tg. Mureș în comuna Salva, județul Bistrița-Năsăud. Împreună cu ea călătoriseră cei trei copii: Claudiu de 3 ani, Cristian 8 și Cornel 13, cumnatul conducătoarei auto, Gheorghe, în

vîrstă de 27 ani, și Emilia, soacra Marcela, în vîrstă de 53 ani.

La Salva au ajuns devreme. Cu excepția micuțului Claudiu, toți s-au apucat de treabă. Porcul tăiat dimineața s-a transformat pină seara în caltaboși, cîrnați, șunci și alte produse la fel de imbie-toare. Începuse să se facă întuneric, deși ceasul nu arăta decit ora 16. Socrii și cumnatul lui Marcela știau că șoferița are puțină experiență la volan. Deși bătrînii cunoșteau puține lucruri în domeniul automobilelor își dădeau totuși seama că pentru tinăra femeie — care nu se odih-nise în cursul zilei nici măcar citeva minute — drumul pină la Tg. Mureș va fi foarte greu.

Cu inima strînsă, socrii încarcă portbagajul cu proviziile necesare apropiatelor sărbători de iarnă. Produsele de carne de porc, vinul și alte alimente plus două roți de rezervă totalizează peste 100 de kg. Bara de protecție din spate a mașinii aproape că atinge solul.

Primejdia cea mai mare vine însă de la pneul din stînga spate. Nici la plecarea din Tg. Mureș și nici cind s-a pus în mișcare de la Salva spre Tg. Mureș șoferița n-a verificat starea cauciucurilor. Ea nu a observat tăietura adincă la cauciucul din spate. Dorința Marcela este să ajungă cit mai repede acasă. Era deja noapte și mai avea atîtea de făcut acasă! O exaspera acest drum care nu se mai termina. Tocmai de aceea nici nu vroia să oprească mașina pentru o cit de scurtă pauză. Conducea fără oprire de aproape o oră și jumătate. Parcurse 103 km de la destinație cind s-a produs explozia pneului care a schimbat brusce spre stînga direcția autoturismului. Îngrozită, șoferița se pierde, nu știe ce să facă în timp ce autovehiculul se îndreaptă ca un bolid pe sensul opus de mers înfigîndu-se în autocamionul cu număr de Suceava.

Toți ocupanții locurilor din față: conducătoarea auto, soacra și micuțul Cristian își pierd viața în accident. Cornel se alege cu fractura gambei piciorului stîng și suferă o comotie cerebrală. Ceilalți ocupanți ai locurilor din spate scapă doar cu citeva zgrieturi. Analiza aprofundată a acestui tragic caz arată o mulțitudine de factori care au favorizat comiterea accidentului. Să-i enumerăm:

— Slaba pregătire în Școala de șoferi

amatori Tîrgu-Mureș a celor care se pregătesc să devină șoferi amatori.

— Elevii nu sint învățați cum să facă controlul tehnic sumar al mașinii, cum să procedeze în cazul exploziilor de pneuri, nu li se spune nimic despre centurile de siguranță etc.

— Șoferița ori altcineva din familie (cu pregătirea necesară) nu a făcut un control sumar al mașinii înainte de plecare.

— Autovehiculul nu era echipat cu centuri de siguranță. Folosirea lor ar fi atenuat mult forța lovirii ocupanților locurilor din față, salvîndu-i probabil de la moarte.

— Micuțul Claudiu era poate acum în vîrstă să nu era transportat pe fotoliul din față.

— În ciuda lipsei de experiență, șoferița a plecat la drum noaptea cind autovehiculul se pilotează mult mai dificil decit ziua.

— Șoferița a supraîncărcat autovehiculul, făcîndu-l mult mai greu de pilotat. În plus a plecat la drum deși era foarte obosită.

Din păcate, greșeli ca cele comise de Marcela O. comit mulți, foarte mulți șoferi începători. Ei își riscă viața, o riscă pe cea a ocupanților, pun în pericol alte autovehicule pentru că ignoră cele mai elementare norme de circulație, de prevedere.

Colonel VICTOR BEDA

După încheierea sesiunii Adunării Generale a O.N.U.

MARCANTE CONTRIBUȚII ROMÂNEȘTI LA EDIFICAREA UNEI LUMI MAI BUNE ȘI MAI DREPTE

- ÎNGHEȚAREA ȘI REDUCEREA BUGETELOR MILITARE ALE STATELOR
- DECLARAREA CELUI DE-AL DOILEA DECENIU AL DEZARMĂRII
- REGLEMENTAREA PRIN MIJLOACE PAȘNICE A DIFERENDELOR DINTRE STATE
- DEZVOLTAREA ȘI CONSOLIDAREA BUNEI VECINĂȚII ÎNTRE STATE
- REZOLUȚIA PRIVIND DESFĂȘURAREA SESIUNII SPECIALE A ADUNĂRII GENERALE CONSACRATĂ NOII ORDINI ECONOMICE INTERNAȚIONALE
- REZOLUȚIA PRIVIND PLANUL DE ACȚIUNE AL CONFERINȚEI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE ÎN SLUJBA DEZVOLTĂRII
- REZOLUȚIA PRIVIND MARCAREA, ÎN 1985, A ANULUI INTERNAȚIONAL AL TINERETULUI SUB DEVIZA „PARTICIPARE, DEZVOLTARE, PACE“

Marile și atât de complexe dosare temporane nu își pot găsi rezolvarea de la sine. Este o axiomă validată de nenumărate ori de realitate. Și este foarte clar că înlăturarea anacronismelor din viața planetei, asigurarea păcii și progresului, așezarea evenimentelor pe făgașul evoluției lor pozitive nu pot fi și nu vor putea fi înlăturate niciodată în absența unor acțiuni practice, realiste, lucide, purtând pe cea răspunderii pentru prezentul și viitorul omenirii. Sub acest semn al participării, al contribuției constructive la realizarea unei lumi mai bune și mai drepte și-a înscris România, și în acest an, prezența pe plan internațional. Iar recenta sesiune a Adunării Generale a O.N.U. s-a constituit, în acest sens, într-un veritabil perimetru de acțiune a țării noastre pusă în slujba celor mai nobile idealuri ale civilizației, progresului și păcii. S-a dovedit încă o dată, în modul cel mai strălucit, că politica externă românească, caracterizată de mulți observatori străini ca o politică de profundă originalitate, este în același timp o politică de largă audiență internațională. O politică originală, dar prin aceasta nu izolată, fiindcă, așa cum s-a dovedit și la recentul forum mondial, cauzele drepte și nobile ale acestei lumi sunt și cauzele poporului român, ale României socialiste. De aici, consensul, unanimitatea cu care o întreagă suită de inițiative românești, vizând practic cele mai arzătoare probleme ale vieții internaționale, au fost adoptate în comisiile de lucru sau în plenum Adunării Generale.

Simpla enumerare a propunerilor românești, devenite mai apoi rezoluții ale Națiunilor Unite, este edificatoare asupra preocupării constante a partidului și statului nostru pentru asigurarea unui climat autentic de destindere, securitate și pace, de realizare a unor pași concreți pe calea însănătoșirii vieții internaționale prin întărirea legalității, prin soluționarea punctelor generatoare de conflicte, prin implicarea sporită a O.N.U. în abordarea democratică a marilor dosare contemporane.

Este binecunoscut și apreciat atașamentul ferm al țării noastre la cauza păcii și înțelegerii internaționale. Iată, la recenta sesiune a O.N.U., România a inițiat o serie de propuneri care converg, practic, spre același obiectiv fundamental — înlăturarea unei lumi lipsite de arme și războaie, a bunei vecinătăți între state, a soluționării oricăror litigii pe cale exclusiv politică, pașnică. În acest context, rezoluția privind înghețarea și reducerea bugetelor militare se înscrie ca o contribuție de prim ordin la mobilizarea voinței politice a statelor de a trece la măsuri concrete de frinare a aberantei curse a înarmărilor — care, de pildă, anul trecut a întrecut orice recorduri, inghițind fabuloasă sumă de 425 miliarde dolari — la inițierea unui proces real de dezarmare, la canalizarea fondurilor astfel economisite spre domenii ale creației pașnice. Se prevede de asemenea ca problema examinării unor căi și modalități eficiente în acest domeniu să fie înscrisă între preocupările prioritare ale Comisiei de dezarmare a O.N.U. și, ca punct distinct, să figureze pe agenda viitoarei sesiuni a Adunării Generale. În concepția României, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, există o legătură evidentă între eforturile pentru eradicarea politicii de forță sau de amenințare cu forța și eliminarea purtătorilor materiali ai acestei politici — armele — din viața internațională. Tocmai de aceea, rezoluția privind înghețarea și reducerea bugetelor militare, ca o premisă esențială a trecerii la dezarmare, se însoțește cu inițiativele vizând soluționarea pe cale pașnică a oricăror diferențe dintre state, cu imperativul asigurării unor relații de bună vecinătate. Ecoul larg stîrnit de propunerea României privind înscrierea pentru înția oară în istoria Națiunilor Unite a acestor puncte pe ordinea de zi a sesiunii, aprobarea unanimă a propunerilor românești subliniază caracterul realist, actualitatea deosebită a acestora. Evoluția vieții internaționale a dovedit pe deplin că reglementarea prin mijloace pașnice a situațiilor litigioase constituie,

în lumea de azi, confruntată cu atâtea și atâtea crize, stări de tensiune sau conflict, un principiu de bază al raporturilor dintre state, cu influență directă asupra destinului păcii și securității în întreaga lume. Nesocotirea sau încălcarea acestui principiu, departe de a contribui la soluționarea unor diferențe, nu face decât să învenineze climatul internațional, să se constituie în cauza unor noi focare de tensiune, să aducă mari deservici cauzei destinderii și înțelegerii. Tocmai de aceea rezoluțiile propuse de România au fost apreciate unanim ca veritabile instrumente ale dreptului internațional, în contribuții de maximă însemnătate la întărirea legalității internaționale, la codificarea normelor și principiilor noi de relații între state.

Reluind o propunere mai veche a României socialiste, prezentată la recenta sesiune de către membrii ale „Grupului celor 77“, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat, de asemenea, o rezoluție privind convocarea și organizarea în august 1980, a unei sesiuni speciale consacrate noului ordin economic internațional. Aprobarea acestei importante rezoluții dă expresie interesului urias al majorității țărilor lumii, mai cu seamă al celor în curs de dezvoltare, de a aduce în fața Națiunilor Unite una dintre problemele cardinale ale prezentului și viitorului omenirii. Lichidarea subdezvoltării, edificarea noului ordin economic mondial, așezarea întregului sistem al relațiilor economice mondiale pe baze noi, juste și echitabile, asigurarea progresului economic și social al tuturor popoarelor constituie astăzi tot atâtea probleme încă nesoluționate, de care depinde, în mod direct, instaurarea unor raporturi de încredere, colaborare și pace în lume. Legat de aceasta, din inițiativa României, Adunarea Generală a adoptat și o rezoluție privind Planul de acțiune al Conferinței Națiunilor Unite pentru știință și tehnologie în slujba dezvoltării.

Desigur, simpla adoptare, chiar unanimă, a valoroaselor rezoluții pe care le-am amintit nu înseamnă, automat, rezolvarea problemelor la care se referă. Dar tocmai faptul că ele oferă soluții unanim acceptate trebuie să constituie un îmbold pentru toate statele, pentru toate popoarele, de a acționa constructiv, de a da dovadă de voință politică necesară abordării dintr-un unghi nou, cu realism, a marilor probleme ce confruntă omenirea astăzi.

Țara noastră consideră, și acest lucru a fost demonstrat prin fapte, că O.N.U. poate constitui, în condițiile actuale, forul cel mai propice de dezbateri și soluționare a problemelor arzătoare ale contemporaneității. „Acordăm, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu de la înalta tribună a Congresului al XII-lea al partidului — o mare importanță Organizației Națiunilor Unite, cel mai reprezentativ for mondial, chemat să asigure participarea tuturor statelor la dezbaterile și soluționarea marilor probleme contemporane. De aceea considerăm necesar să se facă totul pentru perfecționarea activității Organizației Națiunilor Unite, pentru democratizarea sa continuă, pentru sporirea rolului și contribuției sale în viața internațională. România va participa activ la activitatea Organizației Națiunilor Unite, a organismelor sale, a altor organisme internaționale“.

A. PERVA ■

Suspensul întretinut de nava spațială americană și „demonstrarea“ la sol, a programului „Atlas-Centaur“ au deschis vest-europenilor o piață de desfacere aeriană nesepărată. Stratosfera și chiar păturile mai îndepărtate așteaptă, acum, sateliții meteorologici care să indice, în optică europeană, timpul probabil. Studiile pentru elaborarea unui set corespunzător de sateliți au durat mai bine de 6 ani iar cheltuielile aferente au reușit să depășească nivelul, considerat critic de către unii parteneri, de 4,6 miliarde de franci. Atâta muncă și atâția bani s-ar fi putut totuși irosi în vînt dacă de partea cealaltă a oceanului programul cosmic s-ar fi desfășurat în ritmurile promise. Dar cum lucrurile nu s-au întimplat deloc așa, vest-europenii s-au trezit competitivi în cer, așa cum nu au cum pe pămînt.

Vestea că, într-o perspectivă acceptabilă, la Bruxelles se va și preciza încă va ploua sau va bate vîntul și încă din surșă comunitară este și singura reconfortantă primită în ultima vreme de forurile Pieței comune. Un cortegiu de probleme nerezolvate sau, oricum, greu de soluționat se masează în tromba pe calendarul comunitar creînd o uvertură mohorîtă în preajma Anului nou. Primul element care a creat alergii în mai toate comitetele și

comisiile a fost unul scurt și cuprinzător: Piața comună intră în noul an cu resurse financiare în regulă, dar... fără buget. Parlamentul vest-european nu a aprobat pachetul de priorități propus de Consiliul miniștrilor de finanțe al celor 9 și, în consecință, s-a ajuns la ceea ce nu s-a prevăzut niciodată: începerea unui an fără

TIMPUL PROBABIL PENTRU UN FESTIN, MOHORÎT, ÎN NOUĂ...

ră acoperire bugetară. Lipsa de precedent a unei asemenea performanțe care dimensionează dezacordurile dintre parteneri a determinat ziarul „Le Monde“ să aprecieze că Piața comună a intrat într-un lung anotimp al furtunilor. Care va fi gradul seismelor și intensitatea taifunurilor din perimetrul comunitar nu o vor putea reflecta, din păcate, nici măcar viitorii sateliți meteorologici. Furtunile se vor simți mai limpede în banii de buzunar, în meniul zilnic și posibilitatea de a munci a milioanele de vest-europeni care au început să urmărească comunicatele

reuniunilor de la Bruxelles cu inima strînsă.

La lipsa de buget se adaugă încă o serie de dileme, cînd tulburi, cînd ascuțite, care se aliniază sub genericul cuprinzător: „a consuma sau a nu consuma?“ Dosarul pescuitului și al energiei au permis, de curînd, replici în contradictoriu, atît de tăioase încît „ca-

au stîrnit asemenea discuții încît războiul vinului s-a complexat, armonios, cu unul al mieilor într-o tentativă de conflict care să acopere un festin complet... Concurența acerbă între producătorii insulari și fermierii francezi și italieni, tendințele protecționiste nedismulate și organizarea unor bariere vamale acolo unde, conform înțelegerilor comunitare ar fi trebuit să existe porți larg deschise, au creat în rîndul partenerilor sentimentul ciudat că lucrurile au început să meargă invers.

Ca un corolar al acestui complex de factori perturbatori Rinul, fluviu al celor mai răsunătoare procese din domeniul poluării, a suscitât noi și dure controverse tot din cauza deversărilor masive și vicioase cînd în amonte, cînd în aval. Dar nu apele Rinului tulbură, determinant, pe cele comunitare...

În fața unei atari situații, „alarmante“ sau „profund evitabile“, cum nuanțează presa vest-europeană, factorii responsabili de la Bruxelles nu au altceva de făcut decît să aștepte viitoarele reuniuni care vor revigora, prin disputele respective, starea de melancolie adîncă și spleenul apăsător ce domină, în preajma sărbătorilor, pe toți cei care au așteptat, sub brad, alte cadouri în conținut și în formă...

RADU BUDEANU ■

Ochii și urechile lumii

Camus

Pe 4 ianuarie, s-au împlinit 20 de ani de cînd Albert Camus a murit într-un accident de automobil, lovindu-se de un platan de pe marginea unei șosele. Un frate de mi s-ar fi prăpădit, nu cred că așa fi încercat doliu mai îndurerat. El a pătruns în cămaruța mea ascetică și încrunțată ca un golfstream care mi-a înflorit, într-un dezgheț încet, toți migdalii. Camus a fost pentru mine și țărnicurile mele prea bine definite — nu atât de triste cît prea stîncose, nu greșite dar prea exacte — o climă a unui timp. Fără a mă abate spre alte țărnicuri, fără a mă ispiți spre o lume lipsită de maluri, el, fie și cu limitele sale. limitele unei filozofii și literaturi de o imensă bogăție sufletească — dacă se mai poate accepta un asemenea termen filozofic — mi-a dat, în anii aceia '60, conștiința, plină de senzații noi, niciodată trăite, a limitelor, a rigidităților mele de gînd și simțire, a vegetației lor încă prea chircite. De la Gherea, la 14 ani, de la Călinescu, adolescent, de la șocol Zarifopol — fiecare cu uimirile sale, și cu oamenii acestor uimiri — care-mi distruseseră cu vîiet interior un idol ca Romain Rolland, întorcîndu-mă cu fața spre Anatole France, de la revelația lui Malraux, cu acea descoperire a stelei polare din fiecare solidaritate virilă, nu mai avusesem revoluție de suflet și carte ca aceea făptuită prin „Cădere“ — nuvela unui om care primind „doar“ două palme ajunge să coboare în abisul său. Ferice de acea vreme a asimilării, a fotosintezelor, a clorofililor fără de care nu există plantă intelectuală, ferice de ora, niciodată prea lungă, în care cauți la fiecare colț de stradă și raft de bibliotecă, un director de conștiință, găsindu-l! Imensă nuanță de golfstream. Camus mi-a dat acea forță nouă pentru a mă simți nu numai participant la fătura istoriei ci și la suportarea a ceea ce fătura. E, probabil, misterul ultim al oricărei creații: a o suportă, a-i trage consecințele, a fi onest cu tine pînă la disperare, a nu te feri de disperarea din fiecare consecvență apărută cu dinții, supremă ripostă la nihilismul contemporan în fața căruia Camus stabilea, pentru intelectual, un cod la care toți „oamenii mei“ s-ar fi raliat: să recunoască acest rău al nihilismului și să-l denunțe; să nu mintă și să știe a mărturisi ceea ce nu știe; să refuze a umili; să refuze oricînd, și oricare ar fi pretextul, orice despotism, chiar provizoriu. „Mi se pare că mai mult decît ideile, viața e aceea care duce la comunism: am o dorință enormă să văd scăzînd suma de nenorociri și amărăciuni care otrăvesc oamenii“. N-a fost comunist dar în politica mea sufletească de cadre, înfinit mai înțelețioare de cînd l-am întîlnit, el este de neclintit o inteligență de stînga, o sfișiere de stînga, un strigăt de stînga, o viziune de stînga, la care n-aș renunța decît renegîndu-mă. Detest filozofia nababă, filozofia de lux, erudiția nuanțelor inutile, nihilismul posesorilor de probleme cu confort și scară interioară, dar în care, „stînga“ și „dreapta“ nu se mai pot diferenția. Există o filozofie a bogatului sătul de subtilități care nu va crede niciodată în cea a săracilor infometați de adevăr, insetați de un strop de demnitate în fața unui ocean de justificări ale umilinței. Camus a fost al acestora și nici cel care-l refuză ca „gînditor pentru bacalaureați“ sau îl disprețuiesc ca „filozof de Cruce Roșie“, nu mi-l pot smulge, născînd în mine tenacitatea de a apăra drepturile bacalaureaților aflați în fața unei lumi în care ambulantele aleargă de pe un meridian pe altul pentru a salva profesori, bacalaureați, corigenți și chiar părinți. Există o nevoie de filozofi care aleargă printre linii, printre tranșee, riscînd mult mai mult decît ideologii subtili al statelor majore, căutînd victimele, oferindu-le nu etichete, nu dogme, nu cruzimi, ci o targă și murmurul unei solidarități. Camus — în balonseide-ul său spre singurătate — e fie și un asemenea infirmier căruia îi poți strînge mîna, în ambulanță, printre hîrtoape, într-un spasm care face presant pînă și inutilul.

RADU COSAȘU ■

Mondo umano?

Aberanta piesă
și sălbaticul actor

Intr-o revistă lunară pariziană, altfel de prestigiu cîștigat și menținut în continuare, găsesc, într-un număr relativ recent, o inserație publicitară pe circa două file, cu text puțin dar cu fotografii multe. Titlul anunță că „un singur om a putut asista la aceste repetiții. Și «Time-Life» a regăsit acest om pentru dumneavoastră”. După care, pe un fundal colorat aprins, sint reproduce în alb-negru nouă imagini foto ce surprind expresii diferite ale „conducătorului celui de-al III-lea Reich”. Sub aceste fotografii se află explicația: „Hitler repetă în studio gesturile viitoarelor sale discursuri publice. Un singur martor: fotografii său personal, Heinrich Hoffmann, care a făcut această uimitoare serie de clișee”.

Pe verso-ul paginii respective aflăm că este vorba de o exclusivitate mondială „Time-Life” și că, odată cu apropierea armatelor aliate de bunkerul nazist, Heinrich Hoffmann a pus într-un container toate clișeele, pe care le-a făcut începând din anul 1935. I-a închis bine și l-a ascuns. Editura „Time-Life” l-a regăsit după îndelungi căutări iar din clișee s-au făcut singurele fotografii în culori ale marilor parăzi naziste, ale aniversărilor lui Hitler, ale întrunirilor anuale ale partidului său. Este deci vorba de unele lucruri despre care se știe cite ceva din povestiri și relatări. Privindu-le, constatăm că sint mărturie unor mai elocvente și mai grăitoare decît un lung studiu, mai dense, mai documentate și mai precise decît orice statistică. Dar din tot ce s-a aflat despre acest volum s-a reținut cu deosebire titlul: „Anii iluziei”. Într-adevăr, nici inspirația care a dus la găsirea containerului nu rivalizează cu cea care a dus la titlu!

Revenind la cartea propriu-zisă mă întreb: de ce în ediție de lux? O altă întrebare nu mai pun pentru că, iată, după cum am aflat între timp expresiile pe care și le compunea cu atîtă minuție și grija Hitler și pe care le repeta pînă deveneau un reflex puternic, au inspirat pe unii dintre cei care, azi, pe ici pe colo, încearcă reinvierea „anilor iluziei” depline și desarte. Iar în încercarea lor se bizuie, adesea, pe întâmplări care, la origine, au cu totul altă destinație.

În același context aș inscrie și ciudata reparație a unor „stele” din „anii iluziei” care se pronunță asupra vremurilor noastre și fac totul pentru a stabili legături ce, oricum, n-au nici o relație cu epoca lor. Mai concret, mi s-a părut de-a dreptul hazardat și inoportun un articol pe care l-a semnat prin august anul trecut în revista vestgermană „Welt am Sonntag” Albert Speer. Acesta nu e altul decît un fost ministru al armamentului (din 1942) în perioada hitleristă. E adevărat, în 1945, el a participat la un atentat împotriva lui Hitler, dar tot la fel de adevărat e că, pentru activitatea sa nazistă, Tribunalul de la Nürnberg l-a condamnat la douăzeci de ani închisoare. Și atunci, să nu ne mai mirăm iarăși că, fără sau mai ales cu voia lor, protagoniștii „anilor iluziei” au avut în fruntea lor un sălbatic actor ce a încercat, prin tot soiul de grimase, pe care și le-a compus cu o grijă indefinibilă, să facă să se joace o „piesă” pe cit de aberantă, pe atît de gravă.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Bilanțul anului economic mondial 1979 —
un semnal de alarmă!

Un fapt, care este departe de a exprima sau defini sintetic bilanțul anului economic internațional 1979, se dovedește totuși semnificativ pentru a sugera nu numai climatul ce a caracterizat principalele evoluții și tendințe din economia mondială în anul recent încheiat, dar chiar și unele din aceste tendințe și evoluții: prețul metalului galben — această „relicvă barbară”, cum o numea un reputat economist încă în urmă cu peste trei decenii — a bătut toate recordurile. Aurul aproape și-a dublat prețul anul trecut, cursul unciei crescînd cu peste 200 dolari și ajungînd în prezent la 470 dolari — nivel ce părea chiar și cu numai câteva luni mai înainte o pură aberație. Această evoluție pe piața aurului — „ban mort”, cu circulație financiară greoaie, la a cărui depunere spre păstrare băncile pretind, în loc să ofere, dobîndă, așa cum se întâmpla în cazul tuturor celorlalte monede — atestă în mod sugestiv, într-o lume atît de dinamică cum se revendică a fi cea a zilelor noastre, că tendințele din economia mondială nu sint pe măsura epocii, că lucrurile nu merg tocmai bine pe acest tărîm, că, dimpotrivă, ele sint tot mai marcate de distorsiuni, dezechilibre și manifestări de criză. Inclinația spre tezaurizare a „relicvelor barbare” este o replică nemijlocită la accentuarea perturbațiilor pe o scenă deja bîntuită de instabilitate și incertitudine, de fenomene recesioniste, tensiuni inflaționiste și presiuni protecționiste, cei ce pot să-și permită alegînd, în aceste condiții, raul mai puțin rău, preferînd să-și îndrepte fondurile pe care le dețin spre valori considerate mai sigure, cum este metalul galben, chiar dacă, financiarmente vorbind, acesta este ban mort.

Dar cei ce nu pot să-și permită, cei ce nu dețin fonduri? Și care sint, de departe, cei mai mulți! Actualele stări de lucruri îi condamnă la o sărăcire mereu mai pronunțată. 1979 a consemnat, într-adevăr, o accentuare a dificultăților care confruntă, de mai mulți ani, economia țărilor occidentale industrializate — expresie a adîncirii crizei de sistem a capitalismului. Încetinirea creșterii economice (sub 3 la sută pe ansamblul acestor țări), sporirea somajului (care a ajuns să afecțeze aproape 20 milioane oameni), recrudescența inflației (ce se apropie de ratele cu două cifre) sint mărturiile cele mai pregnante ce reprezintă însă dificultățile acestor țări, unde venitul național pe locuitor este de 5 000—8 000 dolari, în comparație cu cele ale țărilor de state slab dezvoltate, unde venitul național pe locuitor este de numai 200—400 sau chiar sub 100 dolari, state care, în 1979, sub incidența proliferării fenomenelor de criză din domeniile economic, energetic, comercial, monetar pe plan mondial, a persistenței unor grave inechități în relațiile internaționale, au fost constrînse la rezultate mediocre pe linia înlăturării inapoierei lor economice? O slabă expansiune economică, de numai 2 la sută, caracteristică unei stări recesive în primele țări, aduce totuși o suplimentare a venitului lor național pe locuitor, echivalentă cu întregul venit național pe locuitor realizat în cele mai multe dintre ultimele state, în care trăiește nu mai puțin de o treime din populația globului.

Marea criză a economiei mondiale contemporane, determinată de anacronica împărțire a lumii în țări bogate și țări sărace, de flagrantă asimetrie decurgînd din menținerea în stare de subdezvoltare a celei mai mari părți din omenire, nu a făcut, în 1979, nici măcar cel mai firav pas pe calea unei reale soluționări. Pre-

liminări publicate recent de Banca Mondială anunță că țările în curs de dezvoltare încheie anii '70 cu un bilanț pasiv: obiectivul celui de-al doilea „Deceniu al dezvoltării” privind obținerea unui ritm mediu anual de creștere a produsului brut pe locuitor de 3,5 la sută este departe de a fi atins, înregistrîndu-se pe ansamblu doar 2,8 la sută, și numai 1,7 la sută în țările considerate cele mai sărace, care ar fi avut nevoie să realizeze, dimpotrivă, cele mai ridicate ritmuri de creștere. Țările respective intră, în 1980, cu 800 milioane de oameni ce trăiesc în ceea ce terminologia O.N.U. numește „mizerie absolută”, cu 1,5 miliarde locuitori ce nu au acces curent la apă potabilă, cu 780 milioane adulți analfabeți, cu 250 milioane copii sub 14 ani ce nu pot urma nici o școală, cu 3 din 5 locuitori suferînd de malnutriție. Alte 50 miliarde dolari — mai mult decît în oricare alt an — s-au adăugat în 1979 deficitului financiar al țărilor în curs de dezvoltare importatoare de petrol, urcînd totalul datoriei lor externe la fabuloasa sumă de 325 miliarde dolari.

În plan energetic, 1979 a spulberat în mod dramatic mitul „energiei ieftine și abundente”, consemnînd nu numai o fabuloasă și excesivă creștere (de două ori) a prețului celei mai importante resurse energetice — petrolul — dar și apariția unui element nou, dealtfel prevăzut mai de mult dar nu și prezent efectiv pînă în cursul anului trecut: neapocrierea fizică a cererii pe piață. Indiferent chiar de prețul oferit, o serie de solicitări au rămas neonorate. Producția nu a mai ținut pasul cu consumul. În aceste condiții, a fost obiectiv necesar să se întreprindă măsuri pe linia reconsiderării cerute de manifestările crizei, îndeosebi pe linia economisirii energiei, ca obiectiv prioritar imediat. „Socul energetic” din 1979 reclamă însă acțiuni de o mai mare anvergură în toate sferile producției, transformării și utilizării energiei, astfel încît, prin progrese tehnologice și restructurări industriale, printr-o gospodărire rațională a resurselor și schimbarea comportamentului consumatorilor, cu alte cuvinte prin regîndirea modelelor energetice, să se asigure menținerea unui raport favorabil omului între necesitățile și disponibilitățile energetice. Se resimte imperios nevoia unei ample concertări internaționale, care să conjuge eforturile de cercetare tehnologică și valorificare superioară a resurselor, de reglementare echitabilă a schimburilor, cooperării și prețurilor în domeniul energetic — concertare ce, deocamdată, lipsește.

Absența unei abordări frontale a marilor probleme ce confruntă pe plan economic omenirea, aminările, tergiversările, chiar obstrucțiile n-au făcut decît să acumuleze disproporțiile și dezechilibrele, să complice lucrurile, să multiplice contradicțiile și să accentueze instabilitatea politică internațională, care, la rîndul ei, împiedică asupra unei soluționări autentice, prin conlucrare, a problemelor economiei mondiale. Moștenirea pe care 1979 o lasă anului economic internațional 1980 nu este, pe ansamblu, pozitivă. Această moștenire trebuie să constituie un semnal de alarmă. Ea trebuie transformată într-un impuls spre necesara și urgenta trecere la acțiune. 1980 este anul în care va fi lansat cel de-al treilea Deceniu al dezvoltării, ce va călăuzi eforturile economice internaționale în anii '80 și care va trebui să stea integral sub semnul unei noi ordini economice mondiale. Viitoarea sesiune specială a Adunării Generale a O.N.U., care urmează a lansa strategia acestui al treilea deceniu al dezvoltării, oferă prilejul deblocării imobilismului existent, adoptîndu-se, în spirit de răs-

pundere și prin voința comună a tuturor țărilor (inclusiv a celor occidentale industrializate, ce trebuie să-și reevalueze pozițiile), măsuri eficiente pe linia noii ordini, astfel încît noul deceniu să debuteze sub auspiciile acțiunii practice, în interesul dezvoltării generale, al cauzei deslinderii și păcii.

O licărire de speranță într-o atare direcție o constituie hotărîrea unanimă a recent încheiatei Adunări Generale a O.N.U. cu privire la reluarea dialogului economic internațional, destinat să asigure împlinirea menirii sesiunii speciale din 1980. Iată și un element de bun augur pe care 1979 îl reorientează anulul 1980 și pe care toate statele lumii trebuie, în noul an, să-l potențeze și nu să-l irosească.

O la discuții la acțiune! — este imperativul actualității. Însăși accentuarea manifestărilor de criză și dezechilibre din economia mondială, a instabilității politice pe care acestea o determină pe arena internațională constituie temeiul vibrantei chemări, străbătută de o înaltă responsabilitate față de destinele umanității, pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat-o, de la tribuna Congresului al XII-lea, conducătorilor de state, factorilor politici, forțelor progresiste de pretutindeni, tuturor popoarelor lumii în vederea intensificării eforturilor spre a se trece de urgență de la vorbe la fapte pe calea soluționării problemelor economice complexe ale omenirii. Conduita României — însuflețit și mereu înnoit aport de idei și acțiune — legitimează această chemare. Prin propuneri concrete și actualizate, țara noastră a readus, anul trecut, în atenția forurilor internaționale, strategia sa solidă de lichidare a decalajelor din economia mondială, strategie care își probează viabilitatea pe însuși exemplul românesc, permitînd obținerea unor ritmuri înalte de dezvoltare chiar și într-o lume traversată de furtuni și caracterizată prin dinamici slabe ale creșterii economice. Prin adoptarea unui încheiat program energetic pe termen lung, România a reiterat pe un plan superior, concepția care trebuie să ghideze acțiunea practică în vederea depășirii crizei energetice, pe baza valorificării înalte a tuturor resurselor proprii și a dezvoltării unei largi și stabile colaborări internaționale. Insistînd neslăbit asupra programului său realist de dezarmare, țara noastră nu a încetat să sublinieze una din direcțiile primordiale de acțiune, care are în vedere legătura nemijlocită între stăvilirea cursei absurde a înarmărilor și dezvoltare, între realizarea marelui deziderat al popoarelor privind eliberarea omenirii de un război nimicitor și înfăntuirea noii ordini economice internaționale, ca modalitate eficientă de promovare a progresului general, de înlăturare a dezechilibrelor, asimetrilor și distorsiunilor din economia mondială.

Prin dezvoltarea amplă și fructuoasă a relațiilor sale economice cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, prin promovarea cu fermitate în cadrul acestor relații a principiilor noi, cu adevărat democratice, prin participarea sa constructivă la afirmarea tendințelor pozitive în viața internațională și contribuția sa efectivă cu ideea și fapta, la eforturile vizînd instaurarea unei noi ordini economice mondiale, țara noastră a confirmat că se poate înainta — dacă există voință politică și spirit de răspundere față de destinele omenirii — pe calea soluționării reciproc avantajoase a problemelor economice contemporane în beneficiul dezvoltării și păcii în lume. O perspectivă dintre cele mai realist optimiste la început de an 1980.

Dr. ILIE ȘERBĂNESCU ■

Și cînd războiul vă fi o comedie...

De la sfîrșitul celui de-al doilea carnagiu mondial omenirea a fost teatru la 133 de războaie. Regiuni întinse ale mapamondului n-au fost ninse de albul imaculat al păcii timp de decenii. Războaiele, fie ele mici sau mari, naționale sau regionale, scurte sau lungi, au fost, sint și vor fi (?) adevăratele tragedii însingurate ale umanității. Războaiele, fie ele consumate sau doar pîndite, au devorat, în perioada postbelică, 6 000 miliarde dolari. Febra înarmărilor a cuprins pînă și țările care au de cumpărat pluguri în locul fiarelor ce scuipea foc și moarte.

Soarta omenirii este în mîinile noastre, multe dintre ele cu degetul arătător încovoiat pe trîgaci, într-o împietrită ipostază apocaliptică. Miliarde de locuitori ai Pămîntului vor să-și apese sub talpă, nu să-și simtă povara pe piept. Și totuși, ziarele nu conținesc să ne informeze că în cutare sau cutare colț al lumii rafalele de gloanțe zdrobesc înlmi mustind de viață, că o competiție tehnologică a ar-

melor, fără precedent în istorie, se desfășoară sub ochii neputincioși a milioane de familii pașnice.

Uneori, în ultima vreme mai ales, ne încearcă un straniu sentiment de regret pentru puterea minții umane, pentru curerile științifice și tehnice care în loc să ne facă viața mai bună se străduiesc să ne aducă moartea mai aproape. Ar fi fost oare mai bună o societate umană săracă în creiere? Să nu fi existat capacitățile de a descoperi formule ca cea a atomului sau neutronului?

Dar totuși cit de necesare sint acestea pentru omenire. Cită lumină poate aduce în casele noastre un gram de uraniu, cite mașini, nave sau avioane n-ar putea fi propulsate cu hidrogenul care intră în combinația bombelor cu același nume. Se pare însă, din păcate, că nu totdeauna inteligența umană este direct proporțională cu conștiința. Altminteri nu se explică goana aceasta sufocantă, demen-

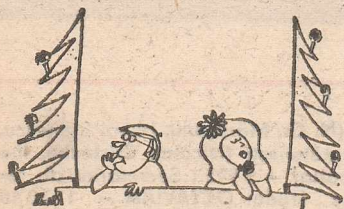
țială, după mai mult și mai ucigător în domeniul armelor. Tartorii miliardelor irosite, ai speranțelor de mai bine aminate sine die, ai vieților atîrnînd de un fir de... cupru sau alt metal bun conducător de impulsuri electrice, ei, aceștia, au „dăruit” omenirii noi și noi mijloace modernizate de distrugere a vulnerabilei ființe umane și inestimabilelor comori, de ea edificate.

Măcar acum, la început de an nou, s-ar cuveni ca înțelepciunea să se poartă asupra celor ce manevrează proiecte ucigătoare. La sfîrșit de deceniu, în prag de nou deceniu, omenii trebuie să-și transforme armele în recuzită, fronturile în scene, aducînd la rampă „staturile” războiului. Și cum s-ar mai ride, cu ce lacrimi de bucurie s-ar face haz de cei mai deunăzi decizi să pirjolească holdele și pădurile, să carbonizeze trupurile, să anihileze spiritele.

Cînd războiul va fi o comedie, un hot hot gigantic de ris va bubui în timplele Universului, vestind, ca un tunet pe un cer întunecat de primăvară, seninul înegalabil al unei banale zile de mai.

IOAN ROȘCA ■

Lumea se amuză

(Din „Ludas Matyi” — R.P. Ungară).

E bine că-i omăt pe cîmp, e bine că nu-s nămeți pe trotuare și străzi

După un revelion „uscat”, cu multă viață dichisită prin parcurile de distracții ale copiilor, Bucureștiul a cunoscut prima zăpadă a acestei ierni. A nins în noaptea de 2 spre 3 ianuarie. A nins în toată țara, a nins pentru toate gusturile și vîrstele, a viscolit. Au apărut cei dinții oameni de zăpadă, a crescut brusc vinzarea săniuțelor. Tăranii au privit mulțumiți la cîmpul plin de zăpadă. În tot acest timp al dimineții de joi, cînd copacii deveniseră, pe nesimțite, recuzită de pastel, I.T.B.-ul lupta vitejește cu zăpada. Este faptul care ne-a întors la rosturile noastre coti-

diene. Este faptul care ne-a determinat să întreprindem un foarte scurt raid prin acest București alb pentru a înregistra primele acțiuni ale gospodariilor Capitalei. Pentru că, oricît am fi de melancolici sau bînuți de nostalgii, așteptatul într-o stație de tramvai sau autobuz are oricînd darul să te trezească la realitate.

Să recunoaștem, din capul locului, că prima zăpadă nu ne-a mai surprins ca în alte dăți. S-au format imediat comanda-mente la diferite întreprinderi responsabile cu buna funcționare a arterelor Capitalei — la salubritate, la primăriile sec-

toarelor, la întreprinderea de transporturi — s-a acționat rapid și eficient printr-o bună coordonare de către primăria municipiului a tuturor activităților prevăzute în astfel de situații. Așa cum ne informa directorul Direcției domeniului public, Ion Iepureanu, s-a acționat în primul rînd pentru deblocarea arterelor principale, a arterelor folosite de mijloacele de transport în comun, fiind aruncate în lucru aproape toate forțele pregătite pentru acest scop, adică 600 de mijloace mecanice. S-a intervenit apoi, cu maximum de urgență, în zona marilor platforme industriale, a spitalelor și a depozitelor.

Acțiunea coordonată de sectorul municipal de partid și-a arătat roadele, peste 120 000 de cetățeni ieșind la curățirea orașului. La ora prînzului, cînd de fapt a început să plouă, potrivit previziunilor (exacte !!!) ale Institutului meteorologic făcute înainte de Anul nou, circulația pe

aceste artere principale s-a desfășurat aproape normal. Spunem aproape, deoarece într-o zonă importantă, cum este aceea a Pieței Gării de Nord, din cauza zăpezii neridicate, circulația se desfășura anevoios. Am remarcat, de asemenea, promptitudinea cu care s-au organizat unele instituții, dăm un singur exemplu, Institutul de proiectări pentru construcții de mașini din Calea Victoriei, unde aproape o sută de tehnicieni și proiectanți au luat „în custodie” porțiunea dintre str. Lt. Lemnea și Piața Victoriei, după cum am remarcat și dificultatea cu care se desfășura deszăpezirea acolo unde erau parcate autoturismele particulare. Dar, așa cum arătam la început, primul val alb n-a speriat și n-a surprins pe nimeni, viața Capitalei decurgînd normal.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

● După prima zi de ninsoare, în București, stratul de zăpadă a atins grosimea de 30 cm. În celelalte zone ale țării grosimea stratului a atins valori apropiate dar după cum se arată vremea, acesta poate să crească: în Oltenia — 35 cm, în Muntenia și Moldova — 33 cm, în Crișana și Transilvania — 40 cm, iar în Banat și Maramureș — 35 cm. Nu-i mult, deși pentru cei nepregătiți și puștinul e mult.

● Cîteva urmări: au fost suspendate 374 trasee auto, s-au întrerupt legăturile telefonice cu unele oficii P.T.R. și consilii populare din județele Buzău, Caraș-Severin, Prahova, Teleorman, Argeș, Dimbovița și Ilfov. Așa s-a întâmplat. Acum se lucrează intens alături la refacerea traseelor auto cit și la restabilirea liniilor telefonice.

● În București, cu mic, cu mare, au ieșit la zăpadă zeci de mii de locuitori. Numai în sectorul I, 7 000 de liniari au luat parte la înlăturarea zăpezii din incinta întreprinderilor „Automaticea”, IMMR „Grivița roșie”, la restabilirea traficului pe numeroase artere principale.

● Pe șoseaua Buzău — Focșani, în fiecare localitate, au acționat numeroase echipe de cetățeni, majoritatea tineret, deszăpezind zonele mai greu afectate. În același județ, la C.A.P. Pogoanele, Mihăilești, Padina și altele s-au constituit echipe de țărani cooperatori și elevi care au deszăpezit sectoarele

zootehnice și au asigurat aprovizionarea cu furaje.

● Din cauza alunecărilor pe trotuare, joi, în București, s-au înregistrat peste 70 de cazuri de fracturi și alte accidente. Faptul trebuie să amintească multora importantul conținut al Deciziei 1541 a C.P.M.B., care ne obligă

să respectăm o elementară îndatorire cetățenească, curățatul zăpezii din fața propriilor case și a instituțiilor unde lucrăm.

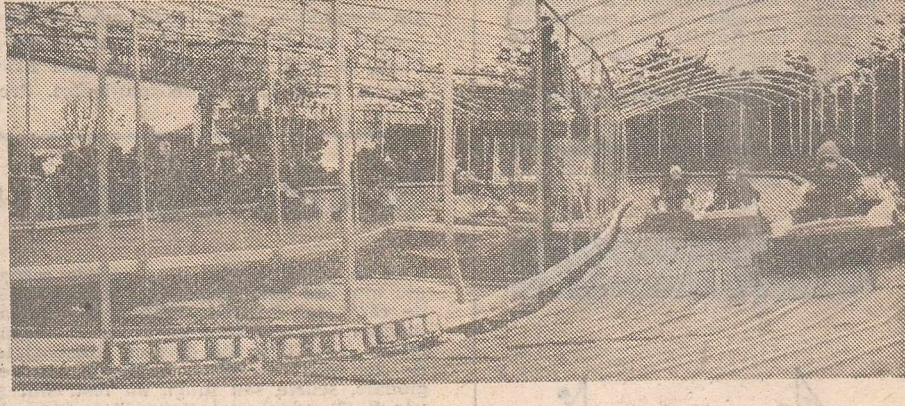
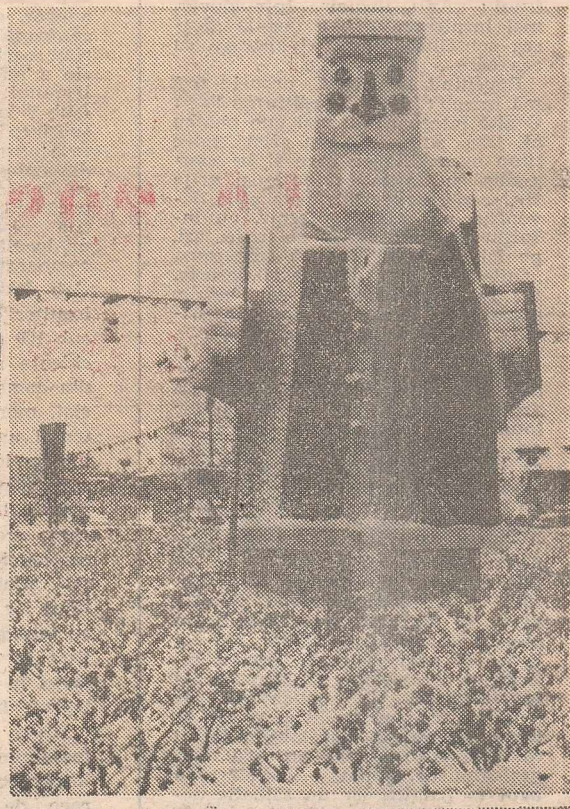
● Navigația pe sectorul românesc al Dunării și activitatea în porturile maritime și fluviale se desfășoară normal.

● Din Brașov ne parvine vestea că peste 1 000 de autovehicule, care transportă marfă, n-au putut circula normal în cursul zilei de joi, deoarece căile de acces n-au fost descongestionate. De la gară pînă în centrul municipiului, drumul a fost curățat, dar se alunecă precum la patinoar pentru că nu s-a imprăștiat material antideparant. Se schiază mult prin aceste părți, dar nici chiar așa.

● Întreprinderea de transporturi București, ale cărei mijloace de transport în comun au funcționat pe toate liniile, a participat, de asemenea, foarte prompt, și la acțiunea de deszăpezire cu 15 pluguri perie pe liniile de tramvaie, 30 de vagoane care au imprăștiat material antideparant, multe vehicule care au imprăștiat nisip etc.

**ZĂPEZILE SE DUC,
ORAȘUL COPIILOR RĂMÎNE**

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Secția social-politică (N. Gr. Mărășanu, Mihai Stănescu, Nelu Ionescu) — 1 623; Secția știință-învățămînt (Liviu Timbus, Emanuel Valeriu, Lionel Nițescu) — 1 606; Secția reportaj, scrisori, probleme cetățenești (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru, Marga Nedelea, Mihai Pelin) — 1 618, 1 787, 1 617; Secția cultură-cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru) — 1 619; Sectorul fotoreportaj — 1 595; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Catană) — 1 782, 1 621; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10 — interior 1 783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 60 10 interior 1 611); redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIE — 17 60 10 interior 1 786); redactor șef — 17 60 10 interior 1 822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă. P.O. BOX-136-137, telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU